

Brief aan de leden
T.a.v. het college en de raad

Datum
27 februari 2018
Ons kenmerk
TRE/U201800125
Lbr. 18/007
Telefoon
(070) 373 8393
Bijlage(n)
8

Onderwerp
Actualisering van drie VNG modellen i.v.m. de
gemeenteraadsverkiezingen 2018

Samenvatting

Met het oog op de komende raadsverkiezingen biedt de VNG u hierbij de stukken aan voor de actualisering van het Reglement van orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad, de Verordening op de raadscommissies en de Verordening ambtelijke bijstand en fractieondersteuning.

Het gaat grotendeels om technische verbeteringen en actualiseringen, deels naar aanleiding van verzoeken en opmerkingen van gemeenten. In een aantal artikelen zijn ook enkele inhoudelijke zaken gewijzigd. De aanpassingen hebben betrekking op zowel de modellen zelf als de toelichtingen daarbij.

Aan de leden

Datum

27 februari 2018

Ons kenmerk

TRE/U201800125

Lbr. 18/007

Telefoon

(070) 373 8393

Bijlage(n)

8

Onderwerp

Actualisering van drie VNG modellen i.v.m. de gemeenteraadsverkiezingen 2018

Geacht college en gemeenteraad,

1. Aanleiding

Met het oog op de komende raadsverkiezingen biedt de VNG u hierbij de stukken aan voor de actualisering van het Reglement van orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad, de Verordening op de raadscommissies en de Verordening ambtelijke bijstand en fractieondersteuning. Het gaat grotendeels om technische verbeteringen en actualiseringen, deels naar aanleiding van verzoeken en opmerkingen van gemeenten. In een aantal artikelen zijn ook enkele inhoudelijke zaken gewijzigd. De aanpassingen hebben betrekking op zowel de modellen zelf als de toelichtingen daarbij.

In deze ledenbrief geeft de VNG een toelichting op de wijzigingen in het Model Reglement van orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad 2014, de Model Verordening op de raadscommissies 2014 en op de nieuwe Model Verordening ambtelijke bijstand en fractieondersteuning 2018.

2. Algemeen

Aanpassingen

Het grootste deel van de voorgestelde aanpassingen in de modellen zijn wetstechnische, taalkundige of redactionele verbeteringen die er vooral toe strekken de bepalingen duidelijker en waar mogelijk korter en beter leesbaar te maken. Daarbij zijn de aanbevelingen uit de *100 Ideeën voor de gemeentelijke regelgever* gevolgd. Daarnaast worden er enkele inhoudelijke aanpassingen voorgesteld die ertoe strekken de regelingen verder aan te laten sluiten op behoeften in de praktijk. De belangrijkste wijzigingen worden hieronder, voor zover noodzakelijk, artikelsgewijs nader toegelicht. De was-wordt-tabellen (bijlagen 1 en 2) zijn voorzien van een gedetailleerde artikelsgewijze toelichting. Het aantal wijzigingen in de Model Verordening ambtelijke bijstand en fractieondersteuning 2014 is zo groot dat het voor de hand ligt de huidige verordening in te trekken en een nieuwe verordening vast te stellen. Er is daarom geen was-wordt-tabel bijgevoegd. Voor een meer gedetailleerde toelichting wordt u verwezen naar de toelichting bij het desbetreffende artikel in de modelverordening (bijlage 7).

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

Nassaulaan 12 Den Haag | Postbus 30435 | 2500 GK Den Haag

070 - 373 83 93 | info@vng.nl

vng.nl

Facultatief

De modellen kennen een aantal bepalingen die als 'facultatief' zijn aangemerkt (in de tekst zijn deze te herkennen aan de cursieve tekst). Uiteraard zijn de modellen in hun geheel in zekere zin facultatief. Facultatief zoals aangeduid in het model betekent echter dat de keuze om die onderdelen in het model op te nemen een bewuste keuze van een individuele gemeente dient te zijn. Het model is zo opgesteld dat gemeenten niet in de problemen komen met de Gemeentewet als zij deze bepalingen niet overnemen. Daarnaast is er voor gezorgd dat de systematiek van het model intact blijft als de facultatieve bepalingen niet worden overgenomen. Als gemeenten er voor kiezen om andere bepalingen dan de facultatieve bepalingen niet over te nemen, of deze te wijzigen of aan te vullen, dan zullen zij er zelf scherp op moeten zijn dat deze keuzes zowel in lijn zijn met de Gemeentewet als met de systematiek van de bepalingen die wel overgenomen worden. Afhankelijk van de keuzes die gemaakt worden kan het noodzakelijk zijn om artikelen of artikelleden te vernummen.

Vergadervarianten

Tegenwoordig komen allerlei varianten van vergaderen voor waarbij er geen vaste samenstelling is en waarvoor verschillende benamingen worden gebruikt (bijvoorbeeld carrousel of vergadertafel). Ook op deze varianten van vergaderen zijn de wettelijke bepalingen voor de raadscommissies van toepassing. Als vergaderingen in het teken staan van de voorbereiding van besluitvorming van de raad en het overleg met het college of de burgemeester, dan is er sprake van een raadscommissie. De voorbereiding van de besluitvorming van de raad is exclusief voorbehouden aan de raadscommissies en kan niet worden opgedragen aan overige commissies. Ook bij deze varianten van vergaderen moet er dus rekening gehouden worden met alle vereisten die voor een raadscommissie gelden. Denk bijvoorbeeld aan de eis van evenwichtige vertegenwoordiging (artikel 82, derde lid, van de Gemeentewet). Zie ook de toelichting bij artikel 3 in de Model Verordening op de raadscommissies 2018 (bijlage 6).

In het hiernavolgende worden de belangrijkste inhoudelijke zaken in de drie modellen kort toegelicht.

3. Wijziging Model Reglement van orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad 2014

Artikel 6. Benoeming wethouders

Artikel 6 wordt aangevuld met een voorziening om de integriteit van kandidaat-wethouders te kunnen beoordelen. Het tweede lid wordt daartoe aangevuld met de mogelijkheid om in het kader van het onderzoek door de commissie van de kandidaat-wethouder een verklaring omtrent het gedrag te verlangen. Daarnaast wordt er een vierde lid toegevoegd op grond waarvan de burgemeester voor aanvang van iedere ambtstermijn opdracht kan geven de kandidaat-wethouders te onderwerpen aan een risicoanalyse integriteit, waarover verslag wordt uitgebracht aan de raad. De uitkomst van de analyse en de eindconclusie zijn niet openbaar.

Artikel 8. en 9. Oproep en agenda

Deze wijzigingen zijn technisch van aard en zonder gevolgen. Omdat de tekstuele aanpassing op het oog relatief ingrijpend is toch een korte toelichting. Voor een gedetailleerde omschrijving van de wijziging wordt u verwezen naar de was-wordt-tabel (bijlage 1). Artikel 9 vervalt; de inhoud daarvan wordt gedeeltelijk ondergebracht in artikel 8, met uitzondering van de artikelleden waarbij sprake was van inhoudelijke overlap met het bepaalde in artikel 8. Het vervallen van artikel 9 als afzonderlijk artikel heeft tot gevolg dat alle navolgende artikelen vernummerd worden. In het vervolg van deze toelichting worden deze met hun nieuwe nummering aangeduid.

Artikel 10 (nieuw). Openbare kennisgeving

Aan artikel 10 wordt een lid toegevoegd. Daarmee wordt de mogelijkheid geboden om in spoedeisende gevallen, waarin de reguliere wijze van openbare kennisgeving van raadsvergaderingen uit het eerste lid niet volstaat, de kennisgeving uitsluitend langs elektronische weg plaats te laten vinden. Artikel 3:42, tweede lid, van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) gelezen in samenhang met artikel 2:14 van de Awb vereisen voor kennisgeving uitsluitend

langs elektronische weg een grondslag. In deze grondslag wordt, voor spoedeisende gevallen, voorzien in het nieuwe tweede lid.

Artikel 17 (nieuw). Stemming; procedure hoofdelijke stemming

In dit onderdeel wordt artikel 17, vierde lid, gewijzigd zodat bij hoofdelijke stemmingen de oproeping niet op alfabetische volgorde hoeft te geschieden maar op een andere door de raad te bepalen wijze.

Artikel 21 (nieuw). Ingekomen stukken

Dit onderdeel wijzigt artikel 21 (nieuw), zodat de griffier in spoedeisende gevallen de wijze van afdoening van ingekomen stukken vaststelt.

Artikel 24 (nieuw). Opheffing geheimhouding

Met deze toevoeging aan artikel 24 (nieuw) is volledigheidshalve bepaald dat de raad ook over het voornemen tot niet-bekrachtigen van een geheimhouding in een besloten vergadering overleg voert met het betrokken orgaan.

Artikel 27 (nieuw). Amendementen en subamendementen, en 28 (nieuw). Moties

De regeling voor moties uit artikel 28 (nieuw), eerste lid, wordt gelijkgetrokken met die voor amendementen uit artikel 27 (nieuw), eerste lid.

4. Wijziging Model Verordening op de raadscommissies 2014

Artikel 7. en 8. Oproep en agenda

Deze wijzigingen zijn technisch van aard en zonder gevolgen. Omdat de tekstuele aanpassing op het oog relatief ingrijpend is toch een korte toelichting. Voor een gedetailleerde omschrijving van de wijziging wordt u verwezen naar de was-wordt-tabel (bijlage 2).

Artikel 8 vervalst; de inhoud daarvan wordt gedeeltelijk ondergebracht in artikel 7, met uitzondering van de artikelliden waarbij sprake was van inhoudelijke overlap met het bepaalde in artikel 7.

Het vervallen van artikel 8 als afzonderlijk artikel heeft tot gevolg dat alle navolgende artikelen vernummerd worden. In het vervolg van deze toelichting worden deze met hun nieuwe nummering aangeduid.

Artikel 9 (nieuw). Openbare kennisgeving

Er wordt een lid toegevoegd waarmee wordt voorzien in de mogelijkheid om in spoedeisende gevallen de kennisgeving uitsluitend langs elektronische weg plaats te laten vinden. Artikel 3:42, tweede lid, van de Awb gelezen in samenhang met artikel 2:14 van de Awb vereisen voor kennisgeving uitsluitend langs elektronische weg een grondslag. In deze grondslag wordt, voor spoedeisende gevallen, voorzien in het voorgestelde tweede lid.

Artikel 13. Verslag, en volgende

Het huidige artikel 13, over het verslag, vervalst, maar ditzelfde artikel wordt – met enkele technische verbeteringen – weer ingevoegd aan het einde van hoofdstuk 1, paragraaf 2, over de vergadering (zie artikel 18 (nieuw)). Dit is chronologisch passender.

Het verplaatsen van de inhoud van artikel 13 heeft tot gevolg dat de artikelen 14 tot en met 19 uit de verordening zoals deze nu luidt, vernummerd worden tot de artikelen 12 tot en met 17.

5. Nieuwe Model Verordening ambtelijke bijstand en fractieondersteuning 2018

Artikel 1. Begripsbepalingen

Dit artikel is nieuw en formuleert een definitie van de diverse begrippen.

Artikel 2. Verzoek om informatie en 3. Verzoeken om ambtelijke bijstand

Deze artikelen leggen het onderscheid tussen het verstrekken van informatie en het verlenen van ambtelijke bijstand duidelijker vast dan voorheen. Over het verlenen van ambtelijke bijstand beslist uiteindelijk de burgemeester.

Artikel 5. Omvang en register ambtelijke bijstand

Dit is een facultatieve bepaling. Er zijn verschillende varianten opgenomen.

Artikel 6. Verstrekking informatie over verzoeken om ambtelijke bijstand

In het eerste lid van dit artikel krijgt de secretaris de taak om de desbetreffende wethouder op diens verzoek een afschrift van een verzoek om ambtelijke bijstand te sturen.

Artikel 10. Tijdstip verlenen voorschot na aftreden wegens verkiezingen

Dit artikel ziet niet alleen op het aantreden van een nieuwe raad na reguliere verkiezingen, maar ook na herindelingsverkiezingen.

Artikel 13. Administratieve verplichtingen

In dit facultatieve artikel zijn eisen aan de financiële administratie neergelegd.

Artikel 14. Verantwoording, controle en vaststelling financiële bijdrage

De bepaling bestaat uit twee varianten (controle verslag door accountant of door raad).

Deze ledenbrief bevat acht bijlagen:

Bijlage 1 - Was-wordt-tabel wijziging Model Reglement van orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad 2014 met artikelsgewijze toelichting: Deze kan desgewenst gebruikt worden voor de raadsvoordracht voor de wijziging van de verordening.

Bijlage 2 - Was-wordt-tabel wijziging Model Verordening op de raadscommissies 2014 met artikelsgewijze toelichting: Deze kan desgewenst gebruikt worden voor de raadsvoordracht voor de wijziging van de verordening.

Bijlage 3 - Model Raadsbesluit wijziging Reglement van orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad 2014: Opgemaakt in Word 2.0-format (GVOP/DROP) voor publicatie, zonder toelichting.

Bijlage 4 - Model Raadsbesluit wijziging Verordening op de raadscommissies 2014: Opgemaakt in Word 2.0-format (GVOP/DROP) voor publicatie, zonder toelichting.

Bijlage 5 - Geconsolideerde tekst van het Model Reglement van orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad 2018 met wijzigingen bijgehouden.

Bijlage 6 - Geconsolideerde tekst van de Model Verordening op de raadscommissies 2018 met wijzigingen bijgehouden.

Bijlage 7 - Geconsolideerde tekst van de Model Verordening ambtelijke bijstand en fractieondersteuning 2018.

Bijlage 8 - Geconsolideerde tekst van de Verordening ambtelijke bijstand en fractieondersteuning 2018: Opgemaakt in Word 2.0-format (GVOP/DROP) voor publicatie, zonder toelichting.

De geconsolideerde teksten van de VNG modellen (met de bijbehorende toelichtingen) zijn te raadplegen via de Kennisbank Decentrale Regelgeving (www.kder.nl).

Voor vragen over deze ledenbrief kunt u terecht bij het Informatiecentrum van de VNG (070-373 8393 of e-mail: info@vng.nl).

Met vriendelijke groet,
Vereniging van Nederlandse Gemeenten

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, stylized loop followed by a smaller loop and a final upward stroke.

J. Kriens
Algemeen Directeur

Deze ledenbrief staat ook op www.vng.nl onder 'Producten & Diensten' - 'Brieven'.

Was-woordt-tabel Wijziging Model Reglement van orde voor vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad 2014

Leeswijzer modelbepalingen

- [...] of (bijvoorbeeld) [iets] = door gemeente in te vullen.
- [iets] = facultatief.
- [iets **EN/OF** iets] = door gemeente te kiezen.
- [(iets)] = een voorbeeld ter illustratie of uitleg voor gemeente.
- Combinaties zijn ook mogelijk.

In de 'bestaande tekst' zijn de woorden en leestekens waaraan iets verandert, *cursief* gezet en – als het een facultatieve bepaling betreft – eveneens onderstreept (aangezien dan de hele bepaling cursief is i.v.m. het facultatieve karakter). In de 'nieuwe tekst' zijn de nieuwe woorden en leestekens **vet** gedrukt.

Artikel 1 (artikel I, onderdeel A, van het wijzigingsbesluit) wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
<p>Artikel 1. Begripsbepalingen In dit reglement wordt verstaan onder:</p> <ul style="list-style-type: none"> - amendement: voorstel van een raadslid tot wijziging van een ontwerpverordening of ontwerpbeslissing; - griffier: griffier van de raad of diens plaatsvervanger; - initiatiefvoorstel: voorstel van een raadslid voor een verordening of ander voorstel; - motie: verklaring waarmee een oordeel, wens of verzoek wordt uitgesproken; - subamendement: voorstel van een raadslid tot wijziging van een aanhangig amendement; - voorzitter: voorzitter van de raad of diens plaatsvervanger. 	<p>Artikel 1. Begripsbepalingen In dit reglement wordt verstaan onder:</p> <ul style="list-style-type: none"> - amendement: voorstel van een raadslid tot wijziging van een ontwerpverordening of ontwerpbeslissing; - griffier: griffier van de raad of diens plaatsvervanger; - initiatiefvoorstel: voorstel van een raadslid voor een verordening of ander voorstel; - motie: verklaring waarmee een oordeel, wens of verzoek wordt uitgesproken; - subamendement: voorstel van een raadslid tot wijziging van een aanhangig amendement; - voorzitter: voorzitter van de raad of diens plaatsvervanger; - wet: Gemeentewet.

Artikel 3 (artikel I, onderdeel B, van het wijzigingsbesluit) wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
<p>Artikel 3. De agendacommissie en het vaststellen van vergaderingen</p> <p><i>Variant 1 (raad werkt met raadscommissies)</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Er is een agendacommissie die bestaat uit de voorzitters van raadscommissies[, <i>de voorzitter</i>] en één raadslid per fractie die anders niet vertegenwoordigd is. 2. Ze heeft in ieder geval de volgende taken: <ol style="list-style-type: none"> a. het voorbereiden en vaststellen van 	<p>Artikel 3. De agendacommissie en het vaststellen van vergaderingen</p> <p><i>Variant 1 (raad werkt met raadscommissies)</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Er is een agendacommissie die bestaat uit de voorzitters van raadscommissies[, <i>de voorzitter</i>] en één raadslid per fractie die anders niet vertegenwoordigd is. 2. Ze heeft in ieder geval de volgende taken: <ol style="list-style-type: none"> a. het voorbereiden en vaststellen van

<p>voorlopige agenda's voor raadsvergaderingen en raadscommissievergaderingen;</p> <p>b. het vaststellen van de vergadercyclus van de raad en van de raadscommissies;</p> <p>c. het vaststellen van vergaderingen als bedoeld in artikel 17, tweede lid, van de <i>Gemeentewet</i>, en <i>het volgende lid</i>.</p> <p>3. In aanvulling op de raadscommissievergaderingen <i>als</i> bedoeld in het tweede lid, onder b, vergadert een raadscommissie voorts als haar voorzitter het nodig acht of als ten minste twee fracties schriftelijk, met opgaaf van redenen, daarom verzoeken.</p> <p><i>Variant 2 (raad werkt niet met raadscommissies)</i></p> <p>1. Er is een agendacommissie die bestaat uit [<i>de voorzitter en</i>] één raadslid per fractie.</p> <p>2. Ze heeft in ieder geval de volgende taken:</p> <p>a. het voorbereiden en vaststellen van voorlopige agenda's voor raadsvergaderingen;</p> <p>b. het vaststellen van vergaderingen als bedoeld in artikel 17, tweede lid, van de <i>Gemeentewet</i>.</p>	<p>voorlopige agenda's voor raadsvergaderingen en raadscommissievergaderingen;</p> <p>b. het vaststellen van de vergadercyclus van de raad en van de raadscommissies, en</p> <p>c. het vaststellen van vergaderingen als bedoeld in artikel 17, tweede lid, van de wet, en in het derde lid.</p> <p>3. In aanvulling op de raadscommissievergaderingen, bedoeld in het tweede lid, onder b, vergadert een raadscommissie voorts als haar voorzitter het nodig acht of als ten minste twee fracties schriftelijk, met opgaaf van redenen, daarom verzoeken.</p> <p><i>Variant 2 (raad werkt niet met raadscommissies)</i></p> <p>1. Er is een agendacommissie die bestaat uit [<i>de voorzitter en</i>] één raadslid per fractie.</p> <p>2. Ze heeft in ieder geval de volgende taken:</p> <p>a. het voorbereiden en vaststellen van voorlopige agenda's voor raadsvergaderingen, en</p> <p>b. het vaststellen van vergaderingen als bedoeld in artikel 17, tweede lid, van de wet.</p>
---	---

Artikel 4 (artikel I, onderdeel C, van het wijzigingsbesluit) wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
<p>Artikel 4. De griffier</p> <p>1. De griffier is aanwezig in raadsvergaderingen en vergaderingen van het presidium[<i>en kan aanwezig zijn in raadscommissievergaderingen</i>].</p> <p>2. Bij verhindering of afwezigheid wordt de griffier vervangen door een door <i>de raad aangewezen plaatsvervanger</i>.</p> <p>3. De griffier kan op uitnodiging van de voorzitter aan beraadslagingen in raadsvergaderingen deelnemen.</p>	<p>Artikel 4. De griffier</p> <p>1. De griffier is aanwezig in raadsvergaderingen en vergaderingen van het presidium[<i>en kan aanwezig zijn in de commissievergaderingen van de raad</i>].</p> <p>2. Bij verhindering of afwezigheid wordt de griffier vervangen door een plaatsvervanger die door de raad is aangewezen.</p> <p>3. De griffier kan op uitnodiging van de voorzitter aan beraadslagingen in raadsvergaderingen deelnemen.</p>

Artikel 5 (artikel I, onderdeel D, van het wijzigingsbesluit) wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
<p>Artikel 5. Onderzoek geloofsbriefen en beëdiging raadsleden</p> <p>1. Bij de benoeming van nieuwe raadsleden stelt de raad een commissie in bestaande uit drie</p>	<p>Artikel 5. Onderzoek geloofsbriefen en beëdiging raadsleden</p> <p>1. Bij de benoeming van nieuwe raadsleden stelt de raad een commissie in bestaande uit drie</p>

<p>raadsleden.</p> <p>2. Deze onderzoekt de geloofsbrieven en de daarop betrekking hebbende stukken van de nieuw benoemde raadsleden en brengt vervolgens advies uit aan de raad over de toelating van de nieuw benoemde raadsleden tot de raad. Indien van toepassing, wordt van een minderheidsstandpunt melding gemaakt in dit advies.</p> <p>3. Het onderzoek van het proces-verbaal van het centraal stembureau gebeurt in de laatste raadsvergadering in oude samenstelling na de raadsverkiezingen.</p> <p>4. Na een raadsverkiezing roept de voorzitter de toegelaten raadsleden op om in de eerste raadsvergadering in nieuwe samenstelling, <i>bedoeld in artikel 18 van de Gemeentewet</i>, de voorgeschreven eed of verklaring en belofte af te leggen.</p> <p>5. In geval van een tussentijdse vacaturevervulling roept de voorzitter <i>in afwijking van het voorgaande</i> een nieuw benoemd raadslid op voor de raadsvergadering waarin over diens toelating wordt beslist om de voorgeschreven eed of verklaring en belofte af te leggen.</p>	<p>raadsleden.</p> <p>2. Deze onderzoekt de geloofsbrieven en de daarop betrekking hebbende stukken van de nieuw benoemde raadsleden en brengt vervolgens advies uit aan de raad over de toelating van de nieuw benoemde raadsleden tot de raad. Indien van toepassing, wordt van een minderheidsstandpunt melding gemaakt in dit advies.</p> <p>3. Het onderzoek van het proces-verbaal van het centraal stembureau gebeurt in de laatste raadsvergadering in oude samenstelling na de raadsverkiezingen.</p> <p>4. Na een raadsverkiezing roept de voorzitter de toegelaten raadsleden op om in de eerste raadsvergadering in nieuwe samenstelling de voorgeschreven eed of verklaring en belofte af te leggen.</p> <p>5. In geval van een tussentijdse vacaturevervulling roept de voorzitter een nieuw benoemd raadslid op voor de raadsvergadering waarin over diens toelating wordt beslist om de voorgeschreven eed of verklaring en belofte af te leggen.</p>
--	---

Artikel 6 (artikel I, onderdeel E, van het wijzigingsbesluit) wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
<p>Artikel 6. Benoeming wethouders Bij de benoeming van een wethouder stelt de raad een commissie in bestaande uit drie raadsleden. <i>De commissie</i> onderzoekt of benoeming van de kandidaat voldoet aan de vereisten van de artikelen 36a, 36b, 41b, eerste, derde en vierde lid, en 41c, eerste lid, van de <i>Gemeentewet</i> en brengt vervolgens advies uit aan de raad over de benoeming tot wethouder.</p>	<p>Artikel 6. Benoeming wethouders 1. Bij de benoeming van een wethouder stelt de raad een commissie in bestaande uit drie raadsleden. 2. Deze onderzoekt of de benoeming van de kandidaat-wethouder voldoet aan de vereisten van de artikelen 36a, 36b, 41b, eerste, derde en vierde lid, en 41c, eerste lid, van de wet[en kan van de kandidaat-wethouder een verklaring omtrent het gedrag vragen als bedoeld in artikel 28 van de Wet justitiële en strafvorderlijke gegevens]. 3. De commissie brengt vervolgens advies uit aan de raad over de benoeming tot wethouder. [4. De burgemeester kan voor de aanvang van iedere ambtstermijn opdracht geven om de kandidaat-wethouders aan een risicoanalyse integriteit te onderwerpen. De burgemeester brengt over het eindresultaat daarvan verslag uit aan de raad. De risicoanalyse en de eindconclusie zijn niet openbaar.]</p>

Artikel 7 (artikel I, onderdeel F, van het wijzigingsbesluit) wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
<p>Artikel 7. Fracties</p> <p>1. Raadsleden die door het centraal stembureau op dezelfde kandidatenlijst verkozen zijn verklaard worden bij de aanvang van de <i>zitting</i> als één fractie beschouwd.</p> <p>2. Als boven de kandidatenlijst een aanduiding was geplaatst, voert de fractie in de raad deze aanduiding als naam. Als daar geen aanduiding was geplaatst, deelt de fractie in de eerste raadsvergadering aan de voorzitter mee welke naam deze fractie in de raad zal voeren.</p> <p>3. De namen van de fractievoorzitter en diens plaatsvervanger worden zo spoedig mogelijk doorgegeven aan de voorzitter.</p> <p>4. Als één of meer raadsleden van één of meer fracties als zelfstandige fractie gaan optreden of <i>als één of meer raadsleden van een fractie</i> zich aansluiten bij een andere fractie, wordt hiervan zo spoedig mogelijk schriftelijk mededeling gedaan aan de voorzitter.</p> <p>5. Een nieuwe naam van een fractie voldoet aan de eisen uit artikel G 3 van de Kieswet en wordt gebruikt met ingang van de eerstvolgende raadsvergadering na naamswijziging.</p>	<p>Artikel 7. Fracties</p> <p>1. Raadsleden die door het centraal stembureau op dezelfde kandidatenlijst verkozen zijn verklaard worden bij de aanvang van de zittingsperiode als één fractie beschouwd.</p> <p>2. Als boven de kandidatenlijst een aanduiding was geplaatst, voert de fractie in de raad deze aanduiding als naam. Als daar geen aanduiding was geplaatst, deelt de fractie in de eerste raadsvergadering aan de voorzitter mee welke naam deze fractie in de raad zal voeren.</p> <p>3. De namen van de fractievoorzitter en diens plaatsvervanger worden zo spoedig mogelijk doorgegeven aan de voorzitter.</p> <p>4. Als één of meer raadsleden van één of meer fracties als zelfstandige fractie gaan optreden of zich aansluiten bij een andere fractie, wordt hiervan zo spoedig mogelijk schriftelijk mededeling gedaan aan de voorzitter.</p> <p>5. Een nieuwe naam van een fractie voldoet aan de eisen uit artikel G 3, vierde lid, van de Kieswet en wordt gebruikt met ingang van de eerstvolgende raadsvergadering na naamswijziging.</p>

Artikel 8 (artikel I, onderdeel G, van het wijzigingsbesluit) wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
<p>Artikel 8. Oproep en voorlopige agenda</p> <p>1. De voorzitter zendt ten minste [...] (bijvoorbeeld zeven) dagen voor een raadsvergadering de raadsleden een schriftelijke oproep en de voorlopige agenda met de daarbij behorende stukken, <i>met uitzondering van de in artikel 25, eerste en tweede lid, van de Gemeentewet bedoelde stukken.</i></p> <p>2. <i>Als een aanvullende agenda als bedoeld in artikel 9, eerste lid, wordt vastgesteld, wordt deze met de daarbij behorende stukken zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk [... (bijvoorbeeld 48)] uur voor aanvang van de raadsvergadering aan de leden gezonden.</i></p>	<p>Artikel 8. Oproep en agenda</p> <p>1. De voorzitter zendt ten minste [...] (bijvoorbeeld zeven) dagen voor een raadsvergadering de raadsleden een schriftelijke oproep en de voorlopige agenda met de daarbij behorende stukken.</p> <p>2. In spoedeisende gevallen kan de voorzitter na het verzenden van een schriftelijke oproep een aanvullende agenda opstellen. Zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk [... (bijvoorbeeld 48)] uur voor aanvang van de raadsvergadering wordt deze met de daarbij behorende stukken aan de leden gezonden.</p>

	<p>3. Op de stukken, bedoeld in het eerste en tweede lid, is artikel 9, derde lid, van toepassing.</p> <p>4. De agenda wordt bij aanvang van een raadsvergadering door de raad vastgesteld.</p>
--	---

Artikel 9 (artikel I, onderdeel H, van het wijzigingsbesluit) wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
<p>Artikel 9. Aanvullende agenda; vaststellen agenda</p> <p><i>1. In spoedeisende gevallen kan de voorzitter na het verzenden van een schriftelijke oproep een aanvullende voorlopige agenda opstellen. De daarbij behorende stukken worden openbaar gemaakt.</i></p> <p><i>2. Als omtrent de inhoud van stukken op grond van artikel 25, eerste of tweede lid, van de Gemeentewet geheimhouding is opgelegd, blijven deze stukken in afwijking van het eerste lid onder berusting van de griffier en verleent deze de raadsleden op verzoek inzage.</i></p> <p><i>3. De agenda wordt bij aanvang van een raadsvergadering door de raad vastgesteld.</i></p>	<p>[Vervallen]</p>

Artikel 10 (artikel I, onderdeel I, van het wijzigingsbesluit) wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
<p>Artikel 10. Ter inzage leggen van stukken</p> <p>1. Stukken die ter toelichting van de onderwerpen of voorstellen op een <i>voorlopige</i> agenda dienen, worden gelijktijdig met het verzenden van de schriftelijke oproep op het gemeentehuis ter inzage gelegd. Als na het verzenden van de schriftelijke oproep stukken ter inzage worden gelegd, wordt hiervan mededeling gedaan aan de leden van de raad en zo mogelijk door middel van openbare kennisgeving.</p> <p>2. <i>Stukken die digitaal beschikbaar zijn</i> worden op de website van de gemeente geplaatst.</p> <p>3. <i>Als omtrent stukken</i> op grond van artikel 25, eerste of tweede lid, van de <i>Gemeentewet</i> geheimhouding is opgelegd, blijven <i>deze stukken</i> in afwijking van het eerste en tweede lid onder berusting van de griffier en verleent deze de raadsleden op verzoek inzage.</p>	<p>Artikel 9. Ter inzage leggen van stukken</p> <p>1. Stukken die ter toelichting van de onderwerpen of voorstellen op een agenda dienen, worden gelijktijdig met het verzenden van de schriftelijke oproep op het gemeentehuis ter inzage gelegd. Als na het verzenden van de schriftelijke oproep stukken ter inzage worden gelegd, wordt hiervan mededeling gedaan aan de leden van de raad en zo mogelijk door middel van openbare kennisgeving.</p> <p>2. Elektronisch beschikbare stukken worden op de website van de gemeente geplaatst.</p> <p>3. Stukken waaromtrent op grond van artikel 25, eerste of tweede lid, van de wet geheimhouding is opgelegd, blijven in afwijking van het eerste en tweede lid onder berusting van de griffier en verleent deze de raadsleden op verzoek inzage.</p>

Artikel 11 (artikel I, onderdeel J, van het wijzigingsbesluit) wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
<p>Artikel 11. Openbare kennisgeving Raadsvergaderingen worden <i>ten</i> openbare kennis gebracht door aankondiging in [...].</p>	<p>Artikel 10. Openbare kennisgeving [1.] Raadsvergaderingen worden ter openbare kennis gebracht door aankondiging in [...]. [2. In spoedeisende gevallen kan de openbare kennisgeving uitsluitend langs elektronische weg plaatsvinden.]</p>

Artikel 12 (artikel I, onderdeel K, van het wijzigingsbesluit) wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
<p>Artikel 12. Presentielijst 1. De griffier draagt zorg voor het bijhouden van presentielijsten van raadsvergaderingen. 2. Bij binnenkomst in de vergaderzaal tekenen raadsleden de presentielijst. <i>Aan</i> het einde van elke raadsvergadering <i>wordt die lijst</i> door de voorzitter en de griffier door ondertekening vastgesteld.</p>	<p>Artikel 11. Presentielijst 1. De griffier draagt zorg voor het bijhouden van presentielijsten van raadsvergaderingen. 2. Bij binnenkomst in de vergaderzaal tekenen raadsleden de presentielijst, die aan het einde van elke raadsvergadering door de voorzitter en de griffier door ondertekening wordt vastgesteld.</p>

Artikel 13 (artikel I, onderdeel L, van het wijzigingsbesluit) wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
<p>Artikel 13. Aantal spreektermijnen 1. Beraadslaging over onderwerpen of voorstellen geschiedt in ten hoogste twee termijnen, tenzij de raad anders beslist. 2. Spreektermijnen worden door de voorzitter afgesloten. 3. Raadsleden <i>mogen</i> in een termijn niet meer dan éénmaal het woord <i>voeren</i> over hetzelfde onderwerp of voorstel. 4. Het derde lid is niet van toepassing op een raadslid dat een amendement, een subamendement, een motie of een initiatiefvoorstel heeft ingediend ten aanzien van de beraadslaging <i>over het door dat raadslid ingediende</i>. 5. Bij de bepaling hoeveel <i>malen</i> een raadslid over hetzelfde onderwerp of voorstel het woord heeft gevoerd, wordt niet meegerekend het spreken over een voorstel van orde.</p>	<p>Artikel 12. Aantal spreektermijnen 1. Beraadslaging over onderwerpen of voorstellen geschiedt in ten hoogste twee termijnen, tenzij de raad anders beslist. 2. Spreektermijnen worden door de voorzitter afgesloten. 3. Raadsleden voeren in een termijn niet meer dan éénmaal het woord over hetzelfde onderwerp of voorstel. 4. Het derde lid is niet van toepassing op een raadslid dat een amendement, een subamendement, een motie of een initiatiefvoorstel heeft ingediend ten aanzien van de beraadslaging daarover. 5. Bij de bepaling hoeveel keer een raadslid over hetzelfde onderwerp of voorstel het woord heeft gevoerd, wordt niet meegerekend het spreken over een voorstel van orde.</p>

Artikel 14 (artikel I, onderdeel M, van het wijzigingsbesluit) wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
<p>Artikel 14. Deelname aan de beraadslaging door anderen Onverminderd artikel 21 van de <i>Gemeentewet</i>, kan de raad <i>op enig moment</i> besluiten dat anderen mogen deelnemen aan de beraadslaging.</p>	<p>Artikel 13. Deelname aan de beraadslaging door anderen Onverminderd artikel 21, eerste en tweede lid, van de wet, kan de raad besluiten dat anderen mogen deelnemen aan de beraadslaging.</p>

Artikel 18 (artikel I, onderdeel N, van het wijzigingsbesluit) wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
<p>Artikel 18. Stemming; procedure hoofdelijke stemming 1. De voorzitter vraagt de raadsleden of zij stemming verlangen. Is dit niet het geval dan stelt de voorzitter vast dat het voorstel zonder stemming is aangenomen. 2. Als een voorstel zonder stemming wordt aangenomen kunnen de in de raadsvergadering aanwezige raadsleden aantekening in het verslag vragen, dat zij geacht willen worden te hebben tegengestemd of overeenkomstig artikel 28 van de <i>Gemeentewet</i> <i>niet</i> aan de stemming te hebben <i>deelgenomen</i>. 3. Als een raadslid om stemming of hoofdelijke stemming vraagt, doet de voorzitter daarvan mededeling aan de raad. 4. Bij hoofdelijke stemming roept de griffier de raadsleden bij naam op hun stem uit te brengen. De stemming begint bij het daarvoor bij loting aangewezen raadslid. <i>Vervolgens geschiedt de oproeping op alfabetische volgorde</i>. 5. Bij hoofdelijke stemming brengen ter vergadering <i>aanwezig</i> raadsleden, <i>tenzij zij overeenkomstig</i> artikel 28 van de <i>Gemeentewet</i> <i>niet</i> aan de stemming <i>deel behoren te nemen</i>, hun stem uit door 'voor' of 'tegen' <i>uit te spreken</i>, zonder enige toevoeging. 6. Een raadslid dat zich bij het uitbrengen van zijn stem vergist, kan deze vergissing herstellen <i>totdat</i> het volgende raadslid heeft gestemd. Bemerkt het raadslid zijn vergissing pas later, dan kan deze nadat de voorzitter de uitslag van de stemming bekend heeft gemaakt aantekening vragen van zijn vergissing. Dit brengt geen verandering in de uitslag van de stemming. 7. De voorzitter deelt de uitslag na afloop van de</p>	<p>Artikel 17. Stemming; procedure hoofdelijke stemming 1. De voorzitter vraagt de raadsleden of zij stemming verlangen. Is dit niet het geval dan stelt de voorzitter vast dat het voorstel zonder stemming is aangenomen. 2. Als een voorstel zonder stemming wordt aangenomen, kunnen de in de raadsvergadering aanwezige raadsleden aantekening in het verslag vragen, dat zij geacht willen worden te hebben tegengestemd of zich overeenkomstig artikel 28 van de wet van deelneming aan de stemming te hebben onthouden. 3. Als een raadslid om stemming of hoofdelijke stemming vraagt, doet de voorzitter daarvan mededeling aan de raad. 4. Bij hoofdelijke stemming roept de griffier de raadsleden bij naam op hun stem uit te brengen. De stemming begint bij het daarvoor bij loting aangewezen raadslid en verloopt verder [... (beschrijving volgordeverloop, bijvoorbeeld op alfabetische volgorde)]. 5. Bij hoofdelijke stemming brengen ter vergadering aanwezige raadsleden die zich niet ingevolge artikel 28 van de wet van deelneming aan de stemming moeten onthouden, hun stem uit door zich 'voor' of 'tegen' te verklaren, zonder enige toevoeging. 6. Een raadslid dat zich bij het uitbrengen van zijn stem vergist, kan deze vergissing herstellen tot het volgende raadslid heeft gestemd. Bemerkt het raadslid zijn vergissing pas later, dan kan deze nadat de voorzitter de uitslag van de stemming bekend heeft gemaakt aantekening vragen van zijn vergissing. Dit brengt geen verandering in de uitslag van de</p>

stemming mee. Deze doet daarbij <i>tevens</i> mededeling van het genomen besluit.	stemming. 7. De voorzitter deelt de uitslag na afloop van de stemming mee en doet daarbij mededeling van het genomen besluit.
---	---

Artikel 19 (artikel I, onderdeel O, van het wijzigingsbesluit) wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
<p>Artikel 19. Volgorde stemming over amendementen en moties</p> <p>1. Als <i>een amendement</i> op een aanhangig voorstel <i>is</i> ingediend, wordt eerst over <i>dat amendement</i> gestemd en vervolgens over het voorstel zoals het dan luidt in zijn geheel.</p> <p>2. Als een subamendement is ingediend, wordt eerst over het subamendement gestemd en vervolgens over het amendement waarop dat betrekking heeft.</p> <p>3. Als meerdere amendementen of subamendementen op een aanhangig voorstel zijn ingediend, wordt, onverminderd het eerste en tweede lid, eerst over het meest verstrekkende amendement of subamendement gestemd.</p> <p>4. Als aangaande een aanhangig voorstel een motie is ingediend, wordt eerst over het voorstel gestemd en vervolgens over de motie. De raad kan besluiten van deze volgorde af te wijken.</p>	<p>Artikel 18. Volgorde stemming over amendementen en moties</p> <p>1. Als op een aanhangig voorstel amendementen zijn ingediend, wordt eerst over die amendementen gestemd en vervolgens over het voorstel zoals het dan luidt in zijn geheel.</p> <p>2. Als een subamendement is ingediend, wordt eerst over het subamendement gestemd en vervolgens over het amendement waarop dat betrekking heeft.</p> <p>3. Als meerdere amendementen of subamendementen op eenzelfde gedeelte van een aanhangig voorstel zijn ingediend, wordt, onverminderd het eerste en tweede lid, eerst over het meest verstrekkende amendement of subamendement gestemd.</p> <p>4. Als aangaande een aanhangig voorstel een motie is ingediend, wordt eerst over het voorstel gestemd en vervolgens over de motie. De raad kan besluiten van deze volgorde af te wijken.</p>

Artikel 20 (artikel I, onderdeel P, van het wijzigingsbesluit) wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
<p>Artikel 20. Stemming over personen</p> <p>1. Bij stemming over personen voor <i>voordrachten</i> of het opstellen van voordrachten of aanbevelingen, benoemt de voorzitter drie raadsleden tot stembureau.</p> <p>2. Aanwezige raadsleden zijn verplicht een door het stembureau verstrekt stembriefje in te leveren, <i>tenzij zij overeenkomstig artikel 28 van de Gemeentewet niet aan de stemming deel behoren te nemen</i>.</p> <p>3. Er hebben zoveel stemmingsplaatsen als er personen zijn te benoemen, voor te dragen of aan te bevelen. De raad kan op voorstel van het stembureau beslissen dat bepaalde stemmingsplaatsen worden samengevat op één briefje.</p> <p>4. In geval van twijfel over de inhoud van een stembriefje beslist de raad op voorstel van het</p>	<p>Artikel 19. Stemming over personen</p> <p>1. Bij stemming over personen voor benoemingen of het opstellen van voordrachten of aanbevelingen, benoemt de voorzitter drie raadsleden tot stembureau.</p> <p>2. Aanwezige raadsleden die zich niet ingevolge artikel 28 van de wet van deelneming aan de stemming moeten onthouden, zijn verplicht een door het stembureau verstrekt stembriefje in te leveren.</p> <p>3. Er hebben zoveel stemmingsplaatsen als er personen zijn te benoemen, voor te dragen of aan te bevelen. De raad kan op voorstel van het stembureau beslissen dat bepaalde stemmingsplaatsen worden samengevat op één briefje.</p> <p>4. In geval van twijfel over de inhoud van een stembriefje beslist de raad op voorstel van het</p>

stembureau.	stembureau.
-------------	-------------

Artikel 21 (artikel I, onderdeel Q, van het wijzigingsbesluit) wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
<p>Artikel 21. Verslag en besluitenlijst</p> <p>1. De griffier draagt zorg voor verslagen en besluitenlijsten van raadsvergaderingen.</p> <p>2. <i>Een</i> verslag <i>bevat</i> in ieder geval:</p> <p>a. de namen van de voorzitter, de griffier, de wethouders en de raadsleden, allen voor zover aanwezig, alsmede van de overige personen die het woord gevoerd hebben;</p> <p>b. een aantekening van welke raadsleden afwezig waren;</p> <p>c. een vermelding van de zaken die aan de orde zijn geweest;</p> <p>d. een zakelijke samenvatting van het gesprokene met vermelding van de namen van de sprekers;</p> <p>e. een overzicht van het verloop van elke stemming, met vermelding bij hoofdelijke stemming van de namen van de raadsleden die voor of tegen stemden, onder aantekening van de namen van de raadsleden die zich overeenkomstig de <i>Gemeentewet</i> van stemming hebben onthouden of zich bij het uitbrengen van hun stem hebben vergist;</p> <p>f. de tekst van de ter vergadering ingediende initiatiefvoorstellen, voorstellen van orde, moties, amendementen en subamendementen;</p> <p>g. bij het desbetreffende agendapunt, de naam en de hoedanigheid van die personen aan wie het op grond van <i>het bepaalde in artikel 14</i> door de raad is toegestaan deel te nemen aan de beraadslagingen.</p> <p>3. Een conceptverslag <i>worden</i> gelijktijdig met de verzending aan de raadsleden verzonden aan de overige personen die het woord hebben gevoerd in de raadsvergadering waarop het betrekking heeft.</p> <p>4. Vastgestelde verslagen worden ondertekend door de voorzitter en griffier.</p> <p>5. Voor zover de aard en de inhoud van de besluitvorming zich daartegen niet verzet, wordt de besluitenlijst zo spoedig mogelijk na de raadsvergadering openbaar gemaakt op de in de gemeente gebruikelijke wijze.</p> <p>6. <i>Als</i> verslagen en besluitenlijsten <i>elektronisch beschikbaar zijn</i>, worden ze op de website van de gemeente geplaatst.</p>	<p>Artikel 20. Verslag en besluitenlijst</p> <p>1. De griffier draagt zorg voor verslagen en besluitenlijsten van raadsvergaderingen.</p> <p>2. Uit een verslag blijkt in ieder geval:</p> <p>a. de namen van de voorzitter, de griffier, de wethouders en de raadsleden, allen voor zover aanwezig, alsmede van de overige personen die het woord gevoerd hebben;</p> <p>b. een aantekening van welke raadsleden afwezig waren;</p> <p>c. een vermelding van de zaken die aan de orde zijn geweest;</p> <p>d. een zakelijke samenvatting van het gesprokene met vermelding van de namen van de sprekers;</p> <p>e. een overzicht van het verloop van elke stemming met vermelding bij hoofdelijke stemming van de namen van de raadsleden die voor of tegen stemden, onder aantekening van de namen van de raadsleden die zich overeenkomstig de wet van stemming hebben onthouden of zich bij het uitbrengen van hun stem hebben vergist;</p> <p>f. de tekst van de ter vergadering ingediende initiatiefvoorstellen, voorstellen van orde, moties, amendementen en subamendementen, en</p> <p>g. bij het desbetreffende agendapunt, de naam en de hoedanigheid van die personen aan wie het op grond van artikel 13 door de raad is toegestaan deel te nemen aan de beraadslagingen.</p> <p>3. Een conceptverslag wordt gelijktijdig met de verzending aan de raadsleden verzonden aan de overige personen die het woord hebben gevoerd in de raadsvergadering waarop het betrekking heeft.</p> <p>4. Vastgestelde verslagen worden ondertekend door de voorzitter en griffier.</p> <p>5. Voor zover de aard en de inhoud van de besluitvorming zich daartegen niet verzet, wordt de besluitenlijst zo spoedig mogelijk na de raadsvergadering openbaar gemaakt op de in de gemeente gebruikelijke wijze.</p> <p>6. Elektronisch beschikbare verslagen en besluitenlijsten worden op de website van de gemeente geplaatst.</p>

Artikel 22 (artikel I, onderdeel R, van het wijzigingsbesluit) wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
<p>Artikel 22. Ingekomen stukken 1. Bij de raad ingekomen stukken worden op een lijst geplaatst die aan de raadsleden wordt toegezonden en ter inzage wordt gelegd. 2. Na de vaststelling van het verslag stelt de raad op voorstel van het presidium de wijze van afdoening van de ingekomen stukken vast.</p>	<p>Artikel 21. Ingekomen stukken 1. Bij de raad ingekomen stukken worden op een lijst geplaatst die aan de raadsleden wordt toegezonden en ter inzage wordt gelegd. 2. Na de vaststelling van het verslag stelt de raad op voorstel van het presidium, of in geval van onverwijlde spoed de griffier, de wijze van afdoening van de ingekomen stukken vast.</p>

Artikel 25 (artikel I, onderdeel S, van het wijzigingsbesluit) wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
<p>Artikel 25. Opheffing geheimhouding Als de raad op grond van de artikelen 25, derde en vierde lid, 55, tweede en derde lid, of 86, tweede en derde lid, van de <i>Gemeentewet</i> voornemens is de geheimhouding op te heffen, wordt, als het orgaan dat geheimhouding heeft opgelegd daarom verzoekt, daarover in een besloten raadsvergadering met het desbetreffende orgaan overleg gevoerd.</p>	<p>Artikel 24. Opheffing geheimhouding Als de raad op grond van de artikelen 25, derde en vierde lid, 55, tweede en derde lid, of 86, tweede en derde lid, van de wet voornemens is de geheimhouding op te heffen dan wel niet te bekrachtigen, wordt, als het orgaan dat geheimhouding heeft opgelegd daarom verzoekt, daarover in een besloten raadsvergadering met het desbetreffende orgaan overleg gevoerd.</p>

Artikel 28 (artikel I, onderdeel T, van het wijzigingsbesluit) wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
<p>Artikel 28. Amendementen en subamendementen 1. Raadsleden dienen amendementen en subamendementen voor het sluiten van de beraadslaging van het voorstel waarop deze betrekking hebben in bij de voorzitter. <i>Dit gebeurt schriftelijk</i>, tenzij de voorzitter oordeelt dat mondelinge indiening volstaat. [2. <i>Er wordt alleen beraadslaagd over amendementen en subamendementen die ingediend zijn door raadsleden die de presentielijst getekend hebben.</i>] 3. Intrekking door de indiener van een amendement of subamendement is mogelijk totdat de besluitvorming daarover door de raad</p>	<p>Artikel 27. Amendementen en subamendementen 1. Raadsleden dienen amendementen en subamendementen voor het sluiten van de beraadslaging van het voorstel waarop deze betrekking hebben schriftelijk in bij de voorzitter, tenzij de voorzitter oordeelt dat mondelinge indiening volstaat. [2. <i>Er wordt alleen beraadslaagd over amendementen en subamendementen die ingediend zijn door raadsleden die de presentielijst getekend hebben.</i>] 3. Intrekking door de indiener van een amendement of subamendement is mogelijk totdat de besluitvorming daarover door de raad</p>

is afgerond.	is afgerond.
--------------	--------------

Artikel 29 (artikel I, onderdeel U, van het wijzigingsbesluit) wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
<p>Artikel 29. Moties</p> <p>1. Raadsleden dienen moties schriftelijk in bij de voorzitter.</p> <p>2. De behandeling van een motie vindt gelijktijdig plaats met de beraadslaging over het onderwerp of voorstel waarop het betrekking heeft.</p> <p>3. De behandeling van een motie over een niet op de agenda opgenomen onderwerp vindt plaats nadat alle op de agenda opgenomen onderwerpen zijn behandeld.</p> <p>4. Intrekking door de indiener van een motie is mogelijk totdat de besluitvorming daarover door de raad is afgerond.</p>	<p>Artikel 28. Moties</p> <p>1. Raadsleden dienen moties schriftelijk in bij de voorzitter, tenzij de voorzitter oordeelt dat mondelinge indiening volstaat.</p> <p>2. De behandeling van een motie vindt gelijktijdig plaats met de beraadslaging over het onderwerp of voorstel waarop het betrekking heeft.</p> <p>3. De behandeling van een motie over een niet op de agenda opgenomen onderwerp vindt plaats nadat alle op de agenda opgenomen onderwerpen zijn behandeld.</p> <p>4. Intrekking door de indiener van een motie is mogelijk totdat de besluitvorming daarover door de raad is afgerond.</p>

Artikel 30 (artikel I, onderdeel V, van het wijzigingsbesluit) wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
<p>Artikel 30. Initiatiefvoorstel</p> <p>1. Raadsleden dienen initiatiefvoorstellen schriftelijk in bij de voorzitter. Deze brengt een ingediend voorstel zo spoedig mogelijk ter kennis van het college.</p> <p>2. Het college kan binnen [termijn] nadat het ter kennis is gesteld van een voorstel schriftelijk wensen en bedenkingen met betrekking tot het voorstel ter kennis van de raad brengen.</p> <p>3. <i>Een voorstel wordt nadat</i> het college schriftelijk wensen of bedenkingen ter kennis van de raad heeft gebracht of kenbaar heeft gemaakt hiertoe niet te zullen overgaan, dan wel nadat de in het tweede lid gestelde termijn is verlopen op de agenda van de eerstvolgende raadsvergadering geplaatst, <i>tenzij</i> de schriftelijke oproep hiervoor reeds verzonden is. <i>In dat geval</i> wordt het voorstel op de agenda van de daaropvolgende raadsvergadering geplaatst.</p>	<p>Artikel 29. Initiatiefvoorstel</p> <p>1. Raadsleden dienen initiatiefvoorstellen schriftelijk in bij de voorzitter. Deze brengt een ingediend voorstel zo spoedig mogelijk ter kennis van het college.</p> <p>2. Het college kan binnen [termijn] nadat het ter kennis is gesteld van een voorstel schriftelijk wensen en bedenkingen met betrekking tot het voorstel ter kennis van de raad brengen.</p> <p>3. Nadat het college schriftelijk wensen of bedenkingen ter kennis van de raad heeft gebracht of kenbaar heeft gemaakt hiertoe niet te zullen overgaan, dan wel nadat de in het tweede lid gestelde termijn is verlopen, wordt het voorstel op de agenda van de eerstvolgende raadsvergadering geplaatst. Als de schriftelijke oproep hiervoor reeds verzonden is wordt het voorstel op de agenda van de daaropvolgende raadsvergadering geplaatst.</p>

Artikel 31 (artikel I, onderdeel W, van het wijzigingsbesluit) wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
<p>Artikel 31. Collegevoorstel</p> <p>1. Een <i>voorstel van het college</i> aan de raad dat vermeld staat op de voorlopige agenda van de raadsvergadering, <i>kan niet worden</i> ingetrokken zonder toestemming van de raad.</p> <p>2. Als de raad van oordeel is dat een voorstel als bedoeld in het eerste lid voor advies terug aan het college <i>dient te worden gezonden</i>, bepaalt de raad binnen welke termijn het voorstel opnieuw geagendeerd wordt.</p>	<p>Artikel 30. Collegevoorstel</p> <p>1. Een collegevoorstel aan de raad dat vermeld staat op de voorlopige agenda van de raadsvergadering, wordt niet ingetrokken zonder toestemming van de raad.</p> <p>2. Als de raad van oordeel is dat het nodig is een voorstel als bedoeld in het eerste lid voor advies terug te zenden aan het college, bepaalt de raad binnen welke termijn het voorstel opnieuw geagendeerd wordt.</p>

Artikel 32 (artikel I, onderdeel X, van het wijzigingsbesluit) wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
<p>Artikel 32. Interpellatie</p> <p>1. Raadsleden dienen verzoeken tot het houden van een interpellatie schriftelijk in bij de voorzitter. Het verzoek bevat in ieder geval de te stellen vragen.</p> <p>2. De voorzitter brengt de inhoud van het verzoek zo spoedig mogelijk ter kennis van de overige raadsleden en de wethouders.</p> <p>3. <i>Als het verzoek</i> ten minste [... (bijvoorbeeld 48)] uur voor aanvang van een raadsvergadering <i>is</i> ingediend of in naar het oordeel van de voorzitter spoedeisende gevallen, wordt <i>over het verzoek</i> tijdens de eerstvolgende raadsvergadering gestemd. In andere gevallen tijdens de daaropvolgende raadsvergadering.</p> <p>4. De interpellant voert niet vaker dan tweemaal het woord. De overige raadsleden, de burgemeester en de wethouders niet vaker dan eenmaal, tenzij de raad hen hiertoe verlot geeft.</p>	<p>Artikel 31. Interpellatie</p> <p>1. Raadsleden dienen verzoeken tot het houden van een interpellatie schriftelijk in bij de voorzitter. Het verzoek bevat in ieder geval de te stellen vragen.</p> <p>2. De voorzitter brengt de inhoud van het verzoek zo spoedig mogelijk ter kennis van de overige raadsleden en de wethouders.</p> <p>3. Over verzoeken die ten minste [... (bijvoorbeeld 48)] uur voor aanvang van een raadsvergadering zijn ingediend of in naar het oordeel van de voorzitter spoedeisende gevallen, wordt tijdens de eerstvolgende raadsvergadering gestemd. In andere gevallen tijdens de daaropvolgende raadsvergadering.</p> <p>4. De interpellant voert niet vaker dan tweemaal het woord. De overige raadsleden, de burgemeester en de wethouders niet vaker dan eenmaal, tenzij de raad hen hiertoe verlot geeft.</p>

Artikel 33 (artikel I, onderdeel Y, van het wijzigingsbesluit) wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
<p>Artikel 33. Schriftelijke vragen</p> <p>1. Raadsleden dienen schriftelijke vragen aan het college of de burgemeester in bij de griffier. <i>Daarbij</i> wordt aangegeven of er een voorkeur voor schriftelijke of mondelinge beantwoording bestaat.</p> <p>2. De griffier brengt de vragen zo spoedig mogelijk ter kennis van de overige raadsleden en het college of de burgemeester.</p> <p>3. Schriftelijke beantwoording <i>vindt</i> zo spoedig mogelijk <i>plaats</i>, in ieder geval binnen [...</p>	<p>Artikel 32. Schriftelijke vragen</p> <p>1. Raadsleden dienen schriftelijke vragen aan het college of de burgemeester in bij de griffier, waarbij wordt aangegeven of er een voorkeur voor schriftelijke of mondelinge beantwoording bestaat.</p> <p>2. De griffier brengt de vragen zo spoedig mogelijk ter kennis van de overige raadsleden en het college of de burgemeester.</p> <p>3. Schriftelijke beantwoording gebeurt zo spoedig mogelijk, in ieder geval binnen [...</p>

<p>(bijvoorbeeld tien)] dagen nadat de vragen zijn ingediend.</p> <p>4. <i>Als de vragen</i> ten minste [... (bijvoorbeeld 48)] uur voor aanvang van een raadsvergadering zijn ingediend <i>vindt mondelinge beantwoording plaats</i> in de eerstvolgende raadsvergadering, tenzij het college of de burgemeester de griffier gemotiveerd in kennis stelt dat dit onmogelijk is, waarbij tevens aangegeven wordt binnen welke termijn beantwoording zal plaatsvinden.</p> <p>5. Schriftelijke antwoorden van het college of de burgemeester worden door <i>tussenkoms</i>t van de griffier aan de raadsleden toegezonden.</p> <p>6. De vragensteller kan bij schriftelijke beantwoording in de eerstvolgende raadsvergadering en bij mondelinge beantwoording in dezelfde raadsvergadering nadere inlichtingen vragen over het door <i>de burgemeester of door het college</i> gegeven antwoord, tenzij de raad anders beslist.</p>	<p>(bijvoorbeeld tien)] dagen nadat de vragen zijn ingediend.</p> <p>4. Vragen die ten minste [... (bijvoorbeeld 48)] uur voor aanvang van een raadsvergadering zijn ingediend worden mondeling beantwoord in de eerstvolgende raadsvergadering, tenzij het college of de burgemeester de griffier gemotiveerd in kennis stelt dat dit onmogelijk is, waarbij tevens aangegeven wordt binnen welke termijn beantwoording zal plaatsvinden.</p> <p>5. Schriftelijke antwoorden van het college of de burgemeester worden door de griffier aan de raadsleden toegezonden.</p> <p>6. De vragensteller kan bij schriftelijke beantwoording in de eerstvolgende raadsvergadering en bij mondelinge beantwoording in dezelfde raadsvergadering nadere inlichtingen vragen over het door het college of de burgemeester gegeven antwoord, tenzij de raad anders beslist.</p>
---	--

Artikel 34 (artikel I, onderdeel Z, van het wijzigingsbesluit) wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
<p>Artikel 34. Inlichtingen</p> <p>1. Raadsleden dienen verzoeken tot inlichtingen als bedoeld in de artikelen 169, derde lid, en 180, derde lid, van de <i>Gemeentewet</i> schriftelijk in bij de griffier .</p> <p>2. De griffier brengt de inhoud van het verzoek zo spoedig mogelijk ter kennis van de overige raadsleden en het college of de burgemeester.</p> <p>3. De verlangde inlichtingen worden zo spoedig mogelijk aan de raad verschaft, in ieder geval binnen [... (bijvoorbeeld tien)] dagen nadat het verzoek is ingediend.</p>	<p>Artikel 33. Inlichtingen</p> <p>1. Raadsleden dienen verzoeken tot inlichtingen als bedoeld in de artikelen 169, derde lid, en 180, derde lid, van de wet schriftelijk in bij de griffier.</p> <p>2. De griffier brengt de inhoud van het verzoek zo spoedig mogelijk ter kennis van de overige raadsleden en het college of de burgemeester.</p> <p>3. De verlangde inlichtingen worden zo spoedig mogelijk aan de raad verschaft, in ieder geval binnen [... (bijvoorbeeld tien)] dagen nadat het verzoek is ingediend.</p>

Artikel 35 (artikel I, onderdeel AA, van het wijzigingsbesluit) wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
<p>[Artikel 35. Vragenuur</p> <p>1. Op [... (bijvoorbeeld iedere eerste donderdag van de maand)] om [...] uur is er een vragenuur, tenzij <i>er</i> bij de voorzitter geen vragen zijn ingediend. In bijzondere gevallen kan het presidium bepalen dat het vragenuur op een ander tijdstip wordt gehouden. De voorzitter bepaalt op welk tijdstip het vragenuur eindigt.</p>	<p>[Artikel 34. Vragenuur</p> <p>1. Op [... (bijvoorbeeld iedere eerste donderdag van de maand)] om [...] uur is er een vragenuur, tenzij bij de voorzitter geen vragen zijn ingediend. In bijzondere gevallen kan het presidium bepalen dat het vragenuur op een ander tijdstip wordt gehouden. De voorzitter bepaalt op welk tijdstip het vragenuur eindigt.</p>

<p>2. Raadsleden die tijdens het vragenuur vragen <u>wil</u> stellen, melden dit onder aanduiding van het onderwerp <u>en</u> ten minste [...] (bijvoorbeeld 48)] uur voor aanvang van het vragenuur bij de voorzitter.</p> <p>3. De voorzitter bepaalt de volgorde waarin aangemelde onderwerpen tijdens het vragenuur aan de orde worden gesteld.</p> <p><u>4. De voorzitter bepaalt per onderwerp de spreektijd voor de vragensteller, voor het college, voor de burgemeester en voor de overige raadsleden.</u></p> <p><u>5. Per onderwerp wordt aan de vragensteller het woord verleend om één of meer vragen aan het college of de burgemeester te stellen en een toelichting daarop te geven.</u></p> <p><u>6. Na de beantwoording door het college of door de burgemeester krijgt de vragensteller desgewenst het woord om aanvullende vragen te stellen.</u></p> <p><u>7. Vervolgens kan de voorzitter aan andere raadsleden het woord verlenen om hetzij aan de vragensteller, hetzij aan het college of de burgemeester vragen te stellen over hetzelfde onderwerp.</u></p> <p><u>8. Tijdens het vragenuur kunnen geen moties worden ingediend en worden geen interrupties toegelaten.]</u></p>	<p>2. Raadsleden die tijdens het vragenuur vragen willen stellen, melden dit onder aanduiding van het onderwerp ten minste [...] (bijvoorbeeld 48)] uur voor aanvang van het vragenuur bij de voorzitter.</p> <p>3. De voorzitter bepaalt de volgorde waarin aangemelde onderwerpen tijdens het vragenuur aan de orde worden gesteld alsmede de spreektijd voor de vragensteller, de overige raadsleden, het college en de burgemeester.</p> <p>4. Per onderwerp wordt aan de vragensteller het woord verleend om één of meer vragen aan het college of de burgemeester te stellen en een toelichting daarop te geven. Na de beantwoording daarvan krijgt de vragensteller desgewenst het woord om aanvullende vragen te stellen.</p> <p>5. De voorzitter kan aan andere raadsleden het woord verlenen om hetzij aan de vragensteller, hetzij aan het college of de burgemeester vragen te stellen over hetzelfde onderwerp.</p> <p>6. Tijdens het vragenuur worden geen moties ingediend en geen interrupties toegelaten.]</p>
---	---

Toelichting

Algemeen

Tegen de achtergrond van de gemeenteraadsverkiezingen 2018 wordt voorgesteld de [citeertitel **Reglement van orde voor vergaderingen en overige werkzaamheden van de raad**] te actualiseren. Het grootste deel van de voorgestelde aanpassingen zijn wetstechnische, taalkundige of redactionele verbeteringen die er vooral toe strekken de bepalingen duidelijker en waar mogelijk korter te maken. Daarnaast worden er enkele inhoudelijke aanpassingen voorgesteld die ertoe strekken het reglement verder aan te laten sluiten op behoeften in de praktijk. De wijzigingen worden hieronder, voor zover noodzakelijk, artikelsgewijs nader toegelicht.

Artikelsgewijs

Artikel I, onderdelen A t/m D, F, I, L t/m Q, T en V t/m AA

In deze onderdelen worden geen inhoudelijke, maar technische aanpassingen voorgesteld die bovendien grotendeels voor zich spreken, zodat zij geen afzonderlijke toelichting behoeven. Aan de

begripsbepalingen in artikel 1 is toegevoegd dat met 'wet' in dit reglement de Gemeentewet bedoeld wordt. Daar is voor gekozen omdat in dit reglement veelvuldig naar de Gemeentewet verwezen wordt. Verder zijn in deze onderdelen enkele wetstechnische verbeteringen doorgevoerd in lijn met de aanbevelingen uit de 100 Ideeën voor de gemeentelijke regelgever alsmede enkele tekstuele en redactionele verbeteringen die ertoe strekken de bepalingen duidelijker, korter of beter leesbaar te maken.

Daartoe is bijvoorbeeld overbodig (zie bijvoorbeeld onderdeel M) of archaïsch (zie bijvoorbeeld onderdeel L) woordgebruik geschrapt of vervangen. Bij formuleringen die ontleend zijn aan de Gemeentewet, bijvoorbeeld in verband met onthouding van stemmingen als bedoeld in artikel 28 van die wet, is de formulering enigszins aangepast om deze daarmee meer in lijn te brengen (zie bijvoorbeeld onderdeel N). Waar het samenvoegen of splitsen van leden of onderdelen de leesbaarheid ten goede kwam, is dit gebeurd (zie bijvoorbeeld onderdeel AA), evenals waar een verwijzing nog specifiek kon (zie bijvoorbeeld onderdeel F). Tot slot zijn formuleringen waar nodig ook aangepast om beter aan te sluiten op nieuwe ontwikkelingen, waaronder moderne vormen van verslaglegging (zie bijvoorbeeld onderdeel Q).

Artikel I, onderdeel E

In dit onderdeel wordt artikel 6 aangevuld met een voorziening om de integriteit van kandidaat-wethouders te kunnen beoordelen. Het tweede lid wordt daartoe aangevuld met de mogelijkheid om in het kader van het onderzoek door de commissie van de kandidaat-wethouder een verklaring omtrent het gedrag te verlangen. *[Daarnaast wordt er een vierde lid toegevoegd op grond waarvan de burgemeester voor aanvang van ieder ambtstermijn opdracht kan geven de kandidaat-wethouders te onderwerpen aan een risicoanalyse integriteit, waarover verslag wordt uitgebracht aan de raad. De uitkomst van de analyse en de eindconclusie zijn niet openbaar.]*

Artikel I, onderdelen G en H

De wijzigingen in deze onderdelen zijn technisch van aard en zonder gevolgen. Omdat de tekstuele aanpassing op het oog relatief ingrijpend is volgt daarop toch een toelichting. In onderdeel H, vervalt artikel 9. De inhoud daarvan wordt gedeeltelijk ondergebracht in artikel 8, met uitzondering van de artikelleden waarbij sprake was van inhoudelijke overlap met het bepaalde in artikel 8.

Het nieuwe artikel 8 bevat nu voorschriften voor de voorlopige en de aanvullende agenda alsmede voor het vaststellen van de agenda. Daartoe is het opschrift aangepast. Het eerste lid ziet nog steeds op de voorlopige agenda. Daarnaast is in het tweede lid opgenomen dat ná verzending van de voorlopige agenda als bedoeld in het eerste lid een aanvullende agenda opgesteld kan worden, die zo spoedig mogelijk met bijbehorende stukken aan de leden wordt verzonden. Dit is een samenvoeging van het huidige artikel 8, tweede lid, en het huidige artikel 9, eerste lid. Het derde lid regelt dat ten aanzien van de stukken uit voorgaande leden, voor zover daaromtrent geheimhouding is opgelegd, de regeling voor inzage van artikel 9 (nieuw), derde lid, geldt. Dit is een samenvoeging van het huidige artikel 8, eerste lid, en het huidige artikel 9, tweede lid. Tot slot bepaalt het vierde lid dat de agenda bij aanvang van de raadsvergadering wordt vastgesteld. Dit is overgenomen uit het huidige artikel 9, derde lid.

Het vervallen van artikel 9 als afzonderlijk artikel heeft tot gevolg dat alle navolgende artikelen vernummerd worden. In het vervolg van deze toelichting worden deze met hun nieuwe nummering aangeduid.

Artikel I, onderdeel J

[In dit onderdeel wordt aan artikel 10 (nieuw) een lid toegevoegd. Daarmee wordt voorzien in de mogelijkheid om in spoedeisende gevallen, waarin de reguliere wijze van openbare kennisgeving van raadsvergaderingen uit het eerste lid niet volstaat, de kennisgeving uitsluitend langs elektronische weg plaats te laten vinden. Artikel 3:42, tweede lid, van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) gelezen in samenhang met artikel 2:14 van de Awb vereisen voor kennisgeving uitsluitend langs elektronische weg een grondslag. In deze grondslag wordt, voor spoedeisende gevallen, voorzien in het tweede lid.]

Artikel I, onderdeel N

In dit onderdeel wordt artikel 17 (nieuw), vierde lid, gewijzigd zodat bij hoofdelijke stemmingen de oproeping niet op alfabetische volgorde hoeft te geschieden maar **[beschrijving volgorde en nadere toelichting]**.

Artikel I, onderdeel R

Dit onderdeel wijzigt artikel 21 (nieuw), zodat de griffier in spoedeisende gevallen, waarin het vaststellen van de wijze van afdoening op voorstel door het presidium niet toereikend is, de wijze van afdoening van ingekomen stukken vaststelt.

Artikel I, onderdeel S

In dit onderdeel wordt aan artikel 24 (nieuw) volledigheidshalve toegevoegd dat de raad niet alleen over het voornemen tot opheffing van de geheimhouding, maar ook over het voornemen de geheimhouding niet te bekrachtigen in een besloten vergadering overleg voert met het betrokken orgaan.

Artikel I, onderdeel U

Met dit onderdeel wordt de regeling voor moties uit artikel 28 (nieuw), eerste lid, gelijkgetrokken met die voor amendementen uit artikel 27 (nieuw), eerste lid. Voor amendementen was al neergelegd dat deze schriftelijk ingediend moesten worden, tenzij de voorzitter oordeelt dat mondelinge indiening volstaat. Voor moties is voornog alleen bepaald dat deze schriftelijk ingediend moeten worden. Er zijn geen redenen niet ook voor moties te laten gelden dat de voorzitter kan oordelen dat mondelinge indiening volstaat, daarom wordt het eerste lid aangevuld.

Was-wordt-tabel Wijziging Model Verordening op de raadscommissies 2014

Leeswijzer modelbepalingen

- [...] of (bijvoorbeeld) [iets] = door gemeente in te vullen.
- [iets] = facultatief.
- [iets **EN/OF** iets] = door gemeente te kiezen.
- **[(iets)]** = een voorbeeld ter illustratie of uitleg voor gemeente.
- Combinaties zijn ook mogelijk.

In de 'bestaande tekst' zijn de woorden en leestekens waaraan iets verandert, *cursief* gezet en – als het een facultatieve bepaling betreft – eveneens onderstreept (aangezien dan de hele bepaling cursief is i.v.m. het facultatieve karakter). In de 'nieuwe tekst' zijn de nieuwe woorden en leestekens **vet** gedrukt.

Artikel 1 (artikel I, onderdeel A, van het wijzigingsbesluit) wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
<p>Artikel 1. Begripsbepalingen In deze verordening wordt verstaan onder:</p> <ul style="list-style-type: none"> - commissiegriffier: griffier van een raadscommissie of diens plaatsvervanger; - commissielid: lid van een raadscommissie of diens plaatsvervanger; - commissievoorzitter: voorzitter van een raadscommissie of diens plaatsvervanger; - griffier: griffier van de raad of diens plaatsvervanger. 	<p>Artikel 1. Begripsbepalingen In deze verordening wordt verstaan onder:</p> <ul style="list-style-type: none"> - commissiegriffier: griffier van een raadscommissie of diens plaatsvervanger; - commissielid: lid van een raadscommissie of diens plaatsvervanger; - commissievoorzitter: voorzitter van een raadscommissie of diens plaatsvervanger; - griffier: griffier van de raad of diens plaatsvervanger; - wet: Gemeentewet.

Artikel 3 (artikel I, onderdeel B, van het wijzigingsbesluit) wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
<p>Artikel 3. Taken Een raadscommissie:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. brengt advies uit aan de raad over die onderwerpen waarop haar werkzaamheden betrekking hebben; b. kan advies uitbrengen aan de raad over andere onderwerpen dan bedoeld onder a; c. voert overleg met het college of de burgemeester over in ieder geval de door hen verstrekte inlichtingen en het gevoerde bestuur ten aanzien van de onderwerpen bedoeld onder a. 	<p>Artikel 3. Taken Een raadscommissie:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. brengt advies uit aan de raad over die onderwerpen waarop haar werkzaamheden betrekking hebben; b. kan advies uitbrengen aan de raad over andere onderwerpen dan bedoeld onder a, en c. voert overleg met het college of de burgemeester over in ieder geval de door hen verstrekte inlichtingen en het gevoerde bestuur ten aanzien van de onderwerpen, bedoeld onder a.

Artikel 4 (artikel I, onderdeel C, van het wijzigingsbesluit) wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
<p>Artikel 4. Samenstelling; benoeming commissievoorzitter</p> <p>1. Een raadscommissie bestaat uit ten minste [...] en maximaal [...] commissieleden per fractie[, <i>naar evenredigheid van het aantal zetels in de raad</i>].</p> <p>2. De commissieleden worden door de raad op voordracht van de fracties benoemd.</p> <p>3. Zowel raadsleden als niet-raadsleden kunnen lid zijn. De artikelen 10, 11, 12 en 13 van de <i>Gemeentewet</i> zijn van overeenkomstige toepassing op commissieleden die geen raadslid zijn.</p> <p>4. De raad benoemt op voordracht van de fracties voor iedere raadscommissie ten minste één plaatsvervangend lid per fractie, <i>die</i> bij afwezigheid van een commissielid zitting heeft in de betreffende raadscommissie.</p> <p>5. [De raad benoemt de commissievoorzitters. OF Een raadscommissie benoemt haar commissievoorzitter.]</p>	<p>Artikel 4. Samenstelling; benoeming commissievoorzitter</p> <p>1. Een raadscommissie bestaat uit ten minste [aantal] en maximaal [aantal] commissieleden per fractie[, <i>naar evenredigheid van het aantal zetels in de raad</i>].</p> <p>2. De commissieleden worden door de raad op voordracht van de fracties benoemd.</p> <p>3. Zowel raadsleden als niet-raadsleden kunnen lid zijn. De artikelen 10, 11, 12 en 13 van de wet zijn van overeenkomstige toepassing op commissieleden die geen raadslid zijn.</p> <p>4. De raad benoemt op voordracht van de fracties voor iedere raadscommissie ten minste één plaatsvervangend lid per fractie, dat bij afwezigheid van een commissielid zitting heeft in de betreffende raadscommissie.</p> <p>5. [De raad benoemt de commissievoorzitters. OF Een raadscommissie benoemt haar commissievoorzitter.]</p>

Artikel 5 (artikel I, onderdeel D, van het wijzigingsbesluit) wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
<p>Artikel 5. Zittingsduur en vacatures</p> <p>1. De zittingsperiode van een commissielid en -voorzitter eindigt in ieder geval met het einde van de zittingsperiode van de raad.</p> <p>2. <i>Een</i> commissielid <i>houdt op lid te zijn</i> als niet meer voldaan <i>wordt</i> aan de in artikel 4, derde lid, gestelde eisen.</p> <p>3. De raad kan een commissielid ontslaan op voorstel van de fractie die het lid voor benoeming heeft voorgedragen.</p> <p>4. [De raad kan de OF Een raadscommissie kan haar] commissievoorzitter ontslaan.</p> <p>5. Een commissielid en <i>de commissievoorzitter</i> kunnen te allen tijde ontslag nemen. Zij doen daarvan schriftelijk mededeling aan de raad. Het ontslag gaat een maand na de schriftelijke mededeling in of zoveel eerder als hun opvolger is benoemd.</p> <p>6. Als door overlijden of ontslag een vacature ontstaat, beslist de raad zo spoedig mogelijk over de vervulling daarvan.</p> <p>7. <i>Als</i> een fractie niet langer vertegenwoordigd</p>	<p>Artikel 5. Zittingsduur en vacatures</p> <p>1. De zittingsperiode van een commissielid en -voorzitter eindigt in ieder geval met het einde van de zittingsperiode van de raad.</p> <p>2. Het lidmaatschap van een commissielid eindigt als niet meer wordt voldaan aan de in artikel 4, derde lid, gestelde eisen.</p> <p>3. De raad kan een commissielid ontslaan op voorstel van de fractie die het lid voor benoeming heeft voorgedragen.</p> <p>4. [De raad kan de OF Een raadscommissie kan haar] commissievoorzitter ontslaan.</p> <p>5. Een commissielid en -voorzitter kunnen te allen tijde ontslag nemen. Zij doen daarvan schriftelijk mededeling aan de raad. Het ontslag gaat een maand na de schriftelijke mededeling in of zoveel eerder als hun opvolger is benoemd.</p> <p>6. Als door overlijden of ontslag een vacature ontstaat, beslist de raad zo spoedig mogelijk over de vervulling daarvan.</p> <p>7. Het lidmaatschap van commissieleden,</p>

is in de raad, vervalt <i>het lidmaatschap van commissieleden die op voordracht van die fractie zijn benoemd</i> van rechtswege.	benoemd op voordracht van een fractie die niet langer vertegenwoordigd is in de raad, vervalt van rechtswege.
--	--

Artikel 6 (artikel I, onderdeel E, van het wijzigingsbesluit) wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
<p>Artikel 6. De commissiegriffier</p> <p>1. De griffier van de raad <i>benoemt</i> ter ondersteuning van iedere raadscommissie een op de griffie werkzame ambtenaar of, in samenspraak met de secretaris, een niet op de griffie werkzame ambtenaar, als commissiegriffier.</p> <p>2. Een commissiegriffier is aanwezig in vergaderingen of wordt vervangen door een daartoe door de griffier van de raad aangewezen op de griffie werkzame ambtenaar of, in samenspraak met de secretaris, een niet op de griffie werkzame ambtenaar.</p> <p>3. Een commissiegriffier kan op uitnodiging van de commissievoorzitter aan beraadslagingen in vergaderingen deelnemen.</p>	<p>Artikel 6. De commissiegriffier</p> <p>1. De griffier van de raad wijst ter ondersteuning van iedere raadscommissie een op de griffie werkzame ambtenaar of, in samenspraak met de secretaris, een niet op de griffie werkzame ambtenaar aan als commissiegriffier.</p> <p>2. Een commissiegriffier is aanwezig in vergaderingen.</p> <p>3. Bij verhindering of afwezigheid wordt de commissiegriffier vervangen door een door de griffier van de raad aangewezen op de griffie werkzame ambtenaar of, in samenspraak met de secretaris, een niet op de griffie werkzame ambtenaar.</p> <p>4. Een commissiegriffier kan op uitnodiging van de commissievoorzitter aan beraadslagingen in vergaderingen deelnemen.</p>

Het opschrift van hoofdstuk 2, paragraaf 1 (artikel I, onderdeel F, van het wijzigingsbesluit) wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
Paragraaf 1. Voorbereidingen	Paragraaf 1. Voorbereiding

Artikel 7 (artikel I, onderdeel G, van het wijzigingsbesluit) wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
<p>Artikel 7. Oproep en voorlopige agenda</p> <p>1. De commissievoorzitter zendt ten minste [...] (bijvoorbeeld zeven) dagen voor een vergadering de commissieleden een schriftelijke oproep en de voorlopige agenda met de daarbij</p>	<p>Artikel 7. Oproep en agenda</p> <p>. De commissievoorzitter zendt ten minste [...] (bijvoorbeeld zeven) dagen voor een vergadering de commissieleden een schriftelijke oproep en de voorlopige agenda met de daarbij</p>

<p>behorende stukken, met uitzondering van de in artikel 86, eerste en tweede lid, van de Gemeentewet bedoelde stukken.</p> <p>2. Als een aanvullende agenda als bedoeld in artikel 8, eerste lid, wordt vastgesteld, wordt deze met de daarbij behorende stukken zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk [... (bijvoorbeeld 48)] uur voor aanvang van de vergadering aan de leden gezonden.</p>	<p>behorende stukken.</p> <p>2. In spoedeisende gevallen kan de commissievoorzitter na het verzenden van een schriftelijke oproep een aanvullende agenda opstellen. Zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk [... (bijvoorbeeld 48)] uur voor aanvang van de vergadering, wordt deze met de daarbij behorende stukken aan de leden gezonden.</p> <p>3. Op de stukken, bedoeld in het eerste en tweede lid, is artikel 8, derde lid, van toepassing.</p> <p>4. De agenda wordt bij aanvang van een vergadering door de raadscommissie vastgesteld.</p>
--	--

Artikel 8 (artikel I, onderdeel H, van het wijzigingsbesluit) wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
<p>Artikel 8. Aanvullende agenda; vaststellen agenda</p> <p>1. In spoedeisende gevallen kan de commissievoorzitter na het verzenden van een schriftelijke oproep een aanvullende voorlopige agenda opstellen. De daarbij behorende stukken worden openbaar gemaakt.</p> <p>2. Als omtrent de inhoud van stukken op grond van artikel 86, eerste en tweede lid, van de Gemeentewet geheimhouding is opgelegd, blijven deze stukken in afwijking van het eerste lid onder berusting van de griffier en verleent deze de commissieleden op verzoek inzage.</p> <p>3. Een agenda wordt bij aanvang van een vergadering door de raadscommissie vastgesteld.</p>	<p>[Vervallen]</p>

Artikel 9 (artikel I, onderdeel I, van het wijzigingsbesluit) wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
<p>Artikel 9. Ter inzage leggen van stukken</p> <p>1. Stukken die ter toelichting van de onderwerpen of voorstellen op een voorlopige agenda dienen, worden gelijktijdig met het verzenden van de schriftelijke oproep op het gemeentehuis ter inzage gelegd. Als na het verzenden van de schriftelijke oproep stukken</p>	<p>Artikel 8. Ter inzage leggen van stukken</p> <p>1. Stukken die ter toelichting van de onderwerpen of voorstellen op een agenda dienen, worden gelijktijdig met het verzenden van de schriftelijke oproep op het gemeentehuis ter inzage gelegd. Als na het verzenden van de schriftelijke oproep stukken ter inzage worden</p>

<p>ter inzage worden gelegd, wordt hiervan mededeling gedaan aan de leden van de raadscommissie en zo mogelijk door middel van openbare kennisgeving.</p> <p>2. <i>Stukken die digitaal beschikbaar zijn</i> worden op de website van de gemeente geplaatst.</p> <p>3. <i>Als omtrent stukken</i> op grond van artikel 86, eerste en tweede lid, van de Gemeentewet geheimhouding is opgelegd, blijven <i>deze stukken</i> in afwijking van het eerste en tweede lid onder berusting van de griffier en verleent deze de commissieleden op verzoek inzage.</p>	<p>gelegd, wordt hiervan mededeling gedaan aan de leden van de raadscommissie en zo mogelijk door middel van openbare kennisgeving.</p> <p>2. Elektronisch beschikbare stukken worden op de website van de gemeente geplaatst.</p> <p>3. Stukken waaromtrent op grond van artikel 86, eerste en tweede lid, van de wet geheimhouding is opgelegd, blijven in afwijking van het eerste en tweede lid onder berusting van de griffier en verleent deze de commissieleden op verzoek inzage.</p>
--	---

Artikel 10 (artikel I, onderdeel J, van het wijzigingsbesluit) wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
<p>Artikel 10. Openbare kennisgeving Commissievergaderingen worden <i>ten</i> openbare kennis gebracht door aankondiging in [...].</p>	<p>Artikel 9. Openbare kennisgeving [1.] Commissievergaderingen worden ter openbare kennis gebracht door aankondiging in [...]. [2. In spoedeisende gevallen kan de openbare kennisgeving uitsluitend langs elektronische weg plaatsvinden.]</p>

Het opschrift van hoofdstuk 1, paragraaf 2 (artikel I, onderdeel K, van het wijzigingsbesluit) wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
<p>Paragraaf 2. Ter vergadering</p>	<p>Paragraaf 2. Vergadering</p>

Artikel 11 (artikel I, onderdeel L, van het wijzigingsbesluit) wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
<p>Artikel 11. Presentielijst 1. De commissiegriffier draagt zorg voor het bijhouden van presentielijsten van vergaderingen. 2. Bij binnenkomst in de vergaderzaal tekenen commissieleden de presentielijst. <i>Aan</i> het einde van elke vergadering <i>wordt die lijst</i> door de commissievoorzitter en de commissiegriffier door ondertekening vastgesteld.</p>	<p>Artikel 10. Presentielijst 1. De commissiegriffier draagt zorg voor het bijhouden van presentielijsten van vergaderingen. 2. Bij binnenkomst in de vergaderzaal tekenen commissieleden de presentielijst, die aan het einde van elke vergadering door de commissievoorzitter en de commissiegriffier door ondertekening wordt vastgesteld.</p>

Artikel 12 (artikel I, onderdeel M, van het wijzigingsbesluit) wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
<p>Artikel 12. Opening vergadering en quorum 1. Een vergadering wordt niet geopend voordat blijkt de presentielijst meer dan de helft van het aantal zitting hebbende commissieleden tegenwoordig is. 2. Als <i>ingevolge</i> het eerste lid de vergadering niet kan worden geopend, belegt de commissievoorzitter opnieuw een vergadering <i>tegen</i> een tijdstip dat ten minste vierentwintig uur na het bezorgen van de oproeping is gelegen. 3. Op een vergadering als bedoeld in het tweede lid is het eerste lid niet van toepassing. Een raadscommissie kan echter over andere aangelegenheden dan die waarvoor de ingevolge het eerste lid niet geopende vergadering was belegd alleen beraadslagen of besluiten, als blijkt de presentielijst meer dan de helft van het aantal zitting hebbende commissieleden tegenwoordig is.</p>	<p>Artikel 11. Opening vergadering en quorum 1. Een vergadering wordt niet geopend voordat blijkt de presentielijst meer dan de helft van het aantal zitting hebbende commissieleden tegenwoordig is. 2. Als op grond van het eerste lid de vergadering niet kan worden geopend, belegt de commissievoorzitter opnieuw een vergadering op een tijdstip dat ten minste vierentwintig uur na het bezorgen van de oproeping is gelegen. 3. Op een vergadering als bedoeld in het tweede lid is het eerste lid niet van toepassing. Een raadscommissie kan echter over andere aangelegenheden dan die waarvoor de ingevolge het eerste lid niet geopende vergadering was belegd alleen beraadslagen of besluiten, als blijkt de presentielijst meer dan de helft van het aantal zitting hebbende commissieleden tegenwoordig is.</p>

Artikel 13 (artikel I, onderdeel N, van het wijzigingsbesluit) wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
<p>Artikel 13. Verslag 1. Een commissiegriffier draagt zorg voor verslagen van vergaderingen. 2. Een verslag bevat in ieder geval: a. de namen van de commissievoorzitter, de griffier, de commissiegriffier, de burgemeester, de wethouders en de commissieleden, allen voor zover aanwezig, alsmede van de overige personen die het woord gevoerd hebben; b. een aantekening van welke commissieleden afwezig waren; c. een vermelding van de zaken die aan de orde zijn geweest; d. een zakelijke samenvatting van het gesprokene onder vermelding van de namen van de sprekers; e. een samenvatting van het advies aan de raad onder vermelding van de namen van de commissieleden die mededeling hebben gedaan van hun goed- of afkeuring, en met aantekening van de namen van de commissieleden die zich niet uitgelaten hebben; f. bij het desbetreffende agendapunt de naam</p>	<p>[Vervallen]</p>

<p>en de hoedanigheid van die personen aan wie het op grond van het bepaalde in artikel 16 door de raadscommissie is toegestaan deel te nemen aan de beraadslagingen.</p> <p>3. Een conceptverslag worden gelijktijdig met de verzending aan de commissieleden verzonden aan de overige personen die het woord hebben gevoerd in de vergadering waarop het betrekking heeft.</p> <p>4. Vastgestelde verslagen worden ondertekend door de commissievoorzitter en commissiegriffier.</p> <p>5. Als verslagen elektronisch beschikbaar zijn, worden ze op de website van de gemeente geplaatst.</p>	
--	--

Artikel 14 (artikel I, onderdeel O, van het wijzigingsbesluit) wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
<p>Artikel 14. Advies; geen stemmingen</p> <p>1. Als een raadscommissie een advies aan de raad uitbrengt, beslissen de leden op voorstel van de commissievoorzitter over de inhoud van het advies.</p> <p>2. In het advies worden opgenomen de standpunten van alle fracties en commissieleden die geen raadslid zijn.</p> <p>3. In een vergadering vinden geen stemmingen plaats, met uitzondering van over geheimhouding en met betrekking tot de orde.</p>	<p>Artikel 12. Advies; geen stemmingen</p> <p>1. Als een raadscommissie een advies aan de raad uitbrengt, beslissen de leden op voorstel van de commissievoorzitter over de inhoud van het advies.</p> <p>2. In het advies worden opgenomen de standpunten van alle fracties en commissieleden die geen raadslid zijn.</p> <p>3. In een vergadering vinden geen stemmingen plaats, met uitzondering van stemmingen over geheimhouding en met betrekking tot de orde.</p>

Artikel 15 (artikel I, onderdeel P, van het wijzigingsbesluit) wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
<p>Artikel 15. Aantal spreektermijnen</p> <p>1. Beraadslaging over onderwerpen of voorstellen geschiedt in ten hoogste twee termijnen, tenzij de raadscommissie anders beslist.</p> <p>2. Spreektermijnen worden door de commissievoorzitter afgesloten.</p> <p>3. Commissieleden <i>mogen</i> in een termijn niet meer dan éénmaal het woord <i>voeren</i> over hetzelfde onderwerp of voorstel.</p> <p>4. Bij de bepaling hoeveel <i>malen</i> een commissielid over hetzelfde onderwerp of voorstel het woord heeft gevoerd, wordt niet meegerekend het spreken over een voorstel van orde.</p>	<p>Artikel 13. Aantal spreektermijnen</p> <p>1. Beraadslaging over onderwerpen of voorstellen geschiedt in ten hoogste twee termijnen, tenzij de raadscommissie anders beslist.</p> <p>2. Spreektermijnen worden door de commissievoorzitter afgesloten.</p> <p>3. Commissieleden voeren in een termijn niet meer dan éénmaal het woord over hetzelfde onderwerp of voorstel.</p> <p>4. Bij de bepaling hoeveel keer een commissielid over hetzelfde onderwerp of voorstel het woord heeft gevoerd, wordt niet meegerekend het spreken over een voorstel van orde.</p>

Artikel 16 (artikel I, onderdeel Q, van het wijzigingsbesluit) wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
<p>Artikel 16. Deelname aan de beraadslaging door anderen Een raadscommissie kan <i>op enig moment</i> besluiten dat anderen mogen deelnemen aan de beraadslaging.</p>	<p>Artikel 14. Deelname aan de beraadslaging door anderen Een raadscommissie kan besluiten dat anderen mogen deelnemen aan de beraadslaging.</p>

Artikel 17 (artikel I, onderdeel R, van het wijzigingsbesluit) wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
<p>Artikel 17. Spreekrecht burgers</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Burgers kunnen in een vergadering het woord voeren (<i>spreekrecht</i>) over onderwerpen die geagendeerd zijn. 2. Degene die van het spreekrecht gebruik wil maken, meldt dit binnen een redelijke termijn voor de aanvang van de vergadering aan de commissiegriffier onder vermelding van zijn naam, adres en telefoonnummer en het onderwerp waarover het woord <i>gevoerd</i> wenst te worden. 3. De commissievoorzitter geeft het woord op volgorde van aanmelding. <i>De commissievoorzitter kan van de volgorde afwijken, als dit in het belang is van de orde van de vergadering.</i> 4. De <i>spreker</i> voert het woord, nadat de commissievoorzitter hem dit heeft verleend. De commissievoorzitter kan de deelnemers aan de vergadering toestaan aan insprekers een korte, verhelderende vraag te stellen. Er vindt geen discussie plaats tussen een inspreker en deelnemers van de vergadering. 5. De commissievoorzitter of een commissielid doet een voorstel voor de behandeling van de inbreng van de <i>burger</i>.	<p>Artikel 15. Spreekrecht burgers</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Burgers kunnen in een vergadering het woord voeren over onderwerpen die geagendeerd zijn. 2. Degene die van het spreekrecht gebruik wil maken, meldt dit binnen [een redelijke termijn OF [... (bijvoorbeeld 48 uur)]] voor aanvang van de vergadering aan de commissiegriffier onder vermelding van zijn naam, adres en telefoonnummer en het onderwerp waarover hij het woord wenst te voeren. 3. De commissievoorzitter geeft het woord op volgorde van aanmelding, tenzij afwijking van die volgorde in het belang is van de orde van de vergadering. 4. De inspreker voert het woord, nadat de commissievoorzitter hem dit heeft verleend. De commissievoorzitter kan de deelnemers aan de vergadering toestaan aan insprekers een korte, verhelderende vraag te stellen. Er vindt geen discussie plaats tussen een inspreker en deelnemers van de vergadering. 5. De commissievoorzitter of een commissielid doet een voorstel voor de behandeling van de inbreng van de inspreker.

Artikel 18 (artikel I, onderdeel S, van het wijzigingsbesluit) wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
<p>Artikel 18. Handhaving orde en schorsing</p> <p>1. De commissievoorzitter <i>zorgt voor de handhaving van de orde</i> in de vergadering.</p> <p>2. Hij kan de raadscommissie voorstellen aan een commissielid dat door zijn gedragingen de geregelde gang van zaken belemmert het verdere verblijf in de vergadering te ontzeggen. Over het voorstel wordt niet beraadslaagd. Na aanneming daarvan verlaat het commissielid de vergadering onmiddellijk. Zo nodig doet de commissievoorzitter hem verwijderen. Bij herhaling van zijn gedrag kan het commissielid bovendien voor ten hoogste drie maanden de toegang tot de vergadering worden ontzegd.</p> <p>3. Hij kan ter handhaving van de orde de vergadering voor een door hem te bepalen tijd schorsen en, als na de heropening de orde opnieuw wordt verstoord, de vergadering sluiten.</p> <p>4. Hij roept sprekers tot de orde als deze zich in beledigende of onbetamelijke uitdrukkingen uitlaten, afwijken van het in behandeling zijnde onderwerp, andere sprekers herhaaldelijk interrumpen, dan wel anderszins de orde verstoren. Sprekers die hieraan geen gevolg geven kunnen door hem het woord ontnomen worden over het aanhangige onderwerp.</p>	<p>Artikel 16. Handhaving orde en schorsing</p> <p>1. De commissievoorzitter handhaaft de orde in de vergadering.</p> <p>2. Hij kan de raadscommissie voorstellen aan een commissielid dat door zijn gedragingen de geregelde gang van zaken belemmert het verdere verblijf in de vergadering te ontzeggen. Over het voorstel wordt niet beraadslaagd. Na aanneming daarvan verlaat het commissielid de vergadering onmiddellijk. Zo nodig doet de commissievoorzitter hem verwijderen. Bij herhaling van zijn gedrag kan het commissielid bovendien voor ten hoogste drie maanden de toegang tot de vergadering worden ontzegd.</p> <p>3. Hij kan ter handhaving van de orde de vergadering voor een door hem te bepalen tijd schorsen en, als na de heropening de orde opnieuw wordt verstoord, de vergadering sluiten.</p> <p>4. Hij roept sprekers tot de orde als deze zich in beledigende of onbetamelijke uitdrukkingen uitlaten, afwijken van het in behandeling zijnde onderwerp, andere sprekers herhaaldelijk interrumpen, dan wel anderszins de orde verstoren. Sprekers die hieraan geen gevolg geven kunnen door hem het woord ontnomen worden over het aanhangige onderwerp.</p>

Aan hoofdstuk 1, paragraaf 2 (artikel I, onderdeel T, van het wijzigingsbesluit) wordt een artikel toegevoegd, dat luidt:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
	<p>Artikel 18. Verslag</p> <p>1. Een commissiegriffier draagt zorg voor verslagen van vergaderingen.</p> <p>2. Uit een verslag blijkt in ieder geval:</p> <ol style="list-style-type: none"> a. de namen van de commissievoorzitter, de griffier, de commissiegriffier, de burgemeester, de wethouders en de commissieleden, allen voor zover aanwezig, alsmede van de overige personen die het woord gevoerd hebben; b. een aantekening van welke commissieleden afwezig waren; c. een vermelding van de zaken die aan de orde zijn geweest; d. een zakelijke samenvatting van het gesprokene met vermelding van de namen van de sprekers; e. een samenvatting van het advies aan de

	<p>raad met vermelding van de namen van de commissieleden die mededeling hebben gedaan van hun goed- of afkeuring en met aantekening van de namen van de commissieleden die zich niet hebben uitgelaten, en</p> <p>f. bij het desbetreffende agendapunt de naam en de hoedanigheid van die personen aan wie het op grond van artikel 14 door de raadscommissie is toegestaan deel te nemen aan de beraadslagingen.</p> <p>3. Een conceptverslag wordt gelijktijdig met de verzending aan de commissieleden verzonden aan de overige personen die het woord hebben gevoerd in de vergadering waarop het betrekking heeft.</p> <p>4. Vastgestelde verslagen worden ondertekend door de commissievoorzitter en commissiegriffier.</p> <p>5. Elektronisch beschikbare verslagen worden op de website van de gemeente geplaatst.</p>
--	---

Artikel 22 (artikel I, onderdeel U, van het wijzigingsbesluit) wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
<p>Artikel 22. Opheffing geheimhouding Als de raad op grond van artikel 25, derde en vierde lid, van de <i>Gemeentewet</i> voornemens is de geheimhouding op te heffen, wordt, als de raadscommissie die geheimhouding heeft opgelegd daarom verzoekt, daarover in een besloten vergadering met de raadscommissie overleg gevoerd.</p>	<p>Artikel 21. Opheffing geheimhouding Als de raad op grond van artikel 25, derde en vierde lid, van de wet voornemens is de geheimhouding op te heffen, wordt, als de raadscommissie die geheimhouding heeft opgelegd daarom verzoekt, daarover in een besloten vergadering met de raadscommissie overleg gevoerd.</p>

Toelichting

Algemeen

Tegen de achtergrond van de gemeenteraadsverkiezingen 2018 wordt voorgesteld de [**citeertitel Verordening op de raadscommissies**] te actualiseren. Het grootste deel van de voorgestelde aanpassingen zijn wetstechnische, taalkundige of redactionele verbeteringen die er vooral toe strekken de bepalingen duidelijker en waar mogelijk korter te maken. Daarnaast worden er enkele inhoudelijke aanpassingen voorgesteld die ertoe strekken de verordening verder aan te laten sluiten op behoeften in de praktijk. De wijzigingen worden hieronder, voor zover noodzakelijk, artikelsgewijs nader toegelicht.

Artikelsgewijs

Artikel I, onderdelen A t/m F, I, K t/m M, O t/m S en U

In deze onderdelen worden geen inhoudelijke, maar technische aanpassingen voorgesteld die bovendien grotendeels voor zich spreken, zodat zij geen afzonderlijke toelichting behoeven. Aan de begripsbepalingen in artikel 1 is toegevoegd dat met 'wet' in deze verordening de Gemeentewet bedoeld wordt. Daar is voor gekozen omdat in deze verordening veelvuldig naar de Gemeentewet verwezen wordt. Verder zijn in deze onderdelen enkele wetstechnische verbeteringen doorgevoerd in lijn met de aanbevelingen uit de 100 Ideeën voor de gemeentelijke regelgever alsmede enkele tekstuele en redactionele verbeteringen die ertoe strekken de bepalingen duidelijker, korter of beter leesbaar te maken.

Daartoe is bijvoorbeeld overbodig (zie bijvoorbeeld onderdeel Q) of archaisch (zie bijvoorbeeld onderdeel P) woordgebruik geschrapt of vervangen. Waar het samenvoegen of splitsen van leden of onderdelen de leesbaarheid ten goede kwam, is dit gebeurd (zie bijvoorbeeld onderdeel E).

Artikel I, onderdelen G en H

De wijzigingen in deze onderdelen zijn technisch van aard en zonder gevolgen. Omdat de tekstuele aanpassing op het oog relatief ingrijpend is volgt daarop toch een toelichting. In onderdeel H, vervalt artikel 8. De inhoud daarvan wordt gedeeltelijk ondergebracht in artikel 7, met uitzondering van de artikelleden waarbij sprake was van inhoudelijke overlap met het bepaalde in artikel 7. Het nieuwe artikel 7 bevat nu voorschriften voor de voorlopige en de aanvullende agenda alsmede voor het vaststellen van de agenda. Daartoe is het opschrift aangepast. Het eerste lid ziet nog steeds op de voorlopige agenda. Daarnaast is in het tweede lid opgenomen dat ná verzending van de voorlopige agenda als bedoeld in het eerste lid een aanvullende agenda opgesteld kan worden, die zo spoedig mogelijk met bijbehorende stukken aan de leden wordt verzonden. Dit is een samenvoeging van het huidige artikel 7, tweede lid, en het huidige artikel 8, eerste lid. Het derde lid regelt dat ten aanzien van de stukken uit voorgaande leden, voor zover daaromtrent geheimhouding is opgelegd, de regeling voor inzage van artikel 8 (nieuw), derde lid, geldt. Dit is een samenvoeging van het huidige artikel 7, eerste lid, en het huidige artikel 8, tweede lid. Tot slot bepaalt het vierde lid dat de agenda bij aanvang van de raadsvergadering wordt vastgesteld. Dit is overgenomen uit het huidige artikel 8, derde lid.

Het vervallen van artikel 8 als afzonderlijk artikel heeft tot gevolg dat alle navolgende artikelen vernummerd worden. In het vervolg van deze toelichting worden deze met hun nieuwe nummering aangeduid.

Artikel I, onderdeel J

[In dit onderdeel wordt aan artikel 9 (nieuw) een lid toegevoegd. Daarmee wordt voorzien in de mogelijkheid om in spoedeisende gevallen, waarin de reguliere wijze van openbare kennisgeving van raadsvergaderingen uit het eerste lid niet volstaat, de kennisgeving uitsluitend langs elektronische weg plaats te laten vinden. Artikel 3:42, tweede lid, van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) gelezen in samenhang met artikel 2:14 van de Awb vereisen voor kennisgeving uitsluitend langs elektronische weg een grondslag. In deze grondslag wordt, voor spoedeisende gevallen, voorzien in het voorgestelde tweede lid.]

Artikel I, onderdelen N en T

De wijzigingen in deze onderdelen zijn technisch van aard en zonder gevolgen: weliswaar vervalt in onderdeel N het huidige artikel 13, over het verslag, maar ditzelfde artikel wordt – met enkele

technische verbeteringen – in onderdeel T weer ingevoegd aan het einde hoofdstuk 1, paragraaf 2, over de vergadering. Dit is chronologisch passender.

Het vervallen van dit artikel in onderdeel N, onderscheidenlijk het opnieuw invoegen van dit artikel in onderdeel T, heeft tot gevolg dat de artikelen 14 tot en met 19 uit de verordening zoals deze nu luidt, vernummerd worden tot de artikelen 12 tot en met 17. Na genoemd artikel 17 (nieuw) wordt het artikel ingevoegd als artikel 18 (nieuw), als gevolg waarvan de artikelen 20 tot en met 26 vernummerd worden tot de artikelen 19 tot en met 25.

Leeswijzer modelbepalingen

- [...] of (bijvoorbeeld) [**iets**] = door gemeente in te vullen.
- [*iets*] = facultatief.
- [iets **EN/OF** iets] = door gemeente te kiezen.
- [**(iets)**] = een voorbeeld ter illustratie of uitleg voor gemeente.
- Combinaties zijn ook mogelijk.

Model Raadsbesluit wijziging Reglement van orde voor vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad 2014

De raad van de gemeente [**naam gemeente**] ;
gelezen het voorstel van [...] (**bijvoorbeeld: [het presidium OF burgemeester en wethouders]**) van
[**datum en nummer**];
gelet op artikel 16 van de Gemeentewet;
gezien het advies van de [**naam commissie**];
besluit de wijziging van de volgende verordening vast te stellen:

Reglement van orde van de raad van [gemeente] houdende bepalingen over de vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad [eventueel jaartal] (Reglement van orde voor vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad [naam gemeente en eventueel jaartal])

Artikel I

Het [**citeertitel Reglement van orde voor vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad 2014**] wordt als volgt gewijzigd:

A

Aan artikel 1 wordt, onder vervanging van de punt aan het slot voor een puntkomma, een begripsbepaling toegevoegd, dat luidt:
- wet : Gemeentewet .

B

[Artikel 3 wordt als volgt gewijzigd:

1 . Het tweede lid wordt als volgt gewijzigd:

a . De puntkomma aan het slot van onderdeel b wordt vervangen door ‘, en’.

b . In onderdeel c wordt ‘Gemeentewet’ vervangen door ‘wet’ en wordt ‘het volgende lid’ vervangen door ‘in het derde lid’.

2 . In het derde lid wordt ‘als bedoeld in het tweede lid’ vervangen door ‘, bedoeld in het tweede lid’.

OF

In artikel 3, tweede lid, wordt de puntkomma aan het slot van onderdeel a vervangen door ‘, en’ en wordt in onderdeel b ‘Gemeentewet’ vervangen door ‘wet’.]

Leeswijzer modelbepalingen

- [...] of (bijvoorbeeld) **[iets]** = door gemeente in te vullen.
- [*iets*] = facultatief.
- [iets **EN/OF** iets] = door gemeente te kiezen.
- **[(iets)]** = een voorbeeld ter illustratie of uitleg voor gemeente.
- Combinaties zijn ook mogelijk.

C

[*Artikel 4 wordt als volgt gewijzigd:*

1. In het eerste lid wordt 'raadscommissievergaderingen' vervangen door 'de commissievergaderingen van de raad'.

*2.] In [artikel 4, **OF** het] tweede lid[,] wordt 'een door de raad aangewezen plaatsvervanger' vervangen door 'een plaatsvervanger die door de raad is aangewezen'.*

D

Artikel 5 wordt als volgt gewijzigd:

1 . In het vierde lid vervalt ', bedoeld in artikel 18 van de Gemeentewet,'.

2 . In het vijfde lid vervalt 'in afwijking van het voorgaande'.

E

Artikel 6 komt te luiden:

Artikel 6. Benoeming wethouders

1 . Bij de benoeming van een wethouder stelt de raad een commissie in bestaande uit drie raadsleden.

2 . Deze onderzoekt of de benoeming van de kandidaat-wethouder voldoet aan de vereisten van de artikelen 36a, 36b, 41b, eerste, derde en vierde lid, en 41c, eerste lid, van de wet[*en kan van de kandidaat-wethouder een verklaring omtrent het gedrag vragen als bedoeld in artikel 28 van de Wet justitiële en strafvorderlijke gegevens*].

3 . De commissie brengt vervolgens advies uit aan de raad over de benoeming tot wethouder.

[*4 . De burgemeester kan voor de aanvang van iedere ambtstermijn opdracht geven om de kandidaat-wethouders aan een risicoanalyse integriteit te onderwerpen. De burgemeester brengt over het eindresultaat daarvan verslag uit aan de raad. De risicoanalyse en de eindconclusie zijn niet openbaar.]*

F

Artikel 7 wordt als volgt gewijzigd:

1 . In het eerste lid wordt 'de zitting' vervangen door 'de zittingsperiode'.

2 . In het vierde lid wordt 'als één of meer raadsleden van een fractie zich aansluiten bij een andere fractie' vervangen door 'zich aansluiten bij een andere fractie'.

3 . In het vijfde lid wordt na 'artikel G 3' ingevoegd ', vierde lid,'.

G

Artikel 8 komt te luiden:

Artikel 8. Oproep en agenda

1 . De voorzitter zendt ten minste [... **(bijvoorbeeld zeven)**] dagen voor een raadsvergadering de raadsleden een schriftelijke oproep en de voorlopige agenda met de daarbij behorende stukken.

Leeswijzer modelbepalingen

- [...] of (bijvoorbeeld) [**iets**] = door gemeente in te vullen.
- [*iets*] = facultatief.
- [iets **EN/OF** iets] = door gemeente te kiezen.
- [**(iets)**] = een voorbeeld ter illustratie of uitleg voor gemeente.
- Combinaties zijn ook mogelijk.

2 . In spoedeisende gevallen kan de voorzitter na het verzenden van een schriftelijke oproep een aanvullende agenda opstellen. Zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk [... (**bijvoorbeeld 48**)] uur voor aanvang van de raadsvergadering wordt deze met de daarbij behorende stukken aan de leden gezonden.

3 . Op de stukken, bedoeld in het eerste en tweede lid, is artikel 9, derde lid, van toepassing.

4 . De agenda wordt bij aanvang van een raadsvergadering door de raad vastgesteld.

H

Artikel 9 vervalt, onder vernummering van de artikelen 10 tot en met 38 tot 9 tot en met 37.

I

Artikel 9 (nieuw) wordt als volgt gewijzigd:

1 . In het eerste lid wordt 'een voorlopige agenda' vervangen door 'een agenda'.

2 . In het tweede lid wordt 'Stukken die digitaal beschikbaar zijn' vervangen door 'Elektronisch beschikbare stukken'.

3 . In het derde lid wordt 'Als omtrent stukken' vervangen door 'Stukken waaromtrent', wordt 'Gemeentewet' vervangen door 'wet' en vervalt 'deze stukken'.

J

[Artikel 10 (nieuw) wordt als volgt gewijzigd:

1 . Voor de tekst wordt de aanduiding '1.' geplaatst en wordt 'ten openbare kennis' vervangen door 'ter openbare kennis'.

2 . Er wordt een lid toegevoegd, luidende:

2 . In spoedeisende gevallen kan de openbare kennis uitsluitend langs elektronische weg plaatsvinden.

OF

In artikel 10 (nieuw) wordt 'ten openbare kennisgeving' vervangen door 'ter openbare kennisgeving'.]

K

Artikel 11 (nieuw), tweede lid, komt te luiden:

2 . Bij binnenkomst in de vergaderzaal tekenen raadsleden de presentielijst, die aan het einde van elke raadsvergadering door de voorzitter en de griffier door ondertekening wordt vastgesteld.

L

Artikel 12 (nieuw) wordt als volgt gewijzigd:

1 . Het derde lid komt te luiden:

3 . Raadsleden voeren in een termijn niet meer dan éénmaal het woord over hetzelfde onderwerp of voorstel.

2 . In het vierde lid wordt 'over het door dat raadslid ingediende' vervangen door 'daarover'.

Leeswijzer modelbepalingen

- [...] of (bijvoorbeeld) [**iets**] = door gemeente in te vullen.
- [*iets*] = facultatief.
- [iets **EN/OF** iets] = door gemeente te kiezen.
- [**(iets)**] = een voorbeeld ter illustratie of uitleg voor gemeente.
- Combinaties zijn ook mogelijk.

3 . In het vijfde lid wordt 'hoeveel malen' vervangen door 'hoeveel keer'.

M

In artikel 13 (nieuw) wordt na 'artikel 21' ingevoegd ', eerste en tweede lid,' wordt 'Gemeentewet' vervangen door 'wet' en vervalt 'op enig moment'.

N

Artikel 17 (nieuw) wordt als volgt gewijzigd:

1 . In het tweede lid wordt na 'wordt aangenomen' een komma ingevoegd en wordt 'of overeenkomstig artikel 28 van de Gemeentewet niet aan de stemming te hebben deelgenomen' vervangen door 'of zich overeenkomstig artikel 28 van de wet van deelneming aan de stemming te hebben onthouden'.

2 . In het vierde lid vervalt de punt aan het slot van de tweede volzin en wordt de derde volzin vervangen door 'en verloopt verder [... **(beschrijving volgordeverloop, bijvoorbeeld op alfabetische volgorde)**]'.

3 . Het vijfde lid komt te luiden:

5 . Bij hoofdelijke stemming brengen ter vergadering aanwezige raadsleden die zich niet ingevolge artikel 28 van de wet van deelneming aan de stemming moeten onthouden, hun stem uit door zich 'voor' of 'tegen' te verklaren, zonder enige toevoeging.

4 . In het zesde lid wordt 'totdat het volgende raadslid heeft gestemd' vervangen door 'tot het volgende raadslid heeft gestemd'.

5 . In het zevende lid wordt de tweede volzin, onder vervanging van de punt aan het slot van de eerste volzin voor een komma, vervangen door 'en doet daarbij mededeling van het genomen besluit'.

O

Artikel 18 (nieuw) wordt als volgt gewijzigd:

1 . Het eerste lid komt te luiden:

1 . Als op een aanhangig voorstel amendementen zijn ingediend, wordt eerst over die amendementen gestemd en vervolgens over het voorstel zoals het dan luidt in zijn geheel.

2 . In het derde lid wordt 'een aanhangig voorstel' vervangen door 'eenzelfde gedeelte van een aanhangig voorstel'.

P

Artikel 19 (nieuw) wordt als volgt gewijzigd:

1 . In het eerste lid wordt 'voor voordrachten' vervangen door 'voor benoemingen'.

2 . In het tweede lid wordt na 'Aanwezige raadsleden' ingevoegd 'die zich niet ingevolge artikel 28 van de wet van deelneming aan de stemming moeten onthouden,' en vervalt ', tenzij zij overeenkomstig artikel 28 van de Gemeentewet niet aan de stemming deel behoren te nemen'.

Leeswijzer modelbepalingen

- [...] of (bijvoorbeeld) [**iets**] = door gemeente in te vullen.
- [*iets*] = facultatief.
- [iets **EN/OF** iets] = door gemeente te kiezen.
- [**(iets)**] = een voorbeeld ter illustratie of uitleg voor gemeente.
- Combinaties zijn ook mogelijk.

Q

Artikel 20 (nieuw) wordt als volgt gewijzigd:

1 . Het tweede lid wordt als volgt gewijzigd:

- a . In de aanhef wordt 'Een verslag bevat' vervangen door 'Uit een verslag blijkt'.
- b . In onderdeel e vervalt de komma na 'van elke stemming' en wordt 'Gemeentewet' vervangen door 'wet'.
- c . De puntkomma aan het slot van onderdeel f wordt vervangen door ', en'.
- d . In onderdeel g wordt 'het bepaalde in artikel 14' vervangen door 'artikel 13'.

2 . In het derde lid wordt 'Een conceptverslag worden' vervangen door 'Een conceptverslag wordt'.

3 . Het zesde lid komt te luiden:

6 . Elektronisch beschikbare verslagen en besluitenlijsten worden op de website van de gemeente geplaatst.

R

In artikel 21 (nieuw), tweede lid, wordt na 'het presidium' ingevoegd ', of in geval van onverwijlde spoed de griffier,'.

S

In artikel 24 (nieuw) wordt 'Gemeentewet' vervangen door 'wet' en wordt na 'op te heffen' ingevoegd 'dan wel niet te bekrachtigen'.

T

In artikel 27 (nieuw), eerste lid, wordt na 'het voorstel waarop deze betrekking hebben' ingevoegd 'schriftelijk' en vervalt '. Dit gebeurt schriftelijk'.

U

In artikel 28 (nieuw), eerste lid, wordt voor de punt aan het slot van het eerste lid ingevoegd ', tenzij de voorzitter oordeelt dat mondelinge indiening volstaat'.

V

Artikel 29 (nieuw), derde lid, komt te luiden:

3 . Nadat het college schriftelijk wensen of bedenkingen ter kennis van de raad heeft gebracht of kenbaar heeft gemaakt hiertoe niet te zullen overgaan, dan wel nadat de in het tweede lid gestelde termijn is verlopen, wordt het voorstel op de agenda van de eerstvolgende raadsvergadering geplaatst. Als de schriftelijke oproep hiervoor reeds verzonden is wordt het voorstel op de agenda van de daaropvolgende raadsvergadering geplaatst.

W

Artikel 30 (nieuw) wordt als volgt gewijzigd:

1 . In het eerste lid wordt 'Een voorstel van het college' vervangen door 'Een collegevoorstel' en wordt 'kan niet worden ingetrokken' vervangen door 'wordt niet ingetrokken'.

Leeswijzer modelbepalingen

- [...] of (bijvoorbeeld) [iets] = door gemeente in te vullen.
- [iets] = facultatief.
- [iets EN/OF iets] = door gemeente te kiezen.
- [(iets)] = een voorbeeld ter illustratie of uitleg voor gemeente.
- Combinaties zijn ook mogelijk.

2 . In het tweede lid wordt 'dat een voorstel als bedoeld in het eerste lid voor advies terug aan het college dient te worden gezonden' vervangen door 'dat het nodig is een voorstel als bedoeld in het eerste lid voor advies terug te zenden aan het college'.

X

Artikel 31 (nieuw), derde lid, komt te luiden:

3 . Over verzoeken die ten minste [... (bijvoorbeeld 48)] uur voor aanvang van een raadsvergadering zijn ingediend of in naar het oordeel van de voorzitter spoedeisende gevallen, wordt tijdens de eerstvolgende raadsvergadering gestemd. In andere gevallen tijdens de daaropvolgende raadsvergadering.

Y

Artikel 32 (nieuw) wordt als volgt gewijzigd:

1 . In het eerste lid wordt de punt aan het slot van de eerste volzin vervangen door een komma en wordt 'Daarbij wordt aangegeven' vervangen door 'waarbij wordt aangegeven'.

2 . In het derde lid wordt 'vindt zo spoedig mogelijk plaats' vervangen door 'gebeurt zo spoedig mogelijk'.

3 . In het vierde lid wordt 'Als de vragen ten minste [... (bijvoorbeeld 48)] uur voor aanvang van een raadsvergadering zijn ingediend, vindt mondelinge beantwoording plaats' vervangen door 'Vragen die ten minste [... (bijvoorbeeld 48)] uur voor aanvang van een raadsvergadering zijn ingediend worden mondeling beantwoord'.

4 . In het vijfde lid vervalt 'tussenkost van'.

5 . In het zesde lid wordt 'de burgemeester of door het college' vervangen door 'het college of de burgemeester'.

Z

In artikel 33 (nieuw), eerste lid, wordt 'Gemeentewet' vervangen door 'wet'.

[AA

Artikel 34 (nieuw) wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid wordt 'tenzij er bij de voorzitter geen vragen zijn ingediend' vervangen door 'tenzij bij de voorzitter geen vragen zijn ingediend'.

2. In het tweede lid wordt 'vragen wil stellen' vervangen door 'vragen willen stellen' en wordt 'en ten minste' vervangen door 'ten minste'.

3. In het derde lid wordt voor de punt aan het slot ingevoegd 'alsmede de spreektijd voor de vragensteller, de overige raadsleden, het college en de burgemeester'.

4. Het vierde lid vervalt, onder vernummering van het vijfde lid tot het vierde lid.

5. Aan het vierde lid (nieuw) wordt een volzin toegevoegd, dat luidt: Na de beantwoording daarvan krijgt de vragensteller desgewenst het woord om aanvullende vragen te stellen.

Leeswijzer modelbepalingen

- [...] of (bijvoorbeeld) [iets] = door gemeente in te vullen.
- [iets] = facultatief.
- [iets EN/OF iets] = door gemeente te kiezen.
- [(iets)] = een voorbeeld ter illustratie of uitleg voor gemeente.
- Combinaties zijn ook mogelijk.

6. Het zesde lid vervalt, onder vernummering van het zevende en achtste lid tot het vijfde en zesde lid.

7. In het vijfde lid (nieuw) wordt 'Vervolgens kan de voorzitter' vervangen door 'De voorzitter kan'.

8. Het zesde lid (nieuw) komt te luiden:

6. Tijdens het vragenuur worden geen moties ingediend en geen interrupties toegelaten.]

Artikel II

Dit besluit treedt in werking op [datum].

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van [datum].

De voorzitter,

De griffier,

Leeswijzer modelbepalingen

- [...] of (bijvoorbeeld) [iets] = door gemeente in te vullen.
- [iets] = facultatief.
- [iets EN/OF iets] = door gemeente te kiezen.
- [(iets)] = een voorbeeld ter illustratie of uitleg voor gemeente.
- Combinaties zijn ook mogelijk.

Model Raadsbesluit wijziging Verordening op de raadscommissies 2014

De raad van de gemeente [naam gemeente] ;
gelezen het voorstel van [...] (bijvoorbeeld: [het presidium OF burgemeester en wethouders]) van
[datum en nummer];
gelet op artikel 82, eerste lid, van de Gemeentewet;
gezien het advies van de [naam commissie];
besluit de wijziging van de volgende verordening vast te stellen:

Verordening van de raad van [gemeente] houdende bepalingen op de raadscommissies [eventueel jaartal] (Verordening op de raadscommissies [naam gemeente en eventueel jaartal])

Artikel I

De [citeertitel **Verordening op de raadscommissies 2014**] wordt als volgt gewijzigd:

A

Aan artikel 1 wordt, onder vervanging van de punt aan het slot voor een puntkomma, een begripsbepaling ingevoegd, dat luidt:
- wet : Gemeentewet .

B

In artikel 3 wordt de puntkomma aan het slot van onderdeel b vervangen door ‘, en’ en wordt in onderdeel c ‘de onderwerpen bedoeld onder a’ vervangen door ‘de onderwerpen, bedoeld onder a’.

C

Artikel 4 wordt als volgt gewijzigd:

1 . In het derde lid wordt ‘Gemeentewet’ vervangen door ‘wet’.

2 . In het vierde lid wordt ‘één plaatsvervangend lid per fractie, die’ vervangen door ‘één plaatsvervangend lid per fractie, dat’.

D

Artikel 5 wordt als volgt gewijzigd:

1 . Het tweede lid komt te luiden:

2 . Het lidmaatschap van een commissielid eindigt als niet meer wordt voldaan aan de in artikel 4, derde lid, gestelde eisen.

Leeswijzer modelbepalingen

- [...] of (bijvoorbeeld) **[iets]** = door gemeente in te vullen.
- [*iets*] = facultatief.
- [iets **EN/OF** iets] = door gemeente te kiezen.
- **[(iets)]** = een voorbeeld ter illustratie of uitleg voor gemeente.
- Combinaties zijn ook mogelijk.

2 . In het vijfde lid wordt 'de commissievoorzitter' vervangen door '-voorzitter'.

3 . Het zevende lid komt te luiden:

7 . Het lidmaatschap van commissieleden, benoemd op voordracht van een fractie die niet langer vertegenwoordigd is in de raad, vervalt van rechtswege.

E

Artikel 6 wordt als volgt gewijzigd:

1 . In het eerste lid wordt 'benoemt' vervangen door 'wijst' en wordt de komma na 'een niet op de griffie werkzame ambtenaar' vervangen door ' aan'.

2 . Het tweede lid wordt, onder vernummering van het derde lid tot het vierde lid, vervangen door twee leden, luidende:

2 . Een commissiegriffier is aanwezig in vergaderingen.

3 . Bij verhindering of afwezigheid wordt de commissiegriffier vervangen door een daartoe door de griffier van de raad aangewezen op de griffie werkzame ambtenaar of, in samenspraak met de secretaris, een niet op de griffie werkzame ambtenaar.

F

In hoofdstuk 2 komt het opschrift van paragraaf 1 te luiden:

Paragraaf 1. Voorbereiding

G

Artikel 7 komt te luiden:

Artikel 7. Oproep en agenda

1 . De commissievoorzitter zendt ten minste [... **(bijvoorbeeld zeven)**] dagen voor een vergadering de commissieleden een schriftelijke oproep en de voorlopige agenda met de daarbij behorende stukken.

2 . In spoedeisende gevallen kan de commissievoorzitter na het verzenden van een schriftelijke oproep een aanvullende agenda opstellen. Zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk [... **(bijvoorbeeld 48)**] uur voor aanvang van de vergadering, wordt deze met de daarbij behorende stukken aan de leden gezonden.

3 . Op de stukken, bedoeld in het eerste en tweede lid, is artikel 8, derde lid, van toepassing.

4 . De agenda wordt bij aanvang van een vergadering door de raadscommissie vastgesteld.

H

Artikel 8 vervalt, onder vernummering van de artikelen 9 tot en met 12 tot 8 tot en met 11.

I

Artikel 8 (nieuw) wordt als volgt gewijzigd:

1 . In het eerste lid wordt 'een voorlopige agenda' vervangen door 'een agenda'.

Leeswijzer modelbepalingen

- [...] of (bijvoorbeeld) [**iets**] = door gemeente in te vullen.
- [*iets*] = facultatief.
- [iets **EN/OF** iets] = door gemeente te kiezen.
- [**(iets)**] = een voorbeeld ter illustratie of uitleg voor gemeente.
- Combinaties zijn ook mogelijk.

2 . In het tweede lid wordt 'Stukken die digitaal beschikbaar zijn' vervangen door 'Elektronisch beschikbare stukken'.

3 . In het derde lid wordt 'Als omtrent stukken' vervangen door 'Stukken waaromtrent', wordt 'Gemeentewet' vervangen door 'wet' en vervalt 'deze stukken'.

J

[Artikel 9 (nieuw) wordt als volgt gewijzigd:

1 . Voor de tekst wordt de aanduiding '1.' geplaatst en wordt 'ten openbare kennis' vervangen door 'ter openbare kennis'.

2 . Er wordt een lid toegevoegd, dat luidt:

2 . In spoedeisende gevallen kan de openbare kennis uitsluitend langs elektronische weg plaatsvinden.

OF

In artikel 9 (nieuw) wordt 'ten openbare kennis' vervangen door 'ter openbare kennis'.]

K

In hoofdstuk 1 komt het opschrift van paragraaf 2 te luiden:

Paragraaf 2. Vergadering

L

Artikel 10 (nieuw), tweede lid, komt te luiden:

2 . Bij binnenkomst in de vergaderzaal tekenen commissieleden de presentielijst, die aan het einde van elke vergadering door de commissievoorzitter en de commissiegriffier door ondertekening wordt vastgesteld.

M

In artikel 11 (nieuw), tweede lid, wordt 'ingevolge het eerste lid' vervangen door 'op grond van het eerste lid' en wordt 'tegen een tijdstip' vervangen door 'op een tijdstip'.

N

Artikel 13 vervalt, onder vernumming van de artikelen 14 tot en met 19 tot 12 tot en met 17.

O

In artikel 12 (nieuw), derde lid, wordt na 'met uitzondering van' ingevoegd 'stemmingen'.

P

Artikel 13 (nieuw) wordt als volgt gewijzigd:

Leeswijzer modelbepalingen

- [...] of (bijvoorbeeld) [**iets**] = door gemeente in te vullen.
- [*iets*] = facultatief.
- [iets **EN/OF** iets] = door gemeente te kiezen.
- [**(iets)**] = een voorbeeld ter illustratie of uitleg voor gemeente.
- Combinaties zijn ook mogelijk.

1 . Het derde lid komt te luiden:

3 . Commissieleden voeren in een termijn niet meer dan éénmaal het woord over hetzelfde onderwerp of voorstel.

2 . In het vierde lid wordt 'hoeveel malen' vervangen door 'hoeveel keer'.

Q

In artikel 14 (nieuw) vervalt 'op enig moment'.

R

Artikel 15 (nieuw) wordt als volgt gewijzigd:

1 . In het eerste lid vervalt '(spreekrecht)'.

2 . In het tweede lid wordt 'een redelijke termijn voor de aanvang' vervangen door '[een redelijke termijn **OF** [...(**bijvoorbeeld 48 uur**)]] voor aanvang' en wordt 'het onderwerp waarover het woord gevoerd wenst te worden' vervangen door 'het onderwerp waarover hij het woord wenst te voeren'.

3 . Het derde lid komt te luiden:

3 . De commissievoorzitter geeft het woord op volgorde van aanmelding, tenzij afwijking van die volgorde in het belang is van de orde van de vergadering.

4 . In het vierde lid wordt 'De spreker' vervangen door 'De inspreker'.

5 . In het vijfde lid wordt 'de burger' vervangen door 'de inspreker'.

S

In artikel 16 (nieuw), eerste lid, wordt 'De commissievoorzitter zorgt voor de handhaving' vervangen door 'De commissievoorzitter handhaaft'.

T

Na artikel 17 (nieuw) wordt, onder vernummering van de artikelen 20 tot en met 26 tot 19 tot en met 25, een artikel ingevoegd, dat luidt:

Artikel 18. Verslag

1 . Een commissiegriffier draagt zorg voor verslagen van vergaderingen.

2 . Uit een verslag blijkt in ieder geval:

- a . de namen van de commissievoorzitter, de griffier, de commissiegriffier, de burgemeester, de wethouders en de commissieleden, allen voor zover aanwezig, alsmede van de overige personen die het woord gevoerd hebben;
- b . een aantekening van welke commissieleden afwezig waren;
- c . een vermelding van de zaken die aan de orde zijn geweest;
- d . een zakelijke samenvatting van het gesprokene met vermelding van de namen van de sprekers;
- e . een samenvatting van het advies aan de raad met vermelding van de namen van de commissieleden die mededeling hebben gedaan van hun goed- of afkeuring en met aantekening van de namen van de commissieleden die zich niet hebben uitgelaten, en
- f . bij het desbetreffende agendapunt de naam en de hoedanigheid van die personen aan wie het op grond van artikel 14 door de raadscommissie is toegestaan deel te nemen aan de beraadslagingen.

Leeswijzer modelbepalingen

- [...] of (bijvoorbeeld) [**iets**] = door gemeente in te vullen.
- [*iets*] = facultatief.
- [iets **EN/OF** iets] = door gemeente te kiezen.
- [**(iets)**] = een voorbeeld ter illustratie of uitleg voor gemeente.
- Combinaties zijn ook mogelijk.

3 . Een conceptverslag wordt gelijktijdig met de verzending aan de commissieleden verzonden aan de overige personen die het woord hebben gevoerd in de vergadering waarop het betrekking heeft.

4 . Vastgestelde verslagen worden ondertekend door de commissievoorzitter en commissiegriffier.

5 . Elektronisch beschikbare verslagen worden op de website van de gemeente geplaatst.

U

In artikel 21 (nieuw) wordt 'Gemeentewet' vervangen door 'wet'.

Artikel II

Dit besluit treedt in werking op [**datum**].

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van [**datum**].

De voorzitter,

De griffier,

Model Reglement van orde voor vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad **20142018**

~~(Laatst gewijzigd: 07-11-2013)~~

~~(Geconsolideerde versie, geldig vanaf: 07-11-2013)~~

Leeswijzer modelbepalingen

- [...] of (bijvoorbeeld) [tijdstip] = door gemeente in te vullen, zie bijvoorbeeld artikel 8, eerste lid.
- [jefs] = facultatief, zie bijvoorbeeld artikel 3, eerste lid (zowel in variant 1 als 2).
- ~~[(iets)]=]~~ = een voorbeeld ter illustratie of uitleg voor gemeente, zie bijvoorbeeld artikel 8, eerste lid.
- ~~;-~~ Combinaties zijn ook mogelijk, zie bijvoorbeeld artikel **3534**, dat facultatief is en dat door de gemeente ingevuld moet worden (uiteraard alleen als besloten wordt het artikel over te nemen).
- Ook wordt er gewerkt met varianten waaruit gekozen kan worden. Hierbij kan het voorkomen dat de ene variant uit meer artikelleden bestaat dan een andere variant. ~~Zie, zie~~ bijvoorbeeld artikel 3; ~~variant 1 bestaat uit 3 leden, terwijl 2 uit twee leden bestaat.~~

Nadere uitleg is opgenomen in de [VNG ledenbrief implementatiehandleiding, onderdeel van de ledenbrief van VNG ledenbrief nr. 14/015, 18 maart 2014 \(Lbr. 14/015\)](#).

De raad van de gemeente [naam gemeente];

gelezen het voorstel van [... (bijvoorbeeld: [het presidium OF burgemeester en wethouders])] van [datum en nummer];

gelet op artikel 16 van de Gemeentewet;

gezien het advies van ~~[...];~~ de [naam commissie];

besluit de volgende verordening vast te stellen: ~~het Reglement van orde voor vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad [naam gemeente en eventueel jaartal];~~

Reglement van orde van de raad van [gemeente] houdende bepalingen over de vergaderingen en werkzaamheden van de raad [eventueel jaartal] (Reglement van orde voor vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad [naam gemeente en eventueel jaartal])

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Artikel 1. Begripsbepalingen

In dit reglement wordt verstaan onder:

- amendement: voorstel van een raadslid tot wijziging van een ontwerpverordening of ontwerpbeslissing;
- griffier: griffier van de raad of diens plaatsvervanger;
- initiatiefvoorstel: voorstel van een raadslid voor een verordening of ander voorstel;
- motie: verklaring waarmee een oordeel, wens of verzoek wordt uitgesproken;
- subamendement: voorstel van een raadslid tot wijziging van een aanhangig amendement;
- voorzitter: voorzitter van de raad of diens plaatsvervanger;

~~- wet: Gemeentewet.~~

Artikel 2. Het presidium

1. Er is een presidium dat bestaat uit de voorzitter en de fractievoorzitters.
2. Fractievoorzitters wijzen elk een raadslid aan dat hen bij afwezigheid in het presidium vervangt.
3. Het presidium kan anderen uitnodigen deel te nemen aan zijn vergaderingen.
4. Het presidium doet aanbevelingen aan de raad inzake de organisatie en het functioneren van de raad ~~[en de raadscommissies]~~ voor zover het niet betreft de taken van de agendacommissie.

Artikel 3. De agendacommissie en het vaststellen van vergaderingen

Variant 1 (raad werkt met raadscommissies)

1. Er is een agendacommissie die bestaat uit de voorzitters van raadscommissies[*de voorzitter*] en één raadslid per fractie die anders niet vertegenwoordigd is.
2. Ze heeft in ieder geval de volgende taken:
  - a. het voorbereiden en vaststellen van voorlopige agenda's voor raadsvergaderingen en raadscommissievergaderingen;
  - b. het vaststellen van de vergadercyclus van de raad en van de raadscommissies; en
  - c. het vaststellen van vergaderingen als bedoeld in artikel 17, tweede lid, van de Gemeentewetwet, en in het volgendederde lid.
3. In aanvulling op de raadscommissievergaderingen als, bedoeld in het tweede lid, onder b, vergadert een raadscommissie voorts als haar voorzitter het nodig acht of als ten minste twee fracties schriftelijk, met opgaaf van redenen, daarom verzoeken.

Variant 2 (raad werkt niet met raadscommissies)

1. Er is een agendacommissie die bestaat uit [*de voorzitter en*] één raadslid per fractie.
2. Ze heeft in ieder geval de volgende taken:
  - a. het voorbereiden en vaststellen van voorlopige agenda's voor raadsvergaderingen; en
  - b. het vaststellen van vergaderingen als bedoeld in artikel 17, tweede lid, van de Gemeentewetwet.

Artikel 4. De griffier

1. De griffier is aanwezig in raadsvergaderingen en vergaderingen van het presidium[*en kan aanwezig zijn in raadscommissievergaderingende commissievergaderingen van de raad*].
2. Bij verhindering of afwezigheid wordt de griffier vervangen door een plaatsvervanger die door de raad is aangewezen plaatsvervanger.
3. De griffier kan op uitnodiging van de voorzitter aan beraadslagingen in raadsvergaderingen deelnemen.

Artikel 5. Onderzoek geloofsbrieven en beëdiging raadsleden

1. Bij de benoeming van nieuwe raadsleden stelt de raad een commissie in bestaande uit drie raadsleden.
2. Deze onderzoekt de geloofsbrieven en de daarop betrekking hebbende stukken van de nieuw benoemde raadsleden en brengt vervolgens advies uit aan de raad over de toelating van de nieuw benoemde raadsleden tot de raad. Indien van toepassing, wordt van een minderheidsstandpunt melding gemaakt in dit advies.
3. Het onderzoek van het proces-verbaal van het centraal stembureau gebeurt in de laatste raadsvergadering in oude samenstelling na de raadsverkiezingen.
4. Na een raadsverkiezing roept de voorzitter de toegelaten raadsleden op om in de eerste raadsvergadering in nieuwe samenstelling, bedoeld in artikel 18 van de Gemeentewet, de voorgeschreven eed of verklaring en belofte af te leggen.
5. In geval van een tussentijdse vacaturevervulling roept de voorzitter in afwijking van het voorgaande een nieuw benoemd raadslid op voor de raadsvergadering waarin over diens toelating wordt beslist om de voorgeschreven eed of verklaring en belofte af te leggen.

Artikel 6. Benoeming wethouders

1. Bij de benoeming van een wethouder stelt de raad een commissie in bestaande uit drie raadsleden. De commissie
2. Deze onderzoekt of de benoeming van de kandidaat-wethouder voldoet aan de vereisten van de artikelen 36a, 36b, 41b, eerste, derde en vierde lid, en 41c, eerste lid, van de Gemeentewet en brengt vervolgens advies uit aan de raad over de benoeming tot wethouder. wet] en kan van de kandidaat-wethouder een verklaring omtrent het gedrag vragen als bedoeld in artikel 28 van de Wet justitiële en strafvorderlijke gegevens].
3. De commissie brengt vervolgens advies uit aan de raad over de benoeming tot wethouder.
- [4. De burgemeester kan voor de aanvang van iedere ambtstermijn opdracht geven om de kandidaat-wethouders aan een risicoanalyse integriteit te onderwerpen. De burgemeester brengt over het eindresultaat daarvan verslag uit aan de raad. De risicoanalyse en de eindconclusie zijn niet openbaar.]

Artikel 7. Fracties

1. Raadsleden die door het centraal stembureau op dezelfde kandidatenlijst verkozen zijn verklaard, worden bij de aanvang van de zittingzittingsperiode als één fractie beschouwd.

2. Als boven de kandidatenlijst een aanduiding was geplaatst, voert de fractie in de raad deze aanduiding als naam. Als daar geen aanduiding was geplaatst, deelt de fractie in de eerste raadsvergadering aan de voorzitter mee welke naam deze fractie in de raad zal voeren.
3. De namen van de fractievoorzitter en diens plaatsvervanger worden zo spoedig mogelijk doorgegeven aan de voorzitter.
4. Als één of meer raadsleden van één of meer fracties als zelfstandige fractie gaan optreden of ~~als één of meer raadsleden van een fractie~~ zich aansluiten bij een andere fractie, wordt hiervan zo spoedig mogelijk schriftelijk mededeling gedaan aan de voorzitter.
5. Een nieuwe naam van een fractie voldoet aan de eisen uit artikel G 3, vierde lid, van de Kieswet en wordt gebruikt met ingang van de eerstvolgende raadsvergadering na naamswijziging.

Hoofdstuk 2. Raadsvergaderingen

Paragraaf 1. Voorbereiding

Artikel 8. Oproep en ~~voorlopige~~ agenda

1. De voorzitter zendt ten minste [... **(bijvoorbeeld zeven)**] dagen voor een raadsvergadering de raadsleden een schriftelijke oproep en de voorlopige agenda met de daarbij behorende stukken, ~~met uitzondering van de in artikel 25, eerste en tweede lid, van de Gemeentewet bedoelde stukken.~~
2. Als een aanvullende agenda als bedoeld in artikel 9, eerste lid, wordt vastgesteld, wordt deze met de daarbij behorende stukken zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk [... **(bijvoorbeeld 48)**] uur voor aanvang van de raadsvergadering aan de leden gezonden.

~~Artikel 9. Aanvullende agenda; vaststellen agenda~~

- ~~1.2.~~ In spoedeisende gevallen kan de voorzitter na het verzenden van een schriftelijke oproep een aanvullende ~~voorlopige~~ agenda opstellen. De Zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk [... **(bijvoorbeeld 48)**] uur voor aanvang van de raadsvergadering wordt deze met de daarbij behorende stukken ~~worden openbaar gemaakt aan de leden gezonden.~~
- ~~2. Als omtrent de inhoud van stukken op grond van artikel 25, eerste of tweede lid, van de Gemeentewet geheimhouding is opgelegd, blijven deze stukken in afwijking van het eerste lid onder berusting van de griffier en verleent deze de raadsleden op verzoek inzage.~~
- ~~3. Op de stukken, bedoeld in het eerste en tweede lid, is artikel 9, derde lid, van toepassing.~~
4. De agenda wordt bij aanvang van een raadsvergadering door de raad vastgesteld.

Artikel ~~109~~. Ter inzage leggen van stukken

1. Stukken die ter toelichting van de onderwerpen of voorstellen op een ~~voorlopige~~ agenda dienen, worden gelijktijdig met het verzenden van de schriftelijke oproep op het gemeentehuis ter inzage gelegd. Als na het verzenden van de schriftelijke oproep stukken ter inzage worden gelegd, wordt hiervan mededeling gedaan aan de leden van de raad en zo mogelijk door middel van openbare kennisgeving.
2. ~~Stukken die digitaal beschikbaar zijn~~ Elektronisch beschikbare stukken worden op de website van de gemeente geplaatst.
3. Stukken waaromtrent ~~Als omtrent stukken~~ op grond van artikel 25, eerste of tweede lid, van de ~~Gemeentewet~~ geheimhouding is opgelegd, blijven ~~deze stukken~~ in afwijking van het eerste en tweede lid onder berusting van de griffier en verleent deze de raadsleden op verzoek inzage.

Artikel ~~110~~. Openbare kennisgeving

- ~~1.~~ Raadsvergaderingen worden ~~ten~~ ter openbare kennis gebracht door aankondiging in [...].
- ~~2. In spoedeisende gevallen kan de openbare kennisgeving uitsluitend langs elektronische weg plaatsvinden.~~

Paragraaf 2. Ter vergadering

Artikel ~~121~~. Presentielijst

1. De griffier draagt zorg voor het bijhouden van presentielijsten van raadsvergaderingen.
2. Bij binnenkomst in de vergaderzaal tekenen raadsleden de presentielijst. ~~Aan, die aan~~ het einde van elke raadsvergadering ~~wordt die lijst~~ door de voorzitter en de griffier door ondertekening wordt vastgesteld.

Artikel 1312. Aantal spreektermijnen

1. Beraadslaging over onderwerpen of voorstellen geschiedt in ten hoogste twee termijnen, tenzij de raad anders beslist.
2. Spreektermijnen worden door de voorzitter afgesloten.
3. Raadsleden ~~mogen voeren~~ in een termijn niet meer dan éénmaal het woord ~~voeren~~ over hetzelfde onderwerp of voorstel.
4. Het derde lid is niet van toepassing op een raadslid dat een amendement, een subamendement, een motie of een initiatiefvoorstel heeft ingediend, ten aanzien van de beraadslaging ~~over het door dat raadslid ingediende daarover~~.
5. Bij de bepaling hoeveel ~~malen~~keer een raadslid over hetzelfde onderwerp of voorstel het woord heeft gevoerd, wordt niet meegerekend het spreken over een voorstel van orde.

Artikel 13. Artikel 14. Deelname aan de beraadslaging door anderen

Onverminderd artikel 21, ~~eerste en tweede lid~~, van de ~~Gemeentewet~~wet, kan de raad ~~op enig moment~~ besluiten dat anderen mogen deelnemen aan de beraadslaging.

Artikel 14. Artikel 15. Voorstellen van orde

Raadsleden kunnen tijdens een raadsvergadering mondeling een voorstel van orde betreffende de vergadering doen. De raad beslist hier terstond over.

Paragraaf 3. Stemmingen

Artikel 1415. Stemverklaring

Na het sluiten van de beraadslaging en voordat de raad tot stemming overgaat, kunnen raadsleden hun voorgenomen stemgedrag toelichten.

Artikel 1416. Beslissing

1. De voorzitter sluit de beraadslaging als hij vaststelt dat een onderwerp of voorstel voldoende is toegelicht, tenzij de raad anders beslist.
2. Voordat de stemming over het voorstel in zijn geheel plaatsvindt, formuleert de voorzitter het voorstel voor de te nemen beslissing.

Artikel 1417. Stemming; procedure hoofdelijke stemming

1. De voorzitter vraagt de raadsleden of zij stemming verlangen. Is dit niet het geval dan stelt de voorzitter vast dat het voorstel zonder stemming is aangenomen.
2. Als een voorstel zonder stemming wordt aangenomen, kunnen de in de raadsvergadering aanwezige raadsleden aantekening in het verslag vragen, dat zij geacht willen worden te hebben tegengestemd of ~~zich~~overeenkomstig artikel 28 van de ~~Gemeentewet~~nietwet van deelneming aan de stemming te hebben ~~deelgenomen~~onthouden.
3. Als een raadslid om stemming of hoofdelijke stemming vraagt, doet de voorzitter daarvan mededeling aan de raad.
4. Bij hoofdelijke stemming roept de griffier de raadsleden bij naam op hun stem uit te brengen. De stemming begint bij het daarvoor bij loting aangewezen raadslid. ~~Vervolgens geschiedt de oproeping en verloopt verder [... (beschrijving volgordeverloop, bijvoorbeeld op alfabetische volgorde-)].~~
5. Bij hoofdelijke stemming brengen ter vergadering ~~aanwezige~~aanwezige raadsleden, ~~tenzij zij overeenkomstig die zich niet ingevolge~~ artikel 28 van de ~~Gemeentewet~~nietwet van deelneming aan de stemming ~~deel behoren te nemen~~moeten onthouden, hun stem uit door ~~zich~~'voor' of 'tegen' ~~uit te spreken~~verklaren, zonder enige toevoeging.
6. Een raadslid dat zich bij het uitbrengen van zijn stem vergist, kan deze vergissing herstellen ~~totdat~~tot het volgende raadslid heeft gestemd. Bemerkt het raadslid zijn vergissing pas later, dan kan deze nadat de voorzitter de uitslag van de stemming bekend heeft gemaakt aantekening vragen van zijn vergissing. Dit brengt geen verandering in de uitslag van de stemming.
7. De voorzitter deelt de uitslag na afloop van de stemming mee ~~en~~-Deze doet daarbij ~~tevens~~ mededeling van het genomen besluit.

Artikel 1418. Volgorde stemming over amendementen en moties

1. Als ~~een amendement~~op een aanhangig voorstel ~~is~~amendementen zijn ingediend, wordt eerst over ~~dat amendement~~die amendementen gestemd en vervolgens over het voorstel zoals het dan luidt in zijn geheel.

2. Als een subamendement is ingediend, wordt eerst over het subamendement gestemd en vervolgens over het amendement waarop dat betrekking heeft.
3. Als meerdere amendementen of subamendementen op eenzelfde gedeelte van een aanhangig voorstel zijn ingediend, wordt, onverminderd het eerste en tweede lid, eerst over het meest verstrekkende amendement of subamendement gestemd.
4. Als aangaande een aanhangig voorstel een motie is ingediend, wordt eerst over het voorstel gestemd en vervolgens over de motie. De raad kan besluiten van deze volgorde af te wijken.

Artikel 2019. Stemming over personen

1. Bij stemming over personen voor ~~voordrachten~~benoemingen of het opstellen van voordrachten of aanbevelingen, benoemt de voorzitter drie raadsleden tot stembureau.
2. Aanwezige raadsleden die zich niet ingevolge artikel 28 van de wet van deelneming aan de stemming moeten onthouden, zijn verplicht een door het stembureau verstrekt stembriefje in te leveren, ~~tenzij zij overeenkomstig artikel 28 van de Gemeentewet niet aan de stemming deel behoren te nemen~~.
3. Er hebben zoveel stemmingen plaats als er personen zijn te benoemen, voor te dragen of aan te bevelen. De raad kan op voorstel van het stembureau beslissen dat bepaalde stemmingen worden samengevat op één briefje.
4. In geval van twijfel over de inhoud van een stembriefje beslist de raad op voorstel van het stembureau.

Paragraaf 4. Verslaglegging; ingekomen stukken

Artikel 2120. Verslag en besluitenlijst

1. De griffier draagt zorg voor verslagen en besluitenlijsten van raadsvergaderingen.
2. ~~Een~~Uit een verslag ~~bevat~~blijkt in ieder geval:
  - a. de namen van de voorzitter, de griffier, de wethouders en de raadsleden, allen voor zover aanwezig, alsmede van de overige personen die het woord gevoerd hebben;
  - b. een aantekening van welke raadsleden afwezig waren;
  - c. een vermelding van de zaken die aan de orde zijn geweest;
  - d. een zakelijke samenvatting van het gesprokene met vermelding van de namen van de sprekers;
  - e. een overzicht van het verloop van elke stemming, met vermelding bij hoofdelijke stemming van de namen van de raadsleden die voor of tegen stemden, onder aantekening van de namen van de raadsleden die zich overeenkomstig de Gemeentewet van stemming hebben onthouden of zich bij het uitbrengen van hun stem hebben vergist;
  - f. de tekst van de ter vergadering ingediende initiatiefvoorstellen, voorstellen van orde, moties, amendementen en subamendementen; en
  - g. bij het desbetreffende agendapunt, de naam en de hoedanigheid van die personen aan wie het op grond van ~~het bepaalde in~~ artikel ~~14~~13 door de raad is toegestaan deel te nemen aan de beraadslagingen.
3. Een conceptverslag ~~worden~~wordt gelijktijdig met de verzending aan de raadsleden verzonden aan de overige personen die het woord hebben gevoerd in de raadsvergadering waarop het betrekking heeft.
4. Vastgestelde verslagen worden ondertekend door de voorzitter en griffier.
5. Voor zover de aard en de inhoud van de besluitvorming zich daartegen niet verzet, wordt de besluitenlijst zo spoedig mogelijk na de raadsvergadering openbaar gemaakt op de in de gemeente gebruikelijke wijze.
6. ~~Als~~Elektronisch beschikbare verslagen en besluitenlijsten ~~elektronisch beschikbaar zijn~~, worden ~~ze~~ op de website van de gemeente geplaatst.

Artikel 2221. Ingekomen stukken

1. Bij de raad ingekomen stukken worden op een lijst geplaatst die aan de raadsleden wordt toegezonden en ter inzage wordt gelegd.
2. Na de vaststelling van het verslag stelt de raad op voorstel van het presidium, of in geval van onverwijldde spoed de griffier, de wijze van afdoening van de ingekomen stukken vast.

Paragraaf 5. Besloten raadsvergaderingen

Artikel 2322. Toepassing reglement op besloten vergaderingen

Op besloten raadsvergaderingen is dit reglement van overeenkomstige toepassing voor zover dat niet strijdig is met het besloten karakter van de vergadering.

Artikel 2423. Verslag besloten vergadering

1. Conceptverslagen en -besluitenlijsten van besloten raadsvergaderingen worden niet verspreid, maar uitsluitend voor de raadsleden ter inzage gelegd bij de griffier.
2. Deze verslagen en besluitenlijsten worden zo spoedig mogelijk in een besloten raadsvergadering ter vaststelling aangeboden. Tijdens deze vergadering neemt de raad een besluit over het al dan niet openbaar maken van het vastgestelde verslag en de besluitenlijst.
3. De vastgestelde verslagen en besluitenlijsten worden door de voorzitter en de griffier ondertekend.

Artikel 2524. Opheffing geheimhouding

Als de raad op grond van de artikelen 25, derde en vierde lid, 55, tweede en derde lid, of 86, tweede en derde lid, van de Gemeentewet voornemens is de geheimhouding op te heffen dan wel niet te bekrachtigen, wordt, als het orgaan dat geheimhouding heeft opgelegd daarom verzoekt, daarover in een besloten raadsvergadering met het desbetreffende orgaan overleg gevoerd.

Paragraaf 6. Toehoorders en pers

Artikel 2625. Toehoorders en pers

1. Toehoorders en vertegenwoordigers van de pers wonen openbare raadsvergaderingen uitsluitend bij op de voor hen bestemde plaatsen.
2. Het blijkgewezen van tekenen van goed- of afkeuring of het op andere wijze verstoren van de orde is hen verboden.

Artikel 2726. Geluid- en beeldregistraties

Degenen die van een openbare raadsvergadering geluid- of beeldregistraties willen maken, doen hiervan mededeling aan de voorzitter en gedragen zich naar diens aanwijzingen.

Hoofdstuk 3. Bevoegdheden, instrumenten raadsleden

Artikel 2827. Amendementen en subamendementen

1. Raadsleden dienen amendementen en subamendementen voor het sluiten van de beraadslaging van het voorstel waarop deze betrekking hebben schriftelijk in bij de voorzitter. ~~Dit gebeurt schriftelijk~~, tenzij de voorzitter oordeelt dat mondelinge indiening volstaat.
[2. *Er wordt alleen beraadslaagd over amendementen en subamendementen die ingediend zijn door raadsleden die de presentielijst getekend hebben.*]
3. Intrekking door de indiener van een amendement of subamendement is mogelijk totdat de besluitvorming daarover door de raad is afgerond.

Artikel 2928. Moties

1. Raadsleden dienen moties schriftelijk in bij de voorzitter, tenzij de voorzitter oordeelt dat mondelinge indiening volstaat.
2. De behandeling van een motie vindt gelijktijdig plaats met de beraadslaging over het onderwerp of voorstel waarop het betrekking heeft.
3. De behandeling van een motie over een niet op de agenda opgenomen onderwerp vindt plaats nadat alle op de agenda opgenomen onderwerpen zijn behandeld.
4. Intrekking door de indiener van een motie is mogelijk totdat de besluitvorming daarover door de raad is afgerond.

Artikel 3029. Initiatiefvoorstel

1. Raadsleden dienen initiatiefvoorstellen schriftelijk in bij de voorzitter. Deze brengt een ingediend voorstel zo spoedig mogelijk ter kennis van het college.
2. Het college kan binnen [termijn] nadat het ter kennis is gesteld van een voorstel schriftelijk wensen en bedenkingen met betrekking tot het voorstel ter kennis van de raad brengen.
3. Een voorstel wordt nadat het college schriftelijk wensen of bedenkingen ter kennis van de raad heeft gebracht of kenbaar heeft gemaakt hiertoe niet te zullen overgaan, dan wel nadat de in het tweede lid gestelde termijn is verlopen, wordt het voorstel op de agenda van de eerstvolgende

raadsvergadering geplaatst. ~~Als, tenzij~~ de schriftelijke oproep hiervoor reeds verzonden is. ~~In dat geval~~ wordt het voorstel op de agenda van de daaropvolgende raadsvergadering geplaatst.

Artikel 30.~~Artikel 31.~~ Collegevoorstel

1. Een ~~voorstel van het college~~collegevoorstel aan de raad dat vermeld staat op de voorlopige agenda van de raadsvergadering, ~~kan wordt~~ niet ~~worden~~ ingetrokken zonder toestemming van de raad.
2. Als de raad van oordeel is dat het nodig is een voorstel als bedoeld in het eerste lid voor advies terug te zenden aan het college ~~dient te worden gezonden~~, bepaalt de raad binnen welke termijn het voorstel opnieuw geagendeerd wordt.

Artikel 31.~~Artikel 32.~~ Interpellatie

1. Raadsleden dienen verzoeken tot het houden van een interpellatie schriftelijk in bij de voorzitter. Het verzoek bevat in ieder geval de te stellen vragen.
2. De voorzitter brengt de inhoud van het verzoek zo spoedig mogelijk ter kennis van de overige raadsleden en de wethouders.
3. ~~Als het verzoek~~Over verzoeken die ten minste [... (bijvoorbeeld 48)] uur voor aanvang van een raadsvergadering is zijn ingediend of in naar het oordeel van de voorzitter spoedeisende gevallen, wordt ~~over het verzoek~~ tijdens de eerstvolgende raadsvergadering gestemd. In andere gevallen tijdens de daaropvolgende raadsvergadering.
4. De interpellant voert niet vaker dan tweemaal het woord. De overige raadsleden, de burgemeester en de wethouders niet vaker dan eenmaal, tenzij de raad hen hiertoe verlof geeft.

Artikel 33.~~32.~~ Schriftelijke vragen

1. Raadsleden dienen schriftelijke vragen aan het college of de burgemeester in bij de griffier. ~~Daarbij,~~ waarbij wordt aangegeven of er een voorkeur voor schriftelijke of mondelinge beantwoording bestaat.
2. De griffier brengt de vragen zo spoedig mogelijk ter kennis van de overige raadsleden en het college of de burgemeester.
3. Schriftelijke beantwoording ~~vindt~~gebeurt zo spoedig mogelijk ~~plaats~~, in ieder geval binnen [... (bijvoorbeeld tien)] dagen nadat de vragen zijn ingediend.
4. ~~Als de vragen~~Vragen die ten minste [... (bijvoorbeeld 48)] uur voor aanvang van een raadsvergadering zijn ingediend, ~~vindt mondelinge beantwoording plaats worden mondeling~~ beantwoord in de eerstvolgende raadsvergadering, tenzij het college of de burgemeester de griffier gemotiveerd in kennis stelt dat dit onmogelijk is, waarbij tevens aangegeven wordt binnen welke termijn beantwoording zal plaatsvinden.
5. Schriftelijke antwoorden van het college of de burgemeester worden door ~~tussenkoms~~t van de griffier aan de raadsleden toegezonden.
6. De vragensteller kan bij schriftelijke beantwoording in de eerstvolgende raadsvergadering en bij mondelinge beantwoording in dezelfde raadsvergadering nadere inlichtingen vragen over het door het college of de burgemeester ~~of door het college~~ gegeven antwoord, tenzij de raad anders beslist.

Artikel 34.~~33.~~ Inlichtingen

1. Raadsleden dienen verzoeken tot inlichtingen als bedoeld in de artikelen 169, derde lid, en 180, derde lid, van de Gemeentewet schriftelijk in bij de griffier.
2. De griffier brengt de inhoud van het verzoek zo spoedig mogelijk ter kennis van de overige raadsleden en het college of de burgemeester.
3. De verlangde inlichtingen worden zo spoedig mogelijk aan de raad verschaft, in ieder geval binnen [... (bijvoorbeeld tien)] dagen nadat het verzoek is ingediend.

Artikel 35.~~34.~~ Vragenuur

1. Op [... (bijvoorbeeld iedere eerste donderdag van de maand)] om [...] uur is er een vragenuur, tenzij ~~er~~ bij de voorzitter geen vragen zijn ingediend. In bijzondere gevallen kan het presidium bepalen dat het vragenuur op een ander tijdstip wordt gehouden. De voorzitter bepaalt op welk tijdstip het vragenuur eindigt.
2. Raadsleden die tijdens het vragenuur vragen ~~wil~~willen stellen, melden dit onder aanduiding van het onderwerp ~~en~~ ten minste [... (bijvoorbeeld 48)] uur voor aanvang van het vragenuur bij de voorzitter.
3. De voorzitter bepaalt de volgorde waarin aangemelde onderwerpen tijdens het vragenuur aan de orde worden gesteld alsmede de spreektijd voor de vragensteller, de overige raadsleden, het college en de burgemeester.
4. ~~De voorzitter bepaalt per onderwerp de spreektijd voor de vragensteller, voor het college, voor de burgemeester en voor de overige raadsleden.~~

~~5.4.~~ Per onderwerp wordt aan de vragensteller het woord verleend om één of meer vragen aan het college of de burgemeester te stellen en een toelichting daarop te geven. Na de beantwoording daarvan krijgt de vragensteller desgewenst het woord om aanvullende vragen te stellen.

~~6.~~ Na de beantwoording door het college of de burgemeester krijgt de vragensteller desgewenst het woord om aanvullende vragen te stellen.

~~7.~~ Vervolgens kan de 5. De voorzitter kan aan andere raadsleden het woord verlenen om hetzij aan de vragensteller, hetzij aan het college of de burgemeester vragen te stellen over hetzelfde onderwerp.

~~86.~~ Tijdens het vragenuur kunnen worden geen moties worden ingediend en worden geen interrupties toegelaten.]

Hoofdstuk 4. Slotbepalingen

Artikel ~~36~~35. Uitleg reglement

In gevallen waarin dit reglement niet voorziet of bij twijfel omtrent de toepassing van het reglement, beslist de raad op voorstel van de voorzitter.

Artikel ~~37.~~ Intrekken ~~36.~~ Intrekking oude reglement

Het [citeertitel oude reglement ~~van orde~~] wordt ingetrokken.

Artikel ~~38~~37. Inwerkingtreding en citeertitel

1. Dit reglement treedt in werking op [datum].

2. Dit reglement wordt aangehaald als: Reglement van orde voor vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad [naam gemeente en eventueel jaartal].

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van [datum].

De voorzitter,

De griffier,

Toelichting

N.B.: Deze toelichting is geschreven met de (mogelijke) keuzes die in de Model Reglement van orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad ~~2014~~2018 gemaakt zijn in gedachte. Als een individuele gemeente op punten andere keuzes maakt, dan sluit deze toelichting mogelijk niet aan. Wel kan deze uiteraard als basis dienen voor een door de gemeente zelf op te stellen toelichting. Bovendien worden enkel die bepalingen behandeld die verdere toelichting behoeven. Voor een goed beeld dient deze modelverordening in samenhang met de hierbij behorende [VNG ledenbrief VNG ledenbrief \(nr. 14/015, 18 maart 2014\)](#) gelezen te worden.

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen **Artikelsgewijs**

Artikel 1. Begripsbepalingen

~~De~~In artikel 1 worden een aantal begrippen uit dit reglement van orde gedefinieerd. Deze spreken grotendeels voor zich. Voor wat betreft het begrip 'voorzitter' zij nog vermeld dat de burgemeester is voorzitter is van de raad. Artikel 9 van de Gemeentewet (hierna: wet) schrijft dit dwingend voor. In artikel 77, eerste lid, van de ~~Gemeentewet~~ is bepaald dat het langstzittende raadslid het raadsvoorzitterschap waarneemt bij verhindering of ontstentenis van de burgemeester. Als twee raadsleden even lang zitting hebben, is de oudste in jaren degene die het raadsvoorzitterschap waarneemt. Daarnaast heeft de raad altijd de mogelijkheid zelf te kiezen voor een andere waarnemer. De burgemeester heeft het recht op grond van artikel 21 van de ~~Gemeentewet~~ in de vergadering aan de beraadslaging deel te nemen. Als voorzitter zorgt hij onder andere voor de handhaving van de orde in de vergadering.

Artikel 2. Het presidium

Het presidium heeft voornamelijk een algemeen adviserende rol (aanbevelingen aan de raad inzake de organisatie en het functioneren van de raad). Diverse gemeenten hebben dit takenpakket uitgebreid met meer inhoudelijke taken. De VNG is van mening dat het presidium voor wat betreft de inhoudelijke aspecten van het raadswerk een ondergeschikte rol dient te vervullen, omdat anders het gevaar bestaat dat er binnen de raad een nieuw bestuursorgaan wordt gecreëerd, hetgeen niet strookt met de Grondwet, die het primaat immers expliciet bij de raad legt (artikel 125, eerste lid, van de Grondwet).

Het presidium als zodanig kan niet ook optreden als werkgeverscommissie. De werkgeverscommissie, ingesteld op basis van artikel 83 van de ~~Gemeentewet~~, bestaat immers enkel uit raadsleden (en dus niet, zoals het presidium, ook de voorzitter van de raad). Het presidium heeft voornamelijk een procedurele rol zoals hierboven aangegeven. In de [VNG](#) handreiking 'De (rechts)positie van de griffie(r) in het decentrale bestuur' is een modelbesluit voor het instellen van een werkgeverscommissie opgenomen.

Het is wel mogelijk om de raadsleden van het presidium te benoemen in de werkgeverscommissie en de vergaderingen van deze commissie te laten aansluiten op de vergaderingen van het presidium, zodat er, indien nodig, snel overlegd kan worden.

Men zou er voor kunnen kiezen de regie van enkele interne ~~of~~ organisatorische kwesties bij het presidium neer te leggen. In artikel 2 is als aanvullende taak opgenomen dat het presidium aanbevelingen doet aan de raad inzake de organisatie ~~van de werkzaamheden~~ het functioneren van de raad [en zijn commissies] de raadscommissies. Hieronder vallen taken als: het initiëren van een aanpassing van het [citeertitel] reglement van orde, voor vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad, het instrueren van de griffier en het bespreken van agenda-technische zaken.

Het is van belang dat in het presidium elke partij een stem heeft die even zwaar weegt. Op deze wijze wordt de positie van minderheidsfracties in een dualistisch stelsel versterkt. Tevens kan dit de betrokkenheid van alle fracties bij de raadsvergaderingen vergroten.

De griffier is bij elke vergadering van het presidium aanwezig (artikel 4, eerste lid), omdat de griffier voor de ondersteuning van de raad zorgt. Hij moet weten hoe de agenda eruit komt te zien en welke punten besproken gaan worden. De aanwezigheid van de secretaris kan ook gewenst zijn, omdat de

secretaris aandacht moet kunnen vragen voor of een toelichting kan geven op onderwerpen die worden voorbereid door de ambtelijke organisatie. Overeenkomstig het derde lid kan de secretaris worden uitgenodigd. Als dit een 'staande' uitnodiging wordt, dan kan overwogen worden zijn aanwezigheid expliciet in het [citeertitel reglement van orde voor vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad](#) te regelen.

Artikel 3. De agendacommissie en het vaststellen van vergaderingen

De agendacommissie vervult een belangrijke (coördinerende) rol bij de agendering van zaken ~~in~~ [de raadscommissies en] in de raad. De agendacommissie heeft het overzicht van alle onderwerpen waar de raad zich mee bezig houdt en zorgt voor de planning. In veel gemeenten wordt gewerkt met jaaroverzichten waarbij specifieke ~~vergadering~~vergaderingen lang van te voren bekend zijn. Denk hierbij aan de begroting en jaarrekening.

In het geval een gemeente deelneemt in een gemeenschappelijke regeling ~~zal~~ in deze regeling ~~zijn~~ opgenomen hoe de raad geïnformeerd wordt door de vertegenwoordiger van de gemeente in de gemeenschappelijke regeling en hoe verantwoording wordt afgelegd (artikelen 16 ~~en 18~~m 19 van de Wet gemeenschappelijke regelingen). Van belang is dat de agendacommissie de vergadercyclus van deze besturen kent. Het kan nodig zijn dat de raad voorafgaand aan een vergadering van het bestuur van de gemeenschappelijke regeling de gemeentelijke vertegenwoordiger informatie of opvattingen wil meegeven. Ook de begrotingscyclus van de gemeenschappelijke regeling is relevant voor de agendacommissie zodat de raad tijdig noodzakelijke informatie kan leveren. Het is aan de agendacommissie om de planning in te vullen maar ook om deze te bewaken.

~~Naast gemeenschappelijke regelingen kan een gemeenten ook~~ Hetzelfde geldt met betrekking tot andere organisaties waar de gemeente mogelijk in vertegenwoordigd ~~zijn in ander organisaties~~ (stichtingen, vennootschappen). Ook deze vergadercycli kunnen voor een agendacommissie aanleiding zijn om deze te agenderen voor een raads- of commissievergadering. ~~Zodat, zodat~~ er informatie uitgewisseld kan worden tussen de vertegenwoordiger van de gemeente en de raad.

~~Het is aan de agendacommissie om de planning in te vullen maar ook om deze te bewaken.~~

De commissie stelt de agenda's van [de raadscommissies en] de raad voorlopig vast. De definitieve vaststelling van de agenda ~~[van een raadscommissie]~~[de raadscommissies en] ~~van~~ de raad geschiedt bij de aanvang van de betreffende vergadering.

Ingevolge artikel 17 van de Gemeentewetwet vergadert de raad zo vaak hij daartoe heeft besloten en voorts indien de burgemeester het nodig oordeelt of indien ten minste een vijfde van het aantal leden van de raad schriftelijk met opgave van redenen daarom vraagt. ~~Het tweede lid brengt tot uitdrukking dat de~~ De voorzitter pleegt in het bepalen van een andere dag en ander aanvangsuur zoveel mogelijk overleg pleegt met de agendacommissie. Op deze wijze houdt de agendacommissie ook bij vergaderingen, die niet op het gebruikelijke tijdstip plaatsvinden, invloed op de datum, het tijdstip en de plaats van de vergadering. Het wijzigen van het aanvangsuur is van gemeenschappelijk belang, omdat het merendeel van de raadsleden het raadslidmaatschap combineert met een andere (on)betaalde functie.

Artikel 4. De griffier

De raad is verplicht een griffier te benoemen (~~artikel~~artikelen 100 en 107 van de Gemeentewetwet). De griffier is in eerste instantie verantwoordelijk voor de bijstand aan de raad. Hij is in principe in elke vergadering van de raad aanwezig. ~~(eerste lid).~~ De Gemeentewetwet eist dat de raad de vervanging van de griffier regelt (artikel 107d, eerste lid, van de wet). In het tweede lid is daarover een bepaling opgenomen. In verband met artikel 22 van de Gemeentewetwet (verschoningsrecht) is in het derde lid een bepaling opgenomen met betrekking tot het deelnemen van de griffier aan de beraadslaging.

Artikel 5. Onderzoek geloofsbrieven en beëdiging raadsleden

Vooraf

Met de geloofsbrief geeft de voorzitter van het centraal stembureau aan de benoemde kennis van zijn benoeming (artikel V 1 van de Kieswet). Voor dit benoemingsbesluit is bij ministeriële regeling een model vastgesteld. De benoemde geeft meldt schriftelijk aan de raad of hij de benoeming aanneemt (artikel V 2 van de Kieswet). Tegelijk met de mededeling dat hij zijn benoeming aanneemt worden legt hij aan de raad stukken overlegd over waaruit blijkt dat de benoemde voldoet aan de eisen om als lid

van de raad toegelaten te worden. Dit omvat de volgende stukken: een ondertekende verklaring met de openbare betrekkingen die hij bekleedt, een uittreksel uit de basisregistratie personen met zijn woonplaats, geboorteplaats en -datum, en (indien niet-Nederlander) stukken waaruit blijkt dat hij voldoet aan de vereisten van artikel 10, tweede lid, van de Gemeentewetwet (artikel V 3 van de Kieswet). Het onderzoek van de geloofsbrieven moeten de beslissing over de toelating moeten in een openbare vergadering gebeuren. Bij het onderzoek zal ook de gedragscode (artikel 15, derde lid, van de Gemeentewetwet) betrokken worden. In deze code zijn onder meer bepalingen opgenomen over al dan niet toegestane nevenfuncties. De commissie welk de geloofsbrieven onderzoekt brengt verslag uit. Dit kan zowel mondeling als schriftelijk.

Ingevolge artikel V 4 van de Kieswet beslist de raad over de toelating van zijn leden. Daarbij is er een verschil in de procedure bij de samenstelling van een nieuwe raad of bij de vervulling van een tussentijdse vacature. Na de raadsverkiezingen beslist de raad in oude samenstelling in zijn laatste vergadering over de toelating van de nieuw gekozen leden. Met ingang van 00:00 uur de volgende dag treedt de nieuwe raad aan (artikel 18 van de wet en artikel C 4, tweede lid, van de Kieswet).

Eerste en tweede lid

De formulering van het eerste lid benadrukt dat de raad en niet de voorzitter een commissie instelt, die het zogenaamde geloofsbrievenonderzoek verricht nadat de voorzitter van het centraal stembureau nieuwe leden heeft benoemd.

Derde lid

Het onderzoek van het proces-verbaal (onderzoek naar het verloop van de verkiezing of de vaststelling van de uitslag) gebeurt door de oude raad vlak voor de eerste samenkomst van de nieuwe raad na de gemeenteraadsverkiezingen. Het onderzoek van het proces-verbaal strekt zich niet uit tot de geldigheid van de kandidatenlijsten en van de lijstverbindingen.

Dit Het derde lid ziet op de specifieke taak die de raad heeft na de raadsverkiezingen. Na de gemeenteraadsverkiezingen heeft de commissie voor het geloofsbrievenonderzoek een extra taak, zij adviseert de raad ook over het verloop van de verkiezingen (of dit op wettige wijze is gebeurd) en het vaststellen van de uitslag (is of deze juist is vastgesteld). Zij doet dit op basis van het proces-verbaal van het centraal stembureau. De raad dient op basis van dit advies een besluit te nemen over het verloop van de verkiezingen en de vaststelling van de uitslag. Dit besluit is van belang om dat omdat de raad de bevoegdheid heeft om te besluiten tot het hertellen van de stemmen en zelfs de bevoegdheid om te besluiten tot een herstemming, beide eventueel in een deel van de gemeente bij een aantal specifieke stembureaus. Het proces-verbaal vormt de aanleiding tot een besluit tot hertelling of herstemming. Dit dient concrete aanwijzingen te bevatten waarop de raad tot een dergelijk besluit over gaat. Het feit dat een fractie een klein aantal (bijv. 3) stemmen te weinig heeft om een extra zetel te behalen is geen valide motivering om tot hertelling over te gaan. Een proces-verbaal waaruit blijkt dat kiezers bezwaar hebben gemaakt over de onzorgvuldige wijze waarop het stembureau na sluiting de stemmen heeft geteld, kan dit wel zijn. een dergelijk besluit kan baseren. Op 28 februari 2014 heeft de minister van BZK een circulaire uitgebracht waarin toegelicht wordt wanneer de raad gebruik kan maken van deze bevoegdheid (Gemeenteraadverkiezingen: hertellingen, kenmerk 2014-0000116196, 28 februari 2014, Ministerie van BZK. Zie: https://vng.nl/files/vng/publicatie_bijlagen/2014/20140319-hertelling-gemraadsverk-bzk2014-0000116196.pdf).

In deze circulaire wordt onder meer uiteengezet wanneer de raad tot hertelling kan besluiten. Het ligt niet voor de hand dat besloten wordt tot een hertelling waarvan tevoren duidelijk is dat deze niet tot een andere samenstelling in de raad kan leiden. Ook een verschil in zetels tussen de voorlopige uitslag en de definitieve uitslag is geen reden om over te gaan tot hertelling.

Vierde en vijfde lid

Ingevolge artikel V 4 van de Kieswet beslist de raad over de toelating van zijn leden. Daarbij is er een verschil in de procedure bij de samenstelling van een nieuwe raad of bij de vervulling van een tussentijdse vacature. Na een raadsverkiezing kunnen de toegelaten raadsleden op de eerste vergadering van de raad in nieuwe samenstelling als bedoeld in artikel 18 van de wet de eed of verklaring en belofte afleggen. De voorzitter zal hen hiervoor oproepen- (vierde lid).

Bij tussentijdse vacaturevervulling kan de eed of verklaring en belofte aansluitend aan de beslissing van de raad over de toelating van het betrokken raadslid plaatsvinden- (vijfde lid). De tekst van de eed of verklaring en belofte die een raadslid bij het aanvaarden van het raadslidmaatschap moet afleggen, is in artikel 14 van de Gemeentewetwet vastgelegd.

Artikel 6. Benoeming wethouders

~~Dit artikel~~Artikel 6 geeft invulling aan een leemte in de Gemeentewetwet. Uit de Kieswet vloeit het geloofsbrievenonderzoek van raadsleden voort. Aangezien de wethouder geen gekozen volksvertegenwoordiger is, is hierover niets in de Kieswet geregeld. De Gemeentewetwet geeft wel aan welke formele eisen gesteld worden aan een wethouder maar niet op welk moment deze getoetst worden. De formele eisen voor het wethouderschap zijn grotendeels vergelijkbaar met de vereisten voor het raadlidmaatschap (Gemeentewet artikelen 36a, 36b, 41b en 41c).

Het ligt voor de hand om voor het benoemen van wethouders ook een commissie voor het onderzoek naar de geloofsbrieven in te stellen. ~~Dit artikel is ook van toepassing als er geen wethouder van buiten maar uit (eerste lid). De formele eisen voor het wethouderschap zijn grotendeels vergelijkbaar met de raad wordt benoemd, de incompatibiliteiten vereisten voor het raadlidmaatschap (artikelen 36a, 36b, 41b en nevenfuncties dienen immers opnieuw beoordeeld te worden.~~

41c van de wet). Bij de benoeming van een wethouder zal er een integriteitstoets plaatsvinden. De gedragscode ~~politieke ambtsdragersintegriteit~~ speelt hierbij een rol. (zie Model Gedragscode Integriteit volksvertegenwoordigers in gemeenten, provincies en waterschappen 2015). [Daarnaast kan een verklaring omtrent het gedrag (hierna: VOG) worden gevraagd. (tweede lid). De raad kan aangeven dat zij deze procedure wil volgen bij de benoeming van wethouders. De VOG kent een screeningsprofiel voor politieke ambtsdragers. Bij dit profiel staat de integriteit van de aspirant bestuurder centraal. Het is mogelijk om deze VOG via een spoedprocedure uit te laten voeren.] Na het onderzoek, bedoeld in het tweede lid, brengt de commissie advies uit aan de raad over de benoeming tot wethouder (derde lid). [De kandidaat-wethouders kunnen in opdracht van de burgemeester voor aanvang van iedere ambtstermijn aan een integriteitstoets worden onderworpen. De burgemeester brengt over de uitkomsten daarvan verslag uit aan de raad. De uitkomsten van het onderzoek en het verslag zijn niet openbaar (vierde lid).]

Artikel 6 is ook van toepassing als er geen wethouder van buiten maar uit de raad wordt benoemd. De incompatibiliteiten en nevenfuncties dienen dan immers opnieuw beoordeeld te worden.

Een raadslid dat benoemd wordt tot wethouder mag raadslid blijven totdat de geloofsbrieven van zijn opvolger zijn goedgekeurd (artikel 36b, tweede lid, van de Gemeentewet). ~~In het geval de coalitie in de raad een meerderheid heeft van één stem kan het verstandig zijn eerst als raadslid ontslag te nemen en een nieuw raadslid te benoemen. Het vooraf ontslag nemen als raadslid is een risico. Het kan immers gebeuren dat deze persoon of niet tot wethouder wordt benoemd of dat de geloofsbrieven niet worden goedgekeurd.wet).~~

Artikel 7. Fracties

Eerste en tweede lid

De Kieswet en de Gemeentewetwet kennen het begrip fractie niet. In ~~de Gemeentewet in~~ artikel 33, tweede lid, van de wet wordt wel uitgegaan van het bestaan van in de raad vertegenwoordigde groeperingen (recht op ~~fractie ondersteuning~~). Bij fractieondersteuning). Vanaf de aanvang van de eerste zitting van de nieuwe raad na de verkiezingen, worden de leden die op dezelfde lijst hebben gestaan, als één fractie beschouwd. Is onder een lijstnummer slechts één lid verkozen, dan wordt dit lid als een afzonderlijke fractie beschouwd. (eerste lid). De fractie gebruikt in de vergadering van de raad de aanduiding die zij boven de kandidatenlijst had staan. Op deze wijze is de relatie tussen de fractie in de raad en de fractie op de kandidatenlijst voor de burger duidelijk. Het kan echter voorkomen dat een fractie geen aanduiding boven de kandidatenlijst heeft staan. In een dergelijk geval deelt de fractie in de eerste vergadering de aanduiding mee. (tweede lid).

Vierde lid

In de loop van een zittingsperiode kan het voorkomen dat leden de raad verlaten. In een dergelijk geval vindt er een verandering in de samenstelling van de fractie plaats. Als dit het geval is, deelt de fractie dit aan de voorzitter mede. (vierde lid). Het is ook mogelijk dat een raadslid zijn lidmaatschap niet opzegt maar uit een fractie stapt. Hij kan als zelfstandige fractie verdergaan of zich aansluiten bij een bestaande fractie. Ook andere wijzigingen zijn mogelijk, bijvoorbeeld een fusie van twee fracties. Een andere (tijdelijke) wisseling in een fractie kan het gevolg zijn van ziekte of zwangerschap van een raadslid. Voor deze gevallen is in de Kieswet een vervangingsregeling opgenomen.

Uitgangspunt van ons kiesstelsel is dat volksvertegenwoordigers op persoonlijke titel worden verkozen en benoemd ~~(dit laatste door de voorzitter van het stembureau)~~. Dit uitgangspunt is gebaseerd op artikel 27 van de Gemeentewet en artikel 129 van de Grondwet, waarin is bepaald dat elk bindend mandaat van een lid van de raad nietig is. De volksvertegenwoordiger handelt naar eigen overtuiging en is bij stemmingen niet gebonden aan een lastgeving. Geen andere persoon of instantie kan hem rechtens bindende instructies opleggen met betrekking tot zijn stemgedrag. Het is de individuele volksvertegenwoordiger die een mandaat van de kiezer heeft gekregen. De volksvertegenwoordiger heeft daardoor ook de mogelijkheid om tussentijds van fractie te veranderen of zelfstandig verder te gaan.

Ook de Kieswet gaat niet uit van politieke partijen, ~~een~~. Een zetel 'hoort' dan ook niet bij een partij, maar is verbonden aan de volksvertegenwoordiger die daardoor ook de mogelijkheid heeft om tussentijds van fractie te veranderen of zelfstandig verder te gaan. Ook kan een fractie besluiten om haar naam te veranderen. Dit staat de fractie vrij om te doen. Op grond van deze bepalingen heeft de raad geen zeggenschap over wijzigingen in de samenstelling, fusies en splitsingen van fracties en de naamvoering. De raad kan hier dus geen besluit over nemen. Een mededeling aan de voorzitter van de raad is voldoende. De raad is gehouden met ingang van de eerstvolgende vergadering nadat hiervan mededeling is gedaan rekening te houden met de nieuwe situatie.

Dit betekent ook dat:

- kandidaten die van een kandidatenlijst deel uitmaken en binnen die lijst/partij een onderlinge schriftelijke (en soms notariële) afspraak maken, bijvoorbeeld dat men onder bepaalde voorwaarden zal afzien van aanvaarding van het raadslidmaatschap, zich dienen te realiseren dat dergelijke afspraken nietig zijn; vanwege strijd met de Gemeentewet en de Kieswet;
- personen die tussentijds van partij veranderen hun raadslidmaatschap niet verliezen;
- als men uit een partij stapt en als eigen partij verder gaat, de verlatende partij geen middelen heeft om het raadslid uit de raad te weren.

Fractieafplitsing ~~Fractieafplitsing~~ en het ontstaan van een nieuwe fractie kan diverse praktische gevolgen hebben, ~~te~~. Te denken valt aan: fractievergoedingen en ~~—~~faciliteiten, fractievoorzitterschap dan wel vertegenwoordiging in het presidium, zo nodig andere zitplaatsen in de raadszaal, bezetting in raadscommissies en eventueel de bezetting in raadscommissies door burgerraadsliden.

Als moet worden voorzien in de vacature van een raadslid dat zich heeft afgesplitst, wordt teruggegrepen op de lijst waarop betrokkene oorspronkelijk was gekozen (artikel P 19 van de Kieswet).

Vijfde lid

De naam van de fractie dient getoetst te worden aan de afwijzingsgronden uit artikel G 3, vierde lid, van de Kieswet. Dit is een logische voorwaarde. ~~Indien de nieuwe fractie wil meedoen aan de eerstvolgende raadsverkiezingen zal dit ook gebeuren. Bij registratie, als een politieke groepering wordt getoetst aan hoofdstuk 2 voor het eerst wil laten registreren gebeurt dit ook. Op grond van artikel G 3, vierde lid, van de Kieswet, waarin staat aangegeven in welke gevallen deze registratie wordt de naam van de nieuwe fractie onder meer geweigerd wordt als deze in strijd is met de openbare orde of als deze overeenkomt met of erg lijkt op de naam van een politieke groepering die al geregistreerd is voor de Tweede Kamer- of Statenverkiezingen, én daardoor verwarring te duchten is. Voor het overige is de nieuwe fractie vrij in het kiezen van een naam.~~

Hoofdstuk 2. Raadsvergaderingen

Paragraaf 1. Voorbereiding

Artikel 8. Oproep en voorlopige agenda

In artikel 19, eerste lid, van de Gemeentewet is bepaald dat de burgemeester de leden van de raad schriftelijk uitnodigt voor de vergadering.

De agendacommissie bepaalt hoe de voorlopige agenda er uit ziet.

Het eerste lid ~~van dit artikel bepaalt stelt verplicht~~ dat de voorzitter een vastgesteld aantal dagen vóór een vergadering de leden een schriftelijke oproep ~~stuurt~~, waarin de vergadering wordt aangekondigd.

en de voorlopige agenda met de daarbij behorende stukken stuurt. Uiteraard is het mogelijk, indien de raad dit wenst, de ~~stukken en oproep niet en stukken~~ per ~~post maar per e-mail~~ elektronische weg te versturen. De oproep vermeldt de dag, het tijdstip en de plaats van de vergadering. ~~Het eerste lid stelt verplicht dat de voorlopige agenda en de daarbij behorende stukken, met uitzondering van de in artikel 25, eerste en tweede lid, van de Gemeentewet bedoelde stukken, tegelijkertijd met de oproep aan de leden worden verzonden. De in artikel 25, eerste en tweede lid, bedoelde stukken zijn stukken ten aanzien waarvan geheimhouding is opgelegd. Hier wordt melding van gemaakt op de stukken.~~

~~Artikel 9. Aanvullende agenda; vaststellen agenda~~

~~De agendacommissie bepaalt hoe de voorlopige agenda er uit ziet. Het versturen van de agenda en stukken is geregeld in artikel 8. Dit is echter een voorlopige agenda. In het eerste lid gaat het om een voorlopige agenda.~~ In de dagelijkse praktijk van de gemeente zal het niet altijd mogelijk zijn om ruim voor de vergadering een agenda op te stellen, die ook zicht heeft op de actualiteiten. In een dergelijke situatie kan de voorzitter na het verzenden van de schriftelijke oproep zo nodig een aanvullende agenda en stukken rondsturen: (tweede lid).

~~Het derde~~ Als omtrent stukken op grond van artikel 25, eerste of tweede lid, van de wet geheimhouding is opgelegd, blijven deze stukken in afwijking van het eerste en tweede lid onder berusting van de griffier en verleent deze de raadsleden op verzoek inzage (derde lid juncto artikel 9, derde lid). Van geheimhouding wordt melding gemaakt op de stukken.

Het vierde lid heeft tot doel om de raad een actievere rol te geven in de opstelling van de raadsagenda. Enerzijds kunnen individuele raadsleden via hun fractievoorzitter in het presidium onderwerpen voor de agenda voordragen. Anderzijds kunnen zij echter ook bij aanvang van de raadsvergadering een voorstel doen om onderwerpen aan de agenda toe te voegen of van de agenda af te voeren. Daarmee kan het individuele raadslid in ieder geval op twee momenten invloed uitoefenen op de vaststelling van de agenda.

Indien er een voorstel wordt gedaan om de agenda aan te passen, bijvoorbeeld het doorschuiven van een agendapunt naar de volgende raadsvergadering, en de stemmen staken, is artikel 32, vierde lid, van de ~~Gemeentewet~~ wet logischerwijs niet van toepassing en geldt artikel 32, vijfde lid, van de wet.

Artikel 109. Ter inzage leggen van stukken

Geïnteresseerden moeten de mogelijkheid hebben om stukken in te zien. Daarom worden alle stukken gelijktijdig met het verzenden van de schriftelijke oproep ter inzage aangeboden: (eerste lid).

Naast de fysieke terinzagelegging op het stadhuis, zullen de stukken doorgaans op elektronische wijze worden aangeboden. Dit gaat via een digitaal raadsinformatiesysteem of door plaatsing op de gemeentesite.

Een stuk is een 'document' in de zin van de Wet openbaarheid van bestuur (hierna: Wob). Een ~~document~~ 'document' houdt in: een bij een bestuursorgaan berustend schriftelijk stuk of ander materiaal dat gegevens bevat. Onder documenten vallen niet alleen de door de overheidsorganen gecreëerde stukken of ander materiaal. Ook alle van buiten komende stukken en ander voor overheidsorganen bestemd materiaal zoals agenda's, verslagverslagen, (concept)adviezen ~~en magneetbanden, al dan niet in elektronische vorm,~~ verkrijgen de status van 'document' in de zin van de Wob.

Onder de stukken 'stukken' als bedoeld in het derde lid ~~van dit artikel~~ worden verstaan: geheime stukken ~~en, waaronder~~ de zogenaamde 'achterliggende' stukken waarvan in raadsvoorstellen melding wordt gemaakt (ambtelijke adviezen, toelichtende nota's, etc.).

en ten aanzien waarvan geheimhouding is opgelegd. Indien het gaat om geheime of vertrouwelijke stukken, waarop voorlopige geheimhouding is opgelegd door het bestuursorgaan dat het document aanbiedt aan de raad, dient dit duidelijk op het stuk te zijn aangegeven. Ook kan worden overwogen hiervan geen kopieën te laten maken, omdat het gevaar bestaat dat vaak gekopieerde stukken toch in de openbaarheid komen.

De griffier vervult de secretariaatsfunctie ten dienste van de raad. Daarom worden stukken die betrekking hebben op de agenda en de voorstellen van de raadsvergadering en die geheim moeten

blijven bij hem ter inzage gelegd. Op verzoek van de leden van de raad raadsleden kan de griffier inzage aan hen verlenen. (derde lid).

Artikel 4410. Openbare kennisgeving

Met dit artikel wordt invulling gegeven aan het voorschrift van artikel 19, tweede lid, van de Gemeentewetwet. Voor wat betreft de wijze van publicatie is aangesloten bij artikel 3:1242, tweede lid van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb). ~~Hierin artikel 10 wordt expliciet vastgelegd in op welke dag, nieuws- of huis-aan-huisbladen de aankondiging van de vergadering van de raad wordt geplaatst. Wijze raadsvergaderingen worden aangekondigd. [Indien de kennisgeving uitsluitend elektronisch plaatsvindt, dan dient er een grondslag in een verordening te zijn, zie artikel 3:1242, tweede lid, juncto 2:14 van de Awb. In het tweede lid wordt deze grondslag gecreëerd om ook in spoedeisende gevallen een openbare kennisgeving uit te kunnen doen gaan.]~~

Paragraaf 2. Ter vergadering

Artikel 4211. Presentielijst

De verplichting tot het hebben van een presentielijst vloeit voort uit artikel 20 van de Gemeentewetwet. In dit artikel wordt de procedure vastgelegd. De handtekeningen op de presentielijst zijn bedoeld om formeel vast te stellen dat het vergaderquorum bereikt is. De lijst kan niet dienen om het stemquorum vast te stellen; daarvoor geldt artikel 29 van de Gemeentewetwet.

De griffier geeft de ambtelijke ondersteuning die de raad nodig heeft. Daarom zorgt hij voor het bijhouden van de presentielijst en stelt hij samen met de voorzitter deze vast en ondertekent deze. (tweede lid). Deze ondertekening dient te waarborgen dat de lijst volledig is en het quorum aanwezig was.

Artikel 4312. Aantal spreektermijnen

Indien de raad van mening is dat na de tweede termijn verdere beraadslaging nodig is, kan hij daartoe uitdrukkelijk besluiten. (eerste lid). Het tweede lid benadrukt dat de voorzitter elke spreektermijn afsluit. Dit behoeft overigens niets te veranderen aan de praktijk dat een portefeuillehouder antwoordt na de inbreng van de raadsleden in de eerste en tweede termijn.

Het stellen van vragen dient ook als een spreektermijn beschouwd te worden. Een verzoek van een raadslid na afloop van de tweede termijn om nog een korte reactie te geven, dient de voorzitter niet te honoreren.

De beraadslaging over een motie vindt niet plaats in afzonderlijke termijnen, maar gelijktijdig met de beraadslaging over het betreffende, aan de orde zijnde onderwerp (artikel 29 van de wet).

Artikel 4413. Deelname aan de beraadslaging door anderen

Deze bepaling is noodzakelijk in verband met hetde in artikel 22 van de Gemeentewetwet geregelde verschoningsrechtimmunititeit. Het is uiteraard ook mogelijk dat de raad bepaalt dat een bepaalde functionaris in bepaalde gevallen altijd aan de beraadslaging mag deelnemen.

De raad kan op grond van artikel 4, derde lid, bepalen dat de griffier, deelneemt aan de beraadslagingen. De burgemeester en de wethouder(s) hebben het recht (het woord te voeren en) deel te nemen aan de beraadslagingen op grond van artikel 21, eerste en tweede, lid, van de Gemeentewetwet.

Artikel 4514. Voorstellen van orde

De voorzitter legt aan de raad ter beslissing voor of er inderdaad sprake is van een voorstel van orde. Over een voorstel van orde wordt direct, zonder beraadslaging, besloten door de raad. Bij staken van stemmen is het voorstel niet aangenomen, (omdat het ordevoorstel betrekking heeft op de lopende vergadering is artikel 32, vierde lid, van de Gemeentewet is-wet hierop logischerwijs niet van toepassing). Een voorstel van orde betreft bijvoorbeeld het schorsen van de vergadering voor een pauze. Indien het gaat om een niet geagendeerd voorstel, dient de procedure van een initiatiefvoorstel gevolgd te worden (artikel 30 van de wet).

Paragraaf 3. Stemmingen

Artikel 1615. Stemverklaring

Stemverklaringen zullen kort moeten zijn en mogen niet het karakter krijgen van een derde termijn, als laatste reactie op de vorige spreker. De stemverklaringen worden gegeven vóór de hoofdelijke oproep van de leden dat de stemming begint.

Artikel 1716. Beslissing

De voorzitter kan de beraadslaging sluiten als hij vaststelt dat een onderwerp voldoende is toegelicht, tenzij de raad anders beslist. (eerste lid). De voorzitter formuleert daarna de te nemen eindbeslissing. (tweede lid). Indien geen stemming wordt gevraagd, is het voorstel aangenomen op grond van artikel 32, derde lid, van de Gemeentewetwet.

Artikel 1817. Stemming; procedure hoofdelijke stemming

Indien een lidraadslid te kennen geeft een hoofdelijke stemming te wensen, moet de stemming plaatsvinden. (eerste lid). De raad heeft niet de bevoegdheid om van deze bepaling van artikel 32 van de Gemeentewetwet af te wijken. Vraagt niemand stemming, dan wordt het voorstel geacht te zijn aangenomen. (tweede lid). Wellicht ten overvloede wordt hierbij nog verwezen naargewezen op artikel 209, tweede lid, van de Gemeentewet, welke een wet, dat tot hoofdelijke stemming verplicht bij het aangaan van een verplichting voordat de begroting is goedgekeurd.

De regeling in het eerste deel van het tweede lid kan toepassing krijgen, indien de uitkomst van de stemming tevoren duidelijk is en slechts enkele ledenraadsleden zouden tegenstemmen. Een raadslid kan zich alleen onthouden van deelname aan stemming op grond van artikel 28 van de Gemeentewetwet. In alle andere gevallen is een raadslid verplicht stelling in te nemen en te stemmen. Stemmingen zijn in principe ook openbaar. Een volksvertegenwoordiger dient duidelijk te zijn in zijn of haar rol. Door de openbaarheid is het voor de achterban (kiezers) duidelijk hoe ze vertegenwoordigd worden.

In de Winsumuitspraak (Raad van State ABRvS, 7 augustus 2002, uitspraak 200200897/1) is het hoger beroep op artikel 28 van de Gemeentewetwet afgewezen, maar heeft de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (hierna: de Afdeling) wel geconcludeerd dat het genomen besluit in strijd is met artikel 2:4 van de Awb omdat de schijn van belangenverstremgeling onvoldoende was vermeden. Naar aanleiding van deze uitspraak zijn er vragen gerezen over de mogelijke gevolgen voor stemprocedures en de verantwoordelijkheden in gemeenteraden.

In deze uitspraak geeft de Afdeling het rechtsbeginsel neergelegd in artikel 2:4 van de Awb voorrang boven hetgeen in artikel 28 van de Gemeentewetwet is bepaald. Over de mogelijke gevolgen van de uitspraak adviseerde de toenmalige minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties BZK het volgende:

"de beslissing over stemonthouding dient voorbehouden te blijven aan het individuele raadslid; bij stemming heeft de raad geen optie dan te waarschuwen dat het te nemen besluit wel eens aanvechtbaar zou kunnen zijn in een bezwaarschriftprocedure of bij de bestuursrechter of in het kader van een spontane vernietiging door de Kroon (artikel 268 van de Gemeentewet); de raad kan in dergelijke gevallen een belangrijke rol spelen door in algemene zin te bespreken, individuele raadsleden door hun handelen de schijn van belangenverstremgeling kunnen wekken en hoe dat voorkomen kan worden (en dit bijv. bijvoorbeeld opnemen in de gedragscode); uiteraard is de gedragscode in juridische zin niet bindend, dit is tevens niet wenselijk."

Er is echter inmiddels vervolgjurisprudentie beschikbaar:

- In ABRvS 30 juni 2010, LJN BM9710, AB 2010/310 oordeelde de Afdeling dat in het midden kon blijven of twee raadsleden een persoonlijk belang hadden bij de vaststelling van een bestemmingsplan, omdat het bestemmingsplan met de grootst mogelijke meerderheid door de raad was vastgesteld. Zelfs indien zou worden vastgesteld dat de twee raadsleden een persoonlijk belang hadden bij de planvaststelling, hebben zij geen beslissende stem in de uitkomst gehad;
- In ABRvS 22 juni 2011, LJN BQ8863, AB 2011/261 overwoog de Afdeling dat een raadslid dat woonde en werkte op een bedrijventerrein een persoonlijk belang had bij de vaststelling van een bestemmingsplan voor dat bedrijventerrein. De Afdeling oordeelde dat in strijd was gehandeld met artikel 2:4 van de Awb omdat naar derden de schijn is gewekt dat het persoonlijke belang van invloed

is geweest op de besluitvorming. Daarbij speelde een rol dat het raadslid tijdens de vergadering van de raad veelvuldig het woord heeft gevoerd en namens zijn fractie een aantal amendementen heeft ingediend en voorgelezen die in feite tot gevolg hebben dat een gunstiger woon- en leefklimaat ontstaat ter hoogte van gronden van het betreffende raadslid. De Afdeling achtte niet van belang of het raadslid daadwerkelijk het oogmerk had te bewerkstelligen een plan ten gunste van zijn leefklimaat vast te stellen. Ook indien van de goede trouw van het raadslid kan worden uitgegaan, kan de schijn van belangenverstrengeling zijn gewekt. Ook het gegeven dat het raadslid niet bij alle amendementen een doorslaggevende stem heeft gehad leidt niet een ander oordeel, omdat gelet op het feit dat het raadslid veelvuldig het woord heeft gevoerd niet kan worden gesteld dat niet de schijn is gewekt dat hij invloed heeft gehad op de besluitvorming;

-
- In ABRvS 6 februari 2013, LJN BZ0796 preciseert de [Afdeling ABRvS](#) haar hiervoor vermelde uitspraak van 22 juni 2011. In de zaak die tot de uitspraak van 6 februari 2013 heeft geleid ging het om een besluit van een gemeenteraad om een bestemmingsplan niet vast te stellen. Dat besluit was genomen met de kleinst mogelijke meerderheid, waarbij een raadslid die mogelijk belanghebbende in de zin van artikel 1:2 van de Awb was, tegen de vaststelling van het plan had gestemd. De [Afdeling ABRvS](#) overwoog dat, in aanmerking genomen dat het hier gaat om besluitvorming door de gemeenteraad die een belangenafweging vergt waarbij politieke inzichten een belangrijke rol spelen, [ligt](#) het in de rede [ligt](#) voor de invulling van het begrip 'persoonlijk belang' in artikel 2:4, tweede lid, van de Awb aansluiting te zoeken bij artikel 28, eerste lid, onder a, van de [Gemeentewetwet](#). Deze bepaling dient strikt te worden uitgelegd, nu daarbij het fundamentele recht van een raadslid om deel te nemen aan een stemming wordt ingeperkt. Uit artikel 2:4 van de Awb volgt dus — en de Afdeling preciseert hiermee haar (hiervoor vermelde) uitspraak van 22 juni 2011 — in het algemeen niet dat een persoon die deel uitmaakt van een democratisch gekozen bestuursorgaan zoals de gemeenteraad en die bij een besluit belanghebbende is als bedoeld in artikel 1:2, eerste lid, van de Awb, zich zou moeten onthouden van deelname aan de besluitvorming. Dit zou afbreuk doen aan de taak en de fundamentele rechten van een gekozen volksvertegenwoordiger en daarmee aan het democratisch proces.

De [Afdeling ABRvS](#) heeft in haar uitspraak van 6 februari 2013 in aanvulling op het voorgaande overwogen dat er zich evenwel bijkomende omstandigheden kunnen voordoen die maken dat de behartiging van het persoonlijk belang van een raadslid zodanig aan de orde is bij het onderwerp van de besluitvorming dat hij daaraan niet behoort deel te nemen. Weliswaar kan de gemeenteraad niet verhinderen dat een lid deelneemt aan de besluitvorming en aan stemmingen, maar deelname van een lid kan er bij aanwezigheid van zo'n persoonlijk belang wel toe leiden dat de bestuursrechter tot het oordeel moet komen dat het desbetreffende besluit is genomen in strijd met artikel 2:4 van de Awb. De conclusie dat het betrokken bestuursorgaan in strijd met deze bepaling een besluit heeft genomen, kan echter pas worden getrokken wanneer aannemelijk is dat het betrokken raadslid de besluitvorming daadwerkelijk heeft beïnvloed.

Bij staking van stemmen is het bepaalde in artikel 32 van de [Gemeentewetwet](#) van toepassing. Indien de vergadering voltallig is, wordt het voorstel geacht te zijn verworpen. Is de vergadering niet voltallig, dan wordt het nemen van het besluit tot een volgende vergadering uitgesteld. Als ook dan de stemmen staken, wordt het voorstel geacht [niet](#) te zijn [aangenomen](#) [verworpen](#).

In gemeenten kan een elektronisch stelsysteem gebruikt worden waarbij de openbaarheid gewaarborgd wordt doordat de naam van het raadslid gekoppeld wordt aan het voor of tegen. Dit is te lezen op een scherm, de afdruk ervan wordt meegenomen in de verslaglegging. Deze manier van stemmen is mogelijk op grond van de [Gemeentewetwet](#).

In het vierde lid wordt ingegaan op de procedure van hoofdelijke stemming. Praktisch gezien verdient het aanbeveling de volgorde van stemmen te bepalen aan het begin van de vergadering; deze volgorde geldt dan voor de gehele vergadering.

In het vijfde lid is de term 'uitspreken' vervangen door de term 'verklaren', waarmee buiten twijfel staat dat dit artikellid ook van toepassing is op digitale stemmingen.

Artikel 1918. Volgorde stemming over amendementen en moties

Voor alle duidelijkheid wordt hier een verschil in procedure aangegeven tussen een motie en een amendement. Een amendement [strekt tot wijziging van een voorstel en](#) komt [daarom](#) in stemming

~~voorafgaande~~voorafgaand aan de stemming over ~~het onderliggende~~dat voorstel. Een motie strekt niet tot wijziging van een voorgesteld besluit; over een motie wordt een apart besluit genomen, nadat de besluitvorming over het aanhangige voorstel is afgerond. Bij een motie over een afzonderlijk onderwerp geldt dit uiteraard niet en is het vierde lid niet van toepassing. Bovendien kan de raad besluiten af te wijken van deze stemvolgorde.

Artikel 2019. Stemming over personen

Artikel 31, eerste lid, van de ~~Gemeentewet~~wet geeft aan dat de stemming over personen geheim dient te zijn. Sinds 1 februari 2016 is artikel 31 ook van toepassing op de stemming over de benoeming van een wethouder (artikel 35, eerste lid, van de Gemeentewet). Datzelfde geldt voor de stemming over het ontslag van een wethouder in het geval een motie van wantrouwen niet tot onmiddellijk aftreden leidt (artikel 49 van de Gemeentewet). Ook dat gebeurt schriftelijk en is daarmee geheim.

Het is mogelijk om met elektronische stelsystemen te werken, maar het ~~citeertitel~~reglement van orde ~~voor vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad~~ gaat voornamelijk uit van een stemming door middel van behoorlijk ingevulde stembriefjes. Een blanco stembriefje wordt niet aangemerkt als een behoorlijk ingevuld stembriefje (Kamerstukken II 1985/86, 19 403, nr. 3, blz. 86). In geval van een schriftelijke stemming wordt dan ook geen rekening gehouden met blanco stembriefjes. Een blanco of verkeerd ingevuld stembriefje telt wel mee bij de bepaling van het quorum. De raad oordeelt of een stembriefje behoorlijk is ingevuld. Wat onder een (niet) behoorlijk ingevuld stembriefje moet worden verstaan, is in de wet niet geregeld.

~~Indien raadsleden genomineerd worden voor~~Bij de functiebenoeming van ~~wethouder~~wethouders is er sprake van een vrije stemming. ~~Er~~Dat is ~~geen sprake van dus anders dan bij~~ een voordracht. ~~De beoogde wethouder mag dus meestemmen over zijn eigen benoeming. Een voorstel, waarbij de keus beperkt is tot benoeming gaat hem persoonlijk aan "twee of meer kandidaten. Bij een vrije stemming is artikel 28, eerste lid, onder a, en derde lid, van de wet niet van toepassing. Daarin is bepaald dat een raadslid zich van stemming onthoudt wanneer hij "behoort tot de personen tot wie de keuze door een voordracht of bij een herstemming is beperkt" (artikel 28, eerste lid, onder a, en derde lid, van de Gemeentewet). Dat is echter in casu. Zoals vermeld is dat bij de benoeming van wethouders niet aan de orde, omdat er ook op een ander persoon. Een raadslid kan worden gestemd. De aard van de stemming is derhalve van belang.~~

~~Dit heeft tot gevolg dat raadsleden de mogelijkheid hebben~~op het stembriefje de naam van ~~deelke~~kandidaat die ~~hun~~zijn voorkeur heeft ~~in te vullen (invullen: die van de voorgestelde perso(ou)n(en), of die van een ander). Er is in dit geval geen sprake van een voordracht of een anderszins beperkte keuze en aan de stemming mag derhalve ook worden deelgenomen door. Dat geldt dus ook voor raadsleden die ter benoeming zelf genomineerd zijn voorgesteld: zij die kunnen immers op het stembriefje een andere naam dan hun eigen naam invullen op zichzelf stemmen als ze dat willen.~~

De wetgever heeft nooit de bedoeling gehad de politieke verhoudingen in de raad te beïnvloeden door middel van een verbod op het meestemmen van de kandidaat-wethouder. Los van de formeel-juridische context pleiten de volgende argumenten nog voor bovenstaande zienswijze:

- ~~een~~Een democratisch gekozen vertegenwoordiger mag niet te snel het recht op stemming worden ontnomen. Stel: partij X beveelt meneer Janse en ~~mevrouw~~mevrouw Pieterse aan als wethouders. Als deze personen in de raad zitting hebben en niet mee mogen stemmen houdt dit in, dat de partij ineens twee stemmen in de raad minder heeft. Dat is onaanvaardbaar in het licht van de politieke verhoudingen;
- ~~een~~Een aanbeveling is geen voordracht. Het spraakgebruik heeft het vaak over voordracht, maar een persoon nomineren als wethouder staat niet gelijk aan een voordracht;

~~Tenslotte~~ Het is ~~het~~denkbaar dat een kandidaat-wethouder die voor benoeming wordt aanbevolen, uit moreel-politieke overwegingen en om iedere schijn van belangenverstrengeling te vermijden op eigen initiatief afziet van het meestemmen over de benoeming. Alhoewel het uitgangspunt is dat zeer terughoudend moet worden omgegaan met het inperken van het stemrecht van gekozen volksvertegenwoordigers, laat de wet de betrokkenen de ruimte daarin een eigen afweging te maken.

Artikel 2120. Verslag en besluitenlijst

~~Dit artikel~~Artikel 20 regelt de verslagleggende taak van de griffier en de wijze waarop het verslag wordt vastgesteld. Het maken van een verslag is niet verplicht. In de ~~Gemeentewet~~wet wordt alleen

gesproken over de verplichting een besluitenlijst openbaar te maken (artikel 23, vijfde lid, van de ~~Gemeentewet~~wet en het vijfde lid).

Het conceptverslag wordt tegelijkertijd met de schriftelijke oproep verstuurd aan de leden en overige personen die het woord gevoerd hebben ~~derde lid~~.

De griffier verleent de ambtelijke ~~ondersteuning van bijstand aan~~ de raad. Daarom is de griffier aangewezen om het verslag op te stellen en deze, tezamen met de voorzitter, te ondertekenen ~~vierde lid~~.

De besluitenlijst dient op zo kort mogelijke termijn ~~moette~~ worden gepubliceerd ~~vijfde lid~~. Dit kan voordat het verslag is vastgesteld aangezien de besluitenlijst 'slechts' een overzicht geeft van (alle) door de raad genomen beslissingen (dus niet alleen besluiten in de zin van de Awb maar ook bijvoorbeeld een afspraak om een werkbezoek af te leggen). Het ligt voor de hand dat het verslag en de besluitenlijst ook op de gemeentelijke website toegankelijk worden gemaakt ~~Dit wordt weergegeven in het zesde lid~~.

Andere vormen van verslaglegging zijn ook mogelijk ~~Bijvoorbeeld, bijvoorbeeld~~ een ~~geluidsoopname~~geluidsopname van de raadsvergadering ~~op CD~~, met een overzicht van de sprekers, de onderwerpen ~~voorzien van tijdscode~~ en een besluitenlijst.

Artikel 2221. Ingekomen stukken

Over aan de raad gerichte inkomende stukken worden alleen voorstellen gedaan en besluiten genomen van procedurele aard, bijvoorbeeld ~~ter kennisneming, steunen, afwijzen kennisnemen~~, in behandeling nemen, doorsturen naar een raadscommissie ~~doorsturen naar of~~ het college, etc. Inhoudelijke discussie over de stukken kan de voorzitter buiten de orde verklaren. Wanneer een ingekomen stuk leidt tot inhoudelijke discussie en besluitvorming, dient dit op de gebruikelijke wijze te worden voorbereid. De schriftelijke mededelingen van het college aan de raad komen in principe ook bij de raad binnen. De mededelingen zijn dan ook een ingekomen stuk. De raad stelt op voorstel van het presidium ~~of in geval van onverwijlde spoed de griffier~~, de wijze van afdoening van de ingekomen stukken vast ~~tweede lid~~.

Paragraaf 5. Besloten raadsvergaderingen

Artikel 2322. Toepassing reglement op besloten vergaderingen

~~Dit artikel~~Artikel 22 bepaalt dat de bepalingen van ~~het~~ [citeertitel] reglement van orde voor vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad van overeenkomstige toepassing zijn op een raadsvergadering achter gesloten deuren. Hierbij kan onder meer gedacht worden aan de bepalingen omtrent het tijdig verzenden van stukken, het recht van amendement, het recht van motie ~~en~~ het maken van het verslag.

De bepalingen van het [citeertitel] reglement van orde voor vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad zijn echter niet van toepassing, voor zover het toepassen van die bepalingen strijdig is met het besloten karakter van de vergadering. Zo zullen er bijvoorbeeld geen beeld- en geluidsregistraties voor openbaar gebruik gemaakt kunnen worden. Ten aanzien van de stukken die betrekking hebben op een besloten vergadering en het behandelde zal de raad moeten besluiten of geheimhouding als bedoeld in de artikelen 25, 55 en 86 van de ~~Gemeentewet~~wet wordt opgelegd dan wel bekrachtigd of opgeheven.

In artikel 23 van de ~~Gemeentewet~~wet zijn procedurevoorschriften opgenomen voor 'het sluiten van de deuren', de wijze waarop een vergadering een besloten vergadering wordt.

Artikel 2423. Verslag besloten vergadering

In ~~dit artikel~~ 23 wordt uitwerking gegeven aan artikel 23, derde lid, van de ~~Gemeentewet~~wet. In overeenstemming met de bepaling over het verslag van de raadsvergadering is de griffier ook verantwoordelijk voor het verslag van een besloten vergadering. Dit verslag ligt ter inzage bij de griffier ~~eerste lid~~.

Artikel 2524. Opheffing geheimhouding

In de in ~~het~~ artikel 24 aangehaalde artikelen wordt aan de raad de mogelijkheid geboden de geheimhouding van stukken op te heffen; stukken die niet per se aan hem behoeven te zijn overgelegd. Het kan dus (zie bijvoorbeeld artikel 86, tweede lid, van de **Gemeentewetwet**) gaan om de situatie dat de burgemeester geheimhouding heeft opgelegd ten aanzien van stukken die hij aan de raadscommissie heeft overgelegd. De raadscommissie kan dan aan de raad verzoeken de geheimhouding op te heffen (indien de burgemeester daar niet toe bereid is). In het onderhavige artikel is nu ter zake een overlegverplichting opgenomen waardoor recht wordt gedaan aan het principe van hoor en wederhoor.

Op grond van artikel 25, derde en vierde lid, van de **Gemeentewetwet**, kan geheimhouding worden opgelegd door het college, de burgemeester en een commissie, ieder ten aanzien van stukken die zij aan de raad of aan leden van de raad overleggen. De opgelegde geheimhouding met betrekking tot aan de raad overgelegde stukken vervalt, indien de raad de oplegging niet in zijn eerstvolgende vergadering die volgens de presentielijst door meer dan de helft van het aantal zitting hebbende leden is bezocht, wordt bekrachtigd.

Als de raad niet van plan is de opgelegde geheimhouding te bekrachtigen, kan het orgaan dat geheimhouding heeft opgelegd, in een besloten vergadering met de raad overleg voeren. Deze besloten vergadering kan dan gaan om de vraag waarom de raad de geheimhouding wil opheffen door deze niet te bekrachtigen.

Paragraaf 6 Als de raad een opgelegde geheimhouding opheft of niet bekrachtigt, wil dat niet zeggen dat de desbetreffende stukken dan “automatisch” openbaar zijn. De Wet openbaarheid van bestuur (Wob) is nog steeds op deze stukken van toepassing. Wanneer om openbaarmaking wordt verzocht moet dat verzoek dus aan de uitzonderingsgronden in de Wob worden getoetst om tot een besluit te komen over het al dan niet openbaar maken van de betreffende documenten. Dan kan uiteraard blijken dat er inmiddels geen grond meer is om openbaarmaking te weigeren.

Artikel 25. Toehoorders en pers

Artikel 26. Toehoorders en pers

De ~~hierin~~ artikel 25 aangegeven bepalingen worden wat betreft het handhaven van de orde aangevuld door artikel 26 van de **Gemeentewetwet**. De voorzitter heeft de bevoegdheid om toehoorders die de orde verstoren, te doen vertrekken en bij volharding in hun gedrag de toegang te ontzeggen.

Artikel 2726. Geluid- en beeldregistraties

Aangezien de vergaderingen van ~~een~~ de raad in principe openbaar zijn, kunnen radio- en tv-stations geluid- en beeldregistraties maken. Dit is uiteraard niet het geval als het een besloten vergadering betreft. Wel dient rekening gehouden te worden met de privacy van sprekers of publiek. Raadsleden daarentegen hebben een publieke functie. Het is mogelijk om een aanwijzing te geven dat publiek slechts ~~van af~~ vanaf een bepaalde afstand in beeld mag worden gebracht. Ook kan een aanwijzing zijn dat burgers die inspreken niet gefilmd mogen worden, uiteraard in overleg met de sprekers. Mogelijk hebben zij geen probleem met beeldregistraties.

Hoofdstuk 3. Bevoegdheden, instrumenten raadsleden

Artikel 2827. Amendementen en subamendementen

~~Het recht van amendement is neergelegd in artikel 147b. Elk lid van de Gemeentewet. Dit artikel verplicht de raad nadere regels te stellen. Deze nadere regels staan dit artikel. Op basis van artikel 147b van de Gemeentewet is de raad verplicht een amendement te behandelen.~~

~~Leden van de raad kunnen aan de raad~~ kan wijzigingen op het voorstel van het college of op initiatiefvoorstellen indienen ter behandeling in de raad, de zogenaamde amendementen. Wanneer een amendement is ingediend, kan dit voor een ander raadslid aanleiding zijn, op dit amendement nog weer een wijziging voor te stellen, het subamendement. Een (sub)amendement kan ingediend worden op een voorgesteld besluit, dat aanhangig is. De beraadslaging over het (sub)amendement vindt plaats in ten hoogste twee termijnen. Indien (in uitzonderlijke situaties) een ingediend amendement verdere beraadslaging noodzakelijk maakt, kan de raad besluiten tot een derde termijn (artikel 13).

Het recht van amendement is neergelegd in artikel 147b van de wet. Dit artikel verplicht de raad nadere regels te stellen. Deze nadere regels staan in artikel 27. Op basis van artikel 147b, tweede lid, juncto artikel 147a, tweede lid, van de wet is de raad verplicht een amendement te behandelen, overeenkomstig de door de raad vastgestelde regels. Uit de bewoordingen van artikel 147b, tweede lid, van de wet blijkt dat het recht om amendementen in te dienen aan elk individueel raadslid toekomt; drempelsteun is derhalve niet vereist (MvT, Kamerstukken II 2000/01, 27751, 3, p. 109).

[Het is praktisch dat een raadslid aanwezig is voor de behandeling van zijn (sub)amendement. Dit omdat doorgaans een (sub)amendement toegelicht wordt door de indiener. ~~Daar~~Daarom is bepaald dat er alleen wordt beraadslaagd over amendementen en subamendementen die ingediend zijn door raadsleden die de presentielijst getekend hebben.] (tweede lid).]

Artikel ~~29~~28. Moties

In ~~het eerste~~ artikel ~~van dit reglement~~1 is de definitie van het begrip ~~motie~~'motie' gegeven. Een ~~motie~~'motie' is een voorstel tot het doen van een uitspraak. Het kan gaan om het uitspreken van een wens (van inhoudelijke, politieke, ~~of~~ procedurele aard), het uitspreken van instemming dan wel afkeuring over bepaalde ontwikkelingen of om het doen van een verzoek. Een motie betreft dus niet een concreet besluit dat op rechtsgevolg is gericht; een motie heeft geen juridische, maar een politieke betekenis. Daarom ~~zijn burgemeester en wethouders~~is het college formeel niet aan een motie gebonden of tot uitvoering ervan verplicht. Wel kan het naast zich neerleggen van een motie door het college leiden tot een vertrouwensbreuk tussen raad en college en hieruit kan het college dan zijn consequentie trekken.

Voor wat betreft de besluitvormingsprocedure omtrent een motie wordt opgemerkt dat over een motie een apart besluit wordt genomen. Voor de beraadslaging over een motie over een aanhangig onderwerp geldt dat deze niet plaatsvindt in afzonderlijke termijnen, maar gelijktijdig met de beraadslaging over het onderwerp waarop de motie betrekking heeft. (tweede lid).

Een besluit over een motie over een niet op de agenda opgenomen onderwerp vindt aan het einde van de vergadering plaats. (derde lid). Dergelijke moties benaderen de in artikel ~~30~~29 geregelde initiatiefvoorstellen. Dualisering veronderstelt versterking van de vertegenwoordigende en controlerende functie van de raadsleden. Hiervoor dienen ook individuele raadsleden en kleine fracties te beschikken over adequate instrumenten. Dat wil zeggen dat het voor een effectief gebruik van deze instrumenten wenselijk is dat ook het individuele raadslid zonder belemmeringen toegang tot het gebruik daarvan heeft. De mogelijkheid om zonder drempelsteun een motie in te dienen staat dan ook ten dienste van een effectieve uitoefening van de inkadering en controle door de raad.

In de ~~Gemeentewet~~wet wordt één specifieke motie uitgewerkt, namelijk in artikel 49. Dit betreft de "motie van wantrouwen" waarbij de raad ~~aangeeft~~uitspreekt het vertrouwen in een wethouder te hebben verloren. Het is een wethouder niet toegestaan om na een aangenomen motie van wantrouwen aan te blijven. Indien hij zelf niet opstapt, dient de raad actie te ondernemen.

Artikel ~~30~~29. Initiatiefvoorstel

Het is de taak van het college aan de raad de nodige voorstellen te doen. ~~Maar, maar de~~ raadsleden kunnen ook zelf een voorstel voor een verordening of beslissing ter behandeling bij de raad indienen. Hiervoor is het recht van initiatief toegekend.

In artikel 147a, eerste lid, van de ~~Gemeentewet~~wet is dit uitgewerkt. Hier is bepaald dat een lid van de raad een initiatiefvoorstel kan indienen; met deze formulering wordt tot uitdrukking gebracht dat dit recht aan elk individueel raadslid toekomt, drempelsteun is dus niet vereist (MvT, Kamerstukken II 2000/01, 27751, 3, p. 109).

Het tweede en derde lid van ~~dit~~ artikel ~~147a van de wet~~ bepalen dat de raad regelt op welke wijze een initiatiefvoorstel voor een verordening of beslissing wordt ingediend en behandeld. ~~Daar wordt in deze bepaling uitvoering aan gegeven. Uit het vierde lid van artikel 147a volgt voorts dat de raad geen besluit mag nemen over een initiatiefvoorstel dan nadat het college in de gelegenheid is gesteld zijn wensen en bedenkingen ter kennis van de raad te brengen.~~

Algemeen uitgangspunt is dat dualisering de versterking van de vertegenwoordigende en controlerende functie van de raadsleden inhoudt. Hiervoor dienen ook individuele raadsleden en

kleine fracties te beschikken over adequate instrumenten. Voor een effectief gebruik van deze instrumenten is het wenselijk dat ook het individuele raadslid zonder belemmeringen toegang tot het gebruik daarvan heeft. Het ontbreken van de eis van drempelsteun bij het recht van initiatief staat ten dienste van een effectieve uitoefening van de inkadering en controle door de raad. Ook kleine fracties en individuele raadsleden worden zo in staat gesteld actief deel te nemen aan de controlerende, vertegenwoordigende en budgettaire functie.

De Gemeentewet maakt onderscheid tussen initiatiefvoorstellen voor verordeningen en overige initiatiefvoorstellen. Ieder raadslid kan een initiatiefvoorstel voor een verordening indienen. Een dergelijk voorstel moet aanhangig worden gemaakt door het schriftelijk en ondertekend aan de voorzitter te zenden (art. 147a, eerste lid). De verdere wijze van behandeling moet de raad zelf regelen. De raad moet ook regelen op welke wijze en onder welke voorwaarden overige initiatiefvoorstellen (voorstellen die betrekking hebben op iets anders dan een verordening) in behandeling worden genomen. Ook dit initiatiefrecht komt toe aan individuele raadsleden, hetgeen inhoudt dat geen drempels mogen worden opgeworpen. Wel kan de raad voorzien in een zekere inhoudelijke toets. Daarbij kan worden gedacht aan het beantwoorden van de vraag of het voorstel wel de uitoefening van een raadsbevoegdheid betreft (en niet een collegebevoegdheid).

In het tweede lid is een termijn gesteld van [periode] om het college in de gelegenheid te stellen zijn wensen en bedenkingen ter kennis van de raad te brengen.

In het vierde lid van artikel 147a van de wet is sinds 1 februari 2016 bepaald dat het college de gelegenheid moet krijgen om wensen en bedenkingen naar voren te brengen. Het college moet immers de besluiten van de raad uitvoeren (artikel 160, eerste lid, onder b, van de wet). Deze zgn. voorhangregeling is uitgewerkt in het tweede lid van dit artikel. Het is in eerste instantie aan de indiener om te beslissen wat hij met die inbreng doet en uiteindelijk beslist de raad over het al dan niet gewijzigde voorstel (MvT, Kamerstukken II 2012/13, 33691, 3, p. 2-3).

Het derde lid houdt in dat de voorzitter het initiatiefvoorstel zo spoedig mogelijk op de agenda plaatst nadat het college in de gelegenheid is gesteld om zijn wensen en bedenkingen ter kennis van de raad te brengen. Als de oproep voor die vergadering echter al verzonden is, dan plaatst de voorzitter het niet op de agenda van eerstvolgende, maar daaropvolgende raadsvergadering. Dit laat de mogelijkheid onverlet voor het individuele raadslid om op grond van artikel 8, ~~derde~~ tweede lid, voor te stellen, het initiatiefvoorstel toch aan de agenda toe te voegen. Voor zover de in het tweede lid gestelde termijn dan nog niet verlopen is zal er echter niet over het voorstel besloten kunnen worden (artikel 147a, van de Gemeentewet, juncto tweede lid van artikel 30). Dit staat er weliswaar niet aan in de weg dat er al over wordt beraadslaagd in de raadsvergadering, maar de voorzitter van de raad zal dan vervolgens de stemming over het voorstel aan moeten houden totdat het college in de gelegenheid is gesteld zijn wensen en bedenkingen ter kennis van de raad te brengen. Ook kan nadere beraadslaging op dat moment wenselijk worden geacht.

Voor het overige is het aan de raad om vervolgens te bepalen hoe het initiatiefvoorstel verder wordt behandeld als het op de agenda staat. Indien de wensen of bedenkingen van het college daar aanleiding toe geven kan de indiener van het voorstel eventuele wijzigingen doorvoeren. Hij of zij is daartoe echter niet verplicht, omdat de wet alleen aangeeft dat het college de mogelijkheid moet hebben om een visie op het initiatiefvoorstel te hebben. Er is geen verplichting om de wensen of bedenkingen ook daadwerkelijk in het voorstel te verwerken.

Artikel ~~31~~30. Collegevoorstel

~~Dit artikel~~ Artikel 30 heeft betrekking op het agenderingsrecht van de raad. De raad is de enige die een voorstel voor een verordening of een ander voorstel dat het college heeft voorbereid kan agenderen. Als het college het voorstel heeft voorbereid, betekent dit niet dat het college het door hen voorbereide voorstel kan intrekken indien het college van oordeel is dat verdere behandeling van het voorstel niet wenselijk is (bijvoorbeeld omdat zij een voorstel willen wijzigen). De raad moet hier toestemming voor geven- (eerste lid).

Indien de raad van oordeel is dat een voorstel voor een verordening of een ander voorstel niet voldoende is voorbereid, kan de raad het voorstel voor een verordening of een ander voorstel op grond van het tweede lid nogmaals voor advies aan het college zenden. De raad kan het college bijvoorbeeld verzoeken het voorstel voor een verordening of ander voorstel nader te onderbouwen. De raad bepaalt echter wanneer het voorstel voor een verordening of ander voorstel, dat door het college

verder voorbereid is, opnieuw wordt behandeld ~~wordt~~. De raad kan dit in dezelfde raadsvergadering regelen, maar de raad kan dit ook aan de agendacommissie overlaten.

Artikel ~~3231~~. Interpellatie

~~Dit artikel~~ Artikel 31 stelt nadere regels bij artikel 155, tweede lid, van de Gemeentewet. Het interpellatierecht ligt in het verlengde van het mondelinge vragenrecht: en is een zwaarder instrument. Het gaat om een het recht van een volksvertegenwoordiger om tijdens een vergadering over een niet geagendeerd onderwerp inlichtingen aan het college of de burgemeester te vragen. Daarvoor is verlof van de raad nodig, omdat de vergaderorde wordt doorbroken.

~~Dualisering veronderstelt versterking van de vertegenwoordigende en controlerende functie van de raadsleden. Hiervoor dienen ook individuele raadsleden en kleine fracties te beschikken over adequate instrumenten. Voor een effectief gebruik van deze instrumenten is het wenselijk dat ook het individuele raadslid zonder belemmeringen toegang tot het gebruik daarvan heeft. Wel is hier gekozen voor een ondersteuning door de raad bij gewone meerderheid. Toenmalig minister Pechtold heeft in een brief van 16 december 2005 aan de GroenLinks fractie in Schoonhoven aangegeven dat de raad de ruimte heeft eigen beleid te ontwikkelen, waardoor de raad dus de vrijheid heeft om te bepalen dat een raadsmeerderheid nodig is om een interpellatiedebat te houden. Hij was hier echter geen voorstander van. Voor de democratie leek het hem goed om de regels van de Tweede Kamer te volgen. Dit houdt in dat de toestemming van een betekenende minderheid (ondersteuning door 30 van de 150 leden) volstaat. In een gedualiseerd systeem zijn wethouders geen lid meer van de raad. Toch is het van belang dat zij bij een instrument als de interpellatie ook op de hoogte worden gesteld van de inhoud van het verzoek. Door de toevoeging in het tweede lid wordt hiervoor gezorgd. De toelichting bij het artikel over het initiatiefvoorstel over de stuurgroep Leemhuis en de (verplichte) aanwezigheid van collegeleden is ook op dit artikel van toepassing.~~

Artikel ~~3332~~. Schriftelijke vragen

Het vragenrecht geeft aanstelt de leden van de raad het recht in staat informatie te vragen over aangelegenheden die tot de bevoegdheid van het college of de burgemeester behoren. Het karakter van deze vragen is primair van informatieve strekking. Op grond van deze bepaling kan een raadslid schriftelijke vragen stellen aan het college of de burgemeester, al naar gelang wie verantwoordelijk is. ~~De verantwoordelijke portefeuillehouder~~ Deze dient de vragensteller gemotiveerd in kennis te stellen, indien de beantwoording niet binnen de gestelde termijnen kan plaatsvinden. Niet de voorzitter, maar het ~~verantwoordelijk college lid~~ college of de burgemeester geeft daarom het schriftelijke antwoord. ~~De raad kan oordelen dat~~ In de praktijk zal een schriftelijk antwoord van het bijvoorbeeld wenselijk is dat een college lid of de burgemeester direct kan antwoorden op een vraag. Om die reden is in het zesde lid ingevoegd dat college vaak door de raad anders kan beslissen. ~~desbetreffende portefeuillehouder gegeven worden (artikel 168 van de wet).~~

De raad kan oordelen dat het bijvoorbeeld wenselijk is dat de verantwoordelijke portefeuillehouder of de burgemeester in de raadsvergadering e.e.a. komt toelichten en nadere vragen komt beantwoorden. Om die reden is in het zesde lid ingevoegd dat de raad anders kan beslissen.

In de hier aangegeven procedure wordt de vragensteller in de gelegenheid gesteld nadere inlichtingen over het antwoord te vragen aan degene die het antwoord heeft gegeven. Indien de vragensteller van mening is dat de beantwoording van de vragen tot een besluit van de raad moet leiden, kan hij het recht van initiatief of het interpellatierecht benutten om het onderwerp of het voorstel op de agenda van de raad te krijgen.

Artikel ~~3433~~. Inlichtingen

In ~~dit~~ artikel 33 wordt een procedurele uitwerking gegeven van de inlichtingenplicht die het college en de burgemeester hebben ten opzichte van de raad. ~~Naast een ingewikkelde inrichting van de bestuursbevoegdheden bevat de Gemeentewet ook behoorlijk aangescherpte regels over de inlichtingenplicht van het college ten opzichte van de raad. Deze regels beogen de politieke verantwoordelijkheid van het college te activeren en de eindverantwoordelijkheid van de raad te bevestigen. Daar is in de eerste plaats de~~ De passieve inlichtingenplicht als bedoeld in artikel 169, derde lid, van de Gemeentewet. ~~Dat~~ wet is de klassieke informatieplicht die het college opdraagt de door de raad gevraagde inlichtingen te verstrekken, tenzij het openbare belang zich daartegen verzet. Dit recht om inlichtingen te vragen komt eveneens toe aan individuele raadsleden. Daarmee ~~is een waarborg in het leven geroepen~~ wordt voorkomen dat een raadsmeerderheid om (partij)politieke

redenen belemmeringen opwerpt tegen het vragen van inlichtingen door een raadslid of raadsminoriteit. Wel kan de raad via het ~~Reglement van orde~~ [citeertitel reglement van orde voor vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad](#) op grond van doelmatigheidsoverwegingen een zekere ordening aanbrengen in de wijze waarop het inlichtingenrecht wordt uitgeoefend. De raad gaat immers over de agenda en de vergaderorde.

De weigeringsgrond 'strijd met het openbaar belang' is, [zo blijkt uit de bewoordingen van artikel 169 van de wet](#), wettelijk objectief ('is') en algemeen omschreven. ~~De wetgever beoogde daarmee dat een beroep daarop in de praktijk als een hoge uitzondering op de algemene regel zou moeten worden gebruikt. Het moet dan gaan om zwaarwegende belangen.~~

In de praktijk bestaan verschillende wettelijke en politieke figuren om als [de](#) raad en [het](#) college met elkaar te communiceren buiten de openbaarheid. De openbaarheid van stukken en vergaderingen bijvoorbeeld kan al dan niet tijdelijk worden opgeheven. Vervolgens kent de [gedualiseerde Gemeentewet thans wet](#) een algemene actieve inlichtingenplicht. Artikel 169, tweede lid, [van de wet](#) verplicht het college uit eigen beweging de raad alle inlichtingen te verstrekken die de raad nodig heeft voor de uitoefening van zijn taak. ~~Blijkbaar moet het~~ Het college [moet](#) permanent nagaan welke informatie de raad behoeft voor een goede taakvervulling. Hier liggen grote politieke risico's als de raad het college in het ongewisse laat over de aard en omvang van de gewenste informatie. In het geval dat raad en college daarover geen afspraken maken is de kans groot dat het college de raad veiligheidshalve overstelpt met papier. Van controleren komt dan weinig terecht ~~en bovendien zijn we dan weer terug in de cultuur van meeregeren uit het monistische tijdperk.~~

Dezelfde risico's doen zich voor met betrekking tot ~~in~~ een tweede actieve, meer specifieke inlichtingenplicht. Artikel 169, vierde lid, [van de wet](#) verplicht het college de raad vooraf te informeren over de voorgenomen uitoefening van een gemeentewettelijke bestuursbevoegdheid als bedoeld in artikel 160, eerste lid, onder e, f, g en h, [van de wet](#) indien de toepassing daarvan ingrijpende gevolgen kan hebben voor de gemeente of indien [de](#) raad daarom verzoekt. Het college mag dan niet eerder een besluit nemen dan nadat de raad in de gelegenheid is gesteld zijn wensen en bedenkingen naar voren te brengen. ~~Overigens kent ook deze actieve informatieplicht de nodige vaagheid. Wat De term 'ingrijpend' is ingrijpend? Het antwoord op deze vraag moet volgens in de wet niet nader omschreven. De raad en het college dienen, op basis van de situatie in de eigen gemeente, tot een afbakening te komen. De wetgever worden gevonden in de plaatselijke omstandigheden. Waarschijnlijk heeft de wetgever destijds het oog gehad op substantiële financiële gevolgen van privaatrechtelijke overeenkomsten. Blijkbaar De raad en het college moeten raad en college hier derhalve zelf een modus voorin vinden. Een andere vraag is nog of ook deze inlichtingenplicht wordt beperkt door de weigeringsgrond van het openbaar belang als bedoeld in het derde lid van de artikelen 169 en 180 van de Gemeentewet. Deze vraag kan bevestigend worden beantwoord op basis van ongeschreven gemeenterecht. Het verstrekken van inlichtingen kan overigens niet via de rechter worden afgedwongen.~~

[Artikel 3534. Vragenuur

Deze bepaling vormt een invulling van artikel 155, eerste lid, van de ~~Gemeentewet~~ [wet](#) met betrekking tot het vragenrecht

Bewust is er gekozen voor een algemene regeling van het vragenuur. Veelal fungeert de rondvraag in de raadsvergadering als een mogelijkheid tot het stellen van vragen. In een dualistisch stelsel is het echter niet meer vanzelfsprekend dat de ter zake kundige wethouder aanwezig is. Om die reden en omdat het de herkenbaarheid van de controlerende taak van de raad ten goede komt, kan hiervoor een aparte gelegenheid gecreëerd worden. De drempel om vragen te stellen wordt verlaagd en de media-aandacht voor de lokale politiek kan worden vergroot. In het vragenuur krijgt de raad de mogelijkheid over vooraf ingebrachte onderwerpen (leden van) het college aan de tand te voelen.

Het karakter van het vragenuur verschilt dan ook van het recht van interpellatie. Het recht van interpellatie heeft als instrument een zwaarder politiek karakter. Leden van de raad kunnen aan het college inlichtingen vragen over het door hem gevoerde bestuur, voor zover dat niet bij geagendeerde onderwerpen aan de orde komt.

Raadsleden vragen daarmee leden van het college zich te verantwoorden voor het door hen gevoerde bestuur. Het vragenuur kan bijvoorbeeld voorafgaand aan de raadsvergadering worden gehouden.

Wel is het voor de herkenbaarheid voor de burgers raadzaam om het vragenuur op een vast tijdstip te houden.

In het tweede lid is een aanmeldingstermijn voor vragen opgenomen vanwege het feit dat de wethouders moeten worden uitgenodigd om antwoord te kunnen geven op de vragen van de raadsleden.]

Model Verordening op de ~~raadscommissies 2014~~ raadscommissies 2018

~~(Laatst gewijzigd: 29-06-2016)~~

~~(Geconsolideerde versie, geldig vanaf: 18-03-2014)~~

Leeswijzer modelbepalingen

- [...] of (bijvoorbeeld) [tijdstip] = door gemeente in te vullen, zie bijvoorbeeld artikel 2, onder a.
- [iets] = facultatief, zie bijvoorbeeld artikel 4, eerste lid.
- [iets EN/OF iets] = door gemeente te kiezen, zie bijvoorbeeld artikel 4, vijfde lid.
- ~~[iets] = facultatief, zie bijvoorbeeld artikel 4, eerste lid.~~
- [(iets)] = een voorbeeld ter illustratie of uitleg voor gemeente, zie bijvoorbeeld artikel 7, eerste lid.
- Combinaties zijn ook mogelijk, zie bijvoorbeeld artikel 4, derde lid, voor een bepaling met een facultatief deel en waar tussen twee opties gekozen moet worden (uiteraard alleen als besloten wordt de bepaling over te nemen).

Nadere uitleg is opgenomen in de [VNG ledenbrief](#).

De raad van de gemeente [naam gemeente];
gelezen het voorstel van [... (bijvoorbeeld: [het presidium OF burgemeester en wethouders])]
van [datum en nummer];
gelet op artikel 82, eerste lid, van de Gemeentewet;
gezien het advies van de [naam commissie];
besluit de volgende verordening vast te stellen: ~~de Verordening op van de raadscommissies~~ [naam raad van ~~gemeente en~~] houdende bepalingen op de raadscommissies ~~[eventueel jaartal]~~;

Verordening van de raad van [gemeente] houdende bepalingen op de raadscommissies [eventueel jaartal] (Verordening op de raadscommissies [naam gemeente en eventueel jaartal])

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Artikel 1. Begripsbepalingen

In deze verordening wordt verstaan onder:

- commissiegriffier: griffier van een raadscommissie of diens plaatsvervanger;
- commissielid: lid van een raadscommissie of diens plaatsvervanger;
- commissievoorzitter: voorzitter van een raadscommissie of diens plaatsvervanger;
- griffier: griffier van de raad of diens plaatsvervanger;
- wet: Gemeentewet.

Artikel 2. Instelling raadscommissies

Er is een:

- a. raadscommissie [... (bijvoorbeeld algemene zaken)], waarvan de werkzaamheden de volgende onderwerpen betreffen:
  - 1° [...];
  - 2° [...];
- b. raadscommissie [...], waarvan de werkzaamheden de volgende onderwerpen betreffen:
  - 1° [...];
  - 2° ~~[...]; [...]~~, en
- c. raadscommissie [...], waarvan de werkzaamheden de volgende onderwerpen betreffen:
  - 1° [...];
  - 2° [...].

Artikel 3. Taken

Een raadscommissie:

- a. brengt advies uit aan de raad over die onderwerpen waarop haar werkzaamheden betrekking hebben;
- b. kan advies uitbrengen aan de raad over andere onderwerpen dan bedoeld onder a; en
- c. voert overleg met het college of de burgemeester over in ieder geval de door hen verstrekte inlichtingen en het gevoerde bestuur ten aanzien van de onderwerpen, bedoeld onder a.

Artikel 4. Samenstelling; benoeming commissievoorzitter

1. Een raadscommissie bestaat uit ten minste ~~[...]~~[aantal] en maximaal ~~[...]~~[aantal] commissieleden per fractie[, *naar evenredigheid van het aantal zetels in de raad*].
2. De commissieleden worden door de raad op voordracht van de fracties benoemd.
3. Zowel raadsleden als niet-raadsleden kunnen lid zijn. De artikelen 10, 11, 12 en 13 van de Gemeentewet zijn van overeenkomstige toepassing op commissieleden die geen raadslid zijn.
4. De raad benoemt op voordracht van de fracties voor iedere raadscommissie ten minste één plaatsvervangend lid per fractie, diedat bij afwezigheid van een commissielid zitting heeft in de betreffende raadscommissie.
5. [De raad benoemt de commissievoorzitters. **OF** Een raadscommissie benoemt haar commissievoorzitter.]

Artikel 5. Zittingsduur en vacatures

1. De zittingsperiode van een commissielid en -voorzitter eindigt in ieder geval met het einde van de zittingsperiode van de raad.
2. ~~Een~~Het lidmaatschap van een commissielid ~~houdt op lid te zijn~~eindigt als niet meer wordt voldaan ~~wordt~~ aan de in artikel 4, derde lid, gestelde eisen.
3. De raad kan een commissielid ontslaan op voorstel van de fractie die het lid voor benoeming heeft voorgedragen.
4. [De raad kan de **OF** Een raadscommissie kan haar] commissievoorzitter ontslaan.
5. Een commissielid en ~~de commissievoorzitter~~voorzitter kunnen te allen tijde ontslag nemen. Zij doen daarvan schriftelijk mededeling aan de raad. Het ontslag gaat een maand na de schriftelijke mededeling in of zoveel eerder als hun opvolger is benoemd.
6. Als door overlijden of ontslag een vacature ontstaat, beslist de raad zo spoedig mogelijk over de vervulling daarvan.
7. ~~Als~~Het lidmaatschap van commissieleden, benoemd op voordracht van een fractie die niet langer vertegenwoordigd is in de raad, ~~vervalt het lidmaatschap van commissieleden die op voordracht van die fractie zijn benoemd~~ van rechtswege.

Artikel 6. De commissiegriffier

1. De griffier van de raad benoemtwijst ter ondersteuning van iedere raadscommissie een op de griffie werkzame ambtenaar of, in samenspraak met de secretaris, een niet op de griffie werkzame ambtenaar; aan als commissiegriffier.
2. Een commissiegriffier is aanwezig in vergaderingen.
3. Bij verhindering of afwezigheid wordt de commissiegriffier vervangen door een ~~daartoe~~ door de griffier van de raad aangewezen op de griffie werkzame ambtenaar of, in samenspraak met de secretaris, een niet op de griffie werkzame ambtenaar.
34. Een commissiegriffier kan op uitnodiging van de commissievoorzitter aan beraadslagingen in vergaderingen deelnemen.

Hoofdstuk 2. Vergaderingen

Paragraaf 1. VorbereidingenVorbereiding

Artikel 7. Oproep en voorlopige agenda

1. De commissievoorzitter zendt ten minste [... (bijvoorbeeld zeven)] dagen voor een vergadering de commissieleden een schriftelijke oproep en de voorlopige agenda met de daarbij behorende stukken; ~~met uitzondering van de in artikel 86, eerste en tweede lid, van de Gemeentewet bedoelde stukken.~~
2. ~~Als een aanvullende agenda als bedoeld in artikel 8, eerste lid, wordt vastgesteld, wordt deze met de daarbij behorende stukken zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk [... (bijvoorbeeld 48)] uur voor aanvang van de vergadering aan de leden gezonden.~~

Artikel 8. Aanvullende agenda; vaststellen agenda

- ~~1.2.~~ In spoedeisende gevallen kan de commissievoorzitter na het verzenden van een schriftelijke oproep een aanvullende ~~voorlopige~~ agenda opstellen. ~~De Zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk [... (bijvoorbeeld 48)] uur voor aanvang van de vergadering, wordt deze met de~~ daarbij behorende stukken ~~worden openbaar gemaakt aan de leden gezonden.~~
- ~~2. Als omtrent de inhoud van stukken op grond van artikel 86, eerste en tweede lid, van de Gemeentewet geheimhouding is opgelegd, blijven deze stukken in afwijking van het eerste lid onder berusting van de griffier en verleent deze de commissieleden op verzoek inzage.~~
- ~~3. Een 3. Op de stukken, bedoeld in het eerste en tweede lid, is artikel 8, derde lid, van toepassing.~~
- ~~4. De~~ agenda wordt bij aanvang van een vergadering door de raadscommissie vastgesteld.

Artikel 9. Ter inzage leggen van stukken

1. Stukken die ter toelichting van de onderwerpen of voorstellen op een ~~voorlopige~~ agenda dienen, worden gelijktijdig met het verzenden van de schriftelijke oproep op het gemeentehuis ter inzage gelegd. Als na het verzenden van de schriftelijke oproep stukken ter inzage worden gelegd, wordt hiervan mededeling gedaan aan de leden van de raadscommissie en zo mogelijk door middel van openbare kennisgeving. ~~2. Stukken die digitaal beschikbaar zijn worden op de website van de gemeente geplaatst.~~
- ~~3. Als omtrent~~ 2. Elektronisch beschikbare stukken worden op de website van de gemeente geplaatst.
3. Stukken waaromtrent op grond van artikel 86, eerste en tweede lid, van de Gemeentewet geheimhouding is opgelegd, blijven ~~deze stukken~~ in afwijking van het eerste en tweede lid onder berusting van de griffier en verleent deze de commissieleden op verzoek inzage.

Artikel 10. Artikel 9. Openbare kennisgeving

- ~~[1.]~~ Commissievergaderingen worden ~~ten~~ ter openbare kennis gebracht door aankondiging in [...].
- ~~[2. In spoedeisende gevallen kan de openbare kennisgeving uitsluitend langs elektronische weg plaatsvinden.]~~

Paragraaf 2. Ter vergadering Vergadering

Artikel 11. Artikel 10. Presentielijst

1. De commissiegriffier draagt zorg voor het bijhouden van presentielijsten van vergaderingen.
2. Bij binnenkomst in de vergaderzaal tekenen commissieleden de presentielijst. ~~Aan die aan~~ het einde van elke vergadering ~~wordt die lijst~~ door de commissievoorzitter en de commissiegriffier door ondertekening wordt vastgesteld.

Artikel 12.11. Opening vergadering en quorum

1. Een vergadering wordt niet geopend voordat blijkt de presentielijst meer dan de helft van het aantal zitting hebbende commissieleden tegenwoordig is.
2. Als ~~ingevoelgeop~~ grond van het eerste lid de vergadering niet kan worden geopend, belegt de commissievoorzitter opnieuw een vergadering ~~tegenop~~ een tijdstip dat ten minste vierentwintig uur na het bezorgen van de oproeping is gelegen.
3. Op een vergadering als bedoeld in het tweede lid is het eerste lid niet van toepassing. Een raadscommissie kan echter over andere aangelegenheden dan die waarvoor de ingevolge het eerste lid niet geopende vergadering was belegd alleen beraadslagen of besluiten, als blijkt de presentielijst meer dan de helft van het aantal zitting hebbende commissieleden tegenwoordig is.

Artikel 13. Verslag

~~1. Een commissiegriffier draagt zorg voor verslagen van vergaderingen.~~

~~2. Een verslag bevat in ieder geval:~~

- ~~— a. de namen van de commissievoorzitter, de griffier, de commissiegriffier, de burgemeester, de wethouders en de commissieleden, allen voor zover aanwezig, alsmede van de overige personen die het woord gevoerd hebben;~~
- ~~— b. een aantekening van welke commissieleden afwezig waren;~~
- ~~— c. een vermelding van de zaken die aan de orde zijn geweest;~~
- ~~— d. een zakelijke samenvatting van het gesprokene onder vermelding van de namen van de sprekers;~~

- ~~e. een samenvatting van het advies aan de raad onder vermelding van de namen van de commissieleden die mededeling hebben gedaan van hun goed- of afkeuring, en met aantekening van de namen van de commissieleden die zich niet uitgelaten hebben;~~
- ~~f. bij het desbetreffende agendapunt de naam en de hoedanigheid van die personen aan wie het op grond van het bepaalde in artikel 16 door de raadscommissie is toegestaan deel te nemen aan de beraadslagingen.~~
- ~~3. Een conceptverslag worden gelijktijdig met de verzending aan de commissieleden verzonden aan de overige personen die het woord hebben gevoerd in de vergadering waarop het betrekking heeft.~~
- ~~4. Vastgestelde verslagen worden ondertekend door de commissievoorzitter en commissiegriffier.~~
- ~~5. Als verslagen elektronisch beschikbaar zijn, worden ze op de website van de gemeente geplaatst.~~

Artikel 1412. Advies; geen stemmingen

1. Als een raadscommissie een advies aan de raad uitbrengt, beslissen de leden op voorstel van de commissievoorzitter over de inhoud van het advies.
2. In het advies worden opgenomen de standpunten van alle fracties en commissieleden die geen raadslid zijn.
3. In een vergadering vinden geen stemmingen plaats, met uitzondering van stemmingen over geheimhouding en met betrekking tot de orde.

Artikel 1513. Aantal spreektermijnen

1. Beraadslaging over onderwerpen of voorstellen geschiedt in ten hoogste twee termijnen, tenzij de raadscommissie anders beslist.
2. Spreektermijnen worden door de commissievoorzitter afgesloten.
3. Commissieleden mogenvoeren in een termijn niet meer dan éénmaal het woord ~~voeren~~ over hetzelfde onderwerp of voorstel.
4. Bij de bepaling hoeveel malen-keer een commissielid over hetzelfde onderwerp of voorstel het woord heeft gevoerd, wordt niet meegerekend het spreken over een voorstel van orde.

Artikel 1614. Deelname aan de beraadslaging door anderen

Een raadscommissie kan op enig moment besluiten dat anderen mogen deelnemen aan de beraadslaging.

Artikel 1715. Spreekrecht burgers

1. Burgers kunnen in een vergadering het woord voeren ~~(spreekrecht)~~ over onderwerpen die geagendeerd zijn.
2. Degene die van het spreekrecht gebruik wil maken, meldt dit binnen [een redelijke termijn OF (... (bijvoorbeeld 48 uur))] voor ~~de~~ aanvang van de vergadering aan de commissiegriffier onder vermelding van zijn naam, adres en telefoonnummer en het onderwerp waarover hij het woord gevoerd wenst te wordenvoeren.
3. De commissievoorzitter geeft het woord op volgorde van aanmelding. ~~De commissievoorzitter kan,~~ tenzij afwijking van ~~dedie~~ volgorde afwijken, als dit in het belang is van de orde van de vergadering.
4. De sprekerinspreker voert het woord, nadat de commissievoorzitter hem dit heeft verleend. De commissievoorzitter kan de deelnemers aan de vergadering toestaan aan insprekers een korte, verhelderende vraag te stellen. Er vindt geen discussie plaats tussen een inspreker en deelnemers van de vergadering.
5. De commissievoorzitter of een commissielid doet een voorstel voor de behandeling van de inbreng van de burgerinspreker.

Artikel 1816. Handhaving orde en schorsing

1. De commissievoorzitter zorgt voor de handhaving vanhandhaaft de orde in de vergadering.
2. Hij kan de raadscommissie voorstellen aan een commissielid dat door zijn gedragingen de geregelde gang van zaken belemmert, het verdere verblijf in de vergadering te ontzeggen. Over het voorstel wordt niet beraadslaagd. Na aanneming daarvan verlaat het commissielid de vergadering onmiddellijk. Zo nodig doet de commissievoorzitter hem verwijderen. Bij herhaling van zijn gedrag kan het commissielid bovendien voor ten hoogste drie maanden de toegang tot de vergadering worden ontzegd.
3. Hij kan ter handhaving van de orde de vergadering voor een door hem te bepalen tijd schorsen en, als na de heropening de orde opnieuw wordt verstoord, de vergadering sluiten.
4. Hij roept sprekers tot de orde als deze zich in beledigende of onbetamelijke uitdrukkingen uitlaten, afwijken van het in behandeling zijnde onderwerp, andere sprekers herhaaldelijk interrumpen, dan

wel anderszins de orde verstoren. Sprekers die hieraan geen gevolg geven, kunnen door hem het woord ontnomen worden over het aanhangige onderwerp.

Artikel 1917. Voorstellen van orde

Commissieleden kunnen tijdens een vergadering mondeling een voorstel van orde betreffende de vergadering doen. De raadscommissie beslist hier terstond over.

Artikel 18. Verslag

1. Een commissiegriffier draagt zorg voor verslagen van vergaderingen.

2. Uit een verslag blijkt in ieder geval:

a. de namen van de commissievoorzitter, de griffier, de commissiegriffier, de burgemeester, de wethouders en de commissieleden, allen voor zover aanwezig, alsmede van de overige personen die het woord gevoerd hebben;

b. een aantekening van welke commissieleden afwezig waren;

c. een vermelding van de zaken die aan de orde zijn geweest;

d. een zakelijke samenvatting van het gesprokene met vermelding van de namen van de sprekers;

e. een samenvatting van het advies aan de raad met vermelding van de namen van de commissieleden die mededeling hebben gedaan van hun goed- of afkeuring en met aantekening van de namen van de commissieleden die zich niet hebben uitgelaten, en

f. bij het desbetreffende agendapunt de naam en de hoedanigheid van die personen aan wie het op grond van artikel 14 door de raadscommissie is toegestaan deel te nemen aan de beraadslagingen.

3. Een conceptverslag wordt gelijktijdig met de verzending aan de commissieleden verzonden aan de overige personen die het woord hebben gevoerd in de vergadering waarop het betrekking heeft.

4. Vastgestelde verslagen worden ondertekend door de commissievoorzitter en commissiegriffier.

5. Elektronisch beschikbare verslagen worden op de website van de gemeente geplaatst.

Paragraaf 3. Besloten vergaderingen

Artikel 2019. Toepassing verordening op besloten vergaderingen

Op besloten vergaderingen is deze verordening van overeenkomstige toepassing voor zover dat niet strijdig is met het besloten karakter van de vergadering.

Artikel 2120. Verslag besloten vergadering

1. Conceptverslagen van besloten vergaderingen worden niet verspreid, maar uitsluitend voor de commissieleden ter inzage gelegd bij de commissiegriffier.

2. Deze verslagen worden zo spoedig mogelijk in een besloten vergadering ter vaststelling aangeboden. Tijdens deze vergadering neemt de raadscommissie een besluit over het al dan niet openbaar maken van het verslag.

3. De vastgestelde verslagen worden door de commissievoorzitter en de commissiegriffier ondertekend.

Artikel 2221. Opheffing geheimhouding

Als de raad op grond van artikel 25, derde en vierde lid, van de Gemeentewetwet voornemens is de geheimhouding op te heffen, wordt, als de raadscommissie die geheimhouding heeft opgelegd daarom verzoekt, daarover in een besloten vergadering met de raadscommissie overleg gevoerd.

Paragraaf 4. Toehoorders en pers

Artikel 2322. Toehoorders en pers

1. Toehoorders en vertegenwoordigers van de pers wonen openbare vergaderingen uitsluitend bij op de voor hen bestemde plaatsen.

2. Het blijfgeven van tekenen van goed- of afkeuring of het op andere wijze verstoren van de orde is hen verboden.

3. De commissievoorzitter is bevoegd, wanneer de orde in de vergadering op enigerlei wijze door toehoorders wordt verstoord, deze en zo nodig andere toehoorders te doen vertrekken.

4. Hij is bevoegd toehoorders die bij herhaling de orde in de vergadering verstoren voor ten hoogste drie maanden de toegang tot de vergadering te ontzeggen.

| Artikel ~~24~~²³. Geluid- en beeldregistraties

Degenen die van een openbare vergadering geluid- of beeldregistraties willen maken, doen hiervan mededeling aan de commissievoorzitter en gedragen zich naar diens aanwijzingen.

Hoofdstuk 3. Slotbepalingen

| Artikel ~~25~~²⁴. ~~Intrekken~~^{Intrekking} oude verordening

De [citeertitel oude verordening] wordt ingetrokken.

| Artikel ~~26~~²⁵. Inwerkingtreding en citeertitel

1. Deze verordening treedt in werking op [datum].

2. Deze verordening wordt aangehaald als: Verordening op de ~~raadscommissies~~^{raadscommissies}
[naam gemeente en eventueel jaartal].

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van [datum].

De voorzitter,

De griffier,

Toelichting

N.B.: Deze toelichting is geschreven met de (mogelijke) keuzes die in de Model Verordening op de ~~raadscommissies 2014~~ raadscommissies 2018 gemaakt zijn in gedachte. Als een individuele gemeente op punten andere keuzes maakt, dan sluit deze toelichting mogelijk niet aan. Wel kan deze uiteraard als basis dienen voor een door de gemeente zelf op te stellen toelichting. Bovendien worden enkel die bepalingen behandeld die verdere toelichting behoeven. Voor een goed beeld dient deze modelverordening in samenhang met de hierbij behorende ~~ledenbrieven~~ VNG ledenbrief (nr. 14/015, 18 maart 2014) gelezen te worden.

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Artikelsgewijs

Artikel 3. Taken

De taken van de raadscommissies zijn vastgelegd in artikel 82, eerste lid, van de Gemeentewet- ~~(hierna: wet)~~. De raadscommissies bereiden de besluitvorming van de raad voor en overleggen met het college of de burgemeester. Wat betreft de invulling van de taken van de raadscommissies zijn ruwweg twee modellen te onderscheiden. In het eerste model is een raadscommissie vooral gericht op voorbereiding en informatievoorziening en vindt het politieke debat plaats in de raad, in het tweede vindt het politieke debat plaats in een raadscommissie en geschiedt de besluitvorming door de raad.

De taak om de besluitvorming van de raad voor te bereiden komt tot uitdrukking in de taak advies uit te brengen over een voorstel of onderwerp. De raadscommissie kan ook uit eigener beweging advies aan de raad uitbrengen, ook dit advies kan aanleiding zijn voor besluitvorming in de raad. De taken van de raadscommissie zijn in essentie dezelfde als die van de raad, die van kaderstellend, controlerend en volksvertegenwoordigend orgaan.

De raadscommissie bepaalt evenals de raad haar eigen agenda. Dit betekent dat niet het college, maar (de voorzitter van) de raadscommissie bepaalt of een voorstel aan de raadscommissie wordt voorgelegd alvorens het in de raad wordt besproken. In artikel 3 van het Model Reglement van orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad ~~2014~~ 2018 is om dit te coördineren een agendacommissie ingericht. Deze commissie is verantwoordelijk voor de inhoudelijke afstemming van raads- en commissievergaderingen. Veelal zal het echter wel zo zijn dat een onderwerp eerst in een raadscommissie wordt besproken.

~~Artikel~~ Tegenwoordig komen varianten van vergaderen voor die geen vaste samenstelling hebben. Te denken valt aan vergaderingen in sessies en vergadertafel. De wettelijke bepalingen omtrent de raadscommissies zijn, ondanks het feit dat er niet gesproken kan worden van een vaste samenstelling, op deze varianten van vergaderen van toepassing. Indien vergaderingen in het teken staan van de voorbereiding van besluitvorming van de raad en het overleg met het college of de burgemeester, is er sprake van een raadscommissie. Dergelijke voorbereiding van de besluitvorming van de raad is exclusief voorbehouden aan de raadscommissies en kan niet worden opgedragen aan overige commissies. Er dient bij deze varianten van vergaderen dus rekening gehouden te worden met alle vereisten die voor een raadscommissie gelden zoals een evenwichtige vertegenwoordiging (artikel 82, derde lid, van de wet).

Artikel 4. Samenstelling; benoeming commissievoorzitter

De raad bepaalt de samenstelling van de raadscommissies. Wel schrijft artikel 82, derde lid, van de ~~Gemeentewet~~ wet voor dat de raad moet zorgen voor een evenwichtige vertegenwoordiging van de in de raad vertegenwoordigde politieke groeperingen. Om dit te bereiken schrijft het eerste lid ~~van dit artikel~~ voor dat een raadscommissie bestaat uit een minimum en maximum aantal leden per fractie[, naar evenredigheid van het aantal zetels in de raad]. De verhoudingen in de raadscommissies hoeven overigens blijkens jurisprudentie niet exact overeen te komen met de verhoudingen in de raad.

De commissieleden worden door de raad benoemd, op voordracht van de fracties- ~~(tweede lid)~~. Dit houdt in dat het aan de fracties zelf is om te bepalen wie de betreffende fractie vertegenwoordigen in de verschillende commissies. Het is enkel mogelijk – overeenkomstig het derde lid zelfs verplicht - de benoeming van een voorgedragen lid te weigeren als het een 'burgerlid' betreft ~~een "burgerlid"~~ dat niet voldoet aan bepaalde vereisten van de ~~Gemeentewet~~ wet (zie verder de toelichting op het derde lid).

Uit het derde lid volgt dat de leden van een raadscommissie geen raadslid hoeven te zijn. Wel zijn het de fracties die de leden voordragen.

Op grond van het derde lid moeten commissieleden, evenals raadsleden, voldoen aan hetgeen is bepaald in de artikelen 10, 11, 12 en 13 van de Gemeentewet. Dit betekent onder andere dat zij achttien jaar moeten zijn, over een geldige verblijfstitel moeten beschikken, hun nevenfuncties openbaar moeten maken en geen functie als bedoeld in artikel 13 van de wet mogen vervullen. Om te beoordelen of wordt voldaan aan de eisen van de Gemeentewet ligt het voor de hand om gebruik te maken van een geloofsbrievenonderzoek. Het verdient aanbeveling dit onderzoek uit te laten voeren door de commissie die voor raadsleden en wethouders het op basis van artikel V 4 van de Kieswet verplichte geloofsbrievenonderzoek uitvoert. De vereisten die onderzocht moeten worden zijn immers gelijk. Dit onderzoek (alleen naar de niet-raadsleden) gaat vooraf aan het raadsbesluit waarmee de commissieleden benoemd worden.

Om er voor te zorgen dat iedere fractie – met name ook de kleine fracties – in staat zijn om deel te nemen aan de vergaderingen van de raadscommissie bepaalt het vierde lid dat iedere fractie een plaatsvervangend lid kan voordragen. Voor hen gelden dezelfde eisen als voor commissieleden.

[De raad benoemt de commissievoorzitters **OF** Een raadscommissie benoemt haar commissievoorzitter] (vijfde lid). Op grond van artikel 82, vierde lid, van de Gemeentewet kan enkel een raadslid als voorzitter van een raadscommissie benoemd worden. Een voorstel van de regering om dit vereiste op te heffen is in 2014 in de Tweede Kamer gesneuveld.

Artikel 5. Zittingsduur en vacatures

De zittingsperiode van de leden en de voorzitter is even lang als de zittingsperiode van raadsleden, in principe dus vier jaar. De benoeming eindigt derhalve van rechtswege, de raad hoeft hen niet te ontslaan.

Het lidmaatschap van een raadscommissie eindigt eveneens van rechtswege, indien een lid niet meer voldoet aan de in artikel 4, derde lid, gestelde eisen (tweede lid) en indien een lid is benoemd op voordracht van een fractie die niet meer vertegenwoordigd is in de raad (zevende lid).

De raad kan een lid van een raadscommissie op voorstel van de fractie die het lid heeft voorgedragen ontslaan: (derde lid). Deze situatie kan zich voordoen in geval van een splitsing van een fractie. De ontstane nieuwe fractie heeft dan overigens op grond van artikel 5, het eerste lid, recht op een eigen lid.

Hoofdstuk 2. Vergaderingen

Paragraaf 1. Voorbereidingen

Artikel 7. Oproep en voorlopige agenda

Het eerste lid van dit artikel bepaalt stelt verplicht dat de voorzittercommissievoorzitter een vastgesteld aantal dagen vóór een vergadering de leden van zijn raadscommissie een schriftelijke oproep stuurt, waarin de vergadering wordt aangekondigd: en de voorlopige agenda en de daarbij behorende stukken stuurt (eerste lid). Uiteraard is het mogelijk, indien de raad dit wenst de stukken en oproep en stukken niet per post maar per e-mail elektronisch te versturen. De oproep vermeldt de dag, het tijdstip en de plaats van de vergadering. Het eerste lid stelt verplicht dat de voorlopige agenda en de daarbij behorende stukken, met uitzondering van de in artikel 25,

In het eerste en tweede lid, van de Gemeentewet bedoelde stukken, tegelijkertijd met de oproep aan de leden worden verzonden. De in artikel 25, eerste en tweede lid, bedoelde stukken zijn stukken ten aanzien waarvan geheimhouding is opgelegd. Hier wordt melding van gemaakt op de stukken. Deze kunnen worden ingezien bij de griffier (artikel 9, derde lid).

— [Het opstellen van de voorlopige agenda gebeurd door de agendacommissie. De instelling en taken van deze commissie zijn geregeld in het **[citeertitel reglement van orde voor de raad]**.]

Artikel 8. Aanvullende agenda; vaststellen agenda

gaat het om een voorlopige agenda. In de dagelijkse praktijk van de gemeente zal het niet altijd mogelijk zijn om ruim voor de commissievergadering een agenda op te stellen, die ook zicht heeft op de actualiteiten. In een dergelijke situatie kan de commissievoorzitter na het verzenden van de schriftelijke oproep zo nodig een aanvullende agenda en stukken rondsturen- (tweede lid).

Als omtrent stukken op grond van artikel 86, eerste of tweede lid, van de wet geheimhouding is opgelegd, blijven deze stukken in afwijking van het eerste en tweede lid onder berusting van de griffier en verleent deze de commissieleden op verzoek inzage (derde lid juncto artikel 8, derde lid). Van geheimhouding wordt melding gemaakt op de stukken.

Uiteindelijk bepaalt een raadscommissie zijn eigen agenda. De agenderende rol van een raadscommissie komt tot uitdrukking in het derdevierde lid.

[Het opstellen van de voorlopige agenda gebeurt door de agendacommissie. De instelling en taken van deze commissie zijn geregeld in het **fciteertitel reglement van orde voor vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad**.]

Artikel 98. Ter inzage leggen van stukken

Geïnteresseerden moeten de mogelijkheid hebben om stukken in te zien. Daarom worden alle stukken gelijktijdig met het verzenden van de schriftelijke oproep ter inzage aangeboden- (eerste lid). Naast de fysieke terinzagelegging op het stadhuis, zullen de stukken doorgaans op elektronische wijze worden aangeboden (tweede lid). Dit gaat bijvoorbeeld via een digitaal raadsinformatiesysteem of door plaatsing op de gemeentesite.

De griffier vervult de secretariaatsfunctie ten dienste van de raad. Daarom worden stukken die betrekking hebben op de agenda en de voorstellen van de raadsvergaderingcommissievergadering en die geheim moeten blijven bij hem ter inzage gelegd. Op verzoek van de leden van de raadscommissieleden kan de griffier inzage aan hen verlenen- (derde lid).

Artikel 109. Openbare kennisgeving

Met dit artikel wordt invulling gegeven aan het voorschrift van artikel 82, vijfde lid, van de Gemeentewetwet. Voor wat betreft de wijze van publicatie is aangesloten bij artikel 3:12 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb). Hier wordt expliciet vastgelegd in welke dag-, nieuws- of huis-aan-huisbladen de aankondiging van de vergadering van de raad wordt geplaatst. [Indien de kennisgeving uitsluitend elektronisch plaatsvindt, dan dient er een grondslag te zijn, zie artikel 3:42, tweede lid, 12 juncto 2:14 van de Awb. In het tweede lid wordt deze grondslag gecreëerd om ook in spoedeisende gevallen een openbare kennisgeving uit te kunnen doen gaan.]

Paragraaf 2. Ter vergadering

Artikel 110. Presentielijst

De presentielijst en de ondertekening door de voorzitter en de commissiegriffier zijn bedoeld om formeel vast te stellen dat het vergaderquorum aanwezig is. Daarnaast is de presentielijst van belang om de vergoedingen van de niet-raadsleden die lid zijn van de raadscommissie te kunnen vaststellen.

Artikel 121. Opening vergadering en quorum

Artikel 20 van de Gemeentewetwet regelt het vergaderquorum van de raad. Voor de raadscommissies ontbreekt een dergelijke bepaling in de Gemeentewet. Dit artikelwet. Artikel 11 voorziet hierin. Indien meer dan de helft van het aantal zitting hebbende leden aanwezig is en de presentielijst heeft getekend, kan worden vergaderd- (eerste lid).

Het derde lid voorziet in een regeling voor een nieuwe vergadering indien het quorum niet bereikt is, anders zou de afwezigheid van leden van een raadscommissie de voortgang van werkzaamheden kunnen belemmeren. Uiteraard staat op het moment dat de voorzitter bepaalt op welke datum en het tijdstip van de nieuwe vergadering bepaalt, nog niet vast op welk moment de schriftelijke oproep uitgaat. Indien er enkele dagen tussen de twee vergaderingen zitten, mag er vanuit worden gegaan dat het mogelijk is om 24 uur van tevoren een schriftelijke oproep te versturen- (tweede lid). Overigens ligt het in de rede dat de voorzitter overlegt met de raadscommissie over de datum van een nieuwe vergadering.

Artikel 1412. Advies; geen stemmingen

~~Het Door~~ gebruik van het woord beslissen in het eerste lid kan de suggestie gewekt worden dat in de commissievergadering ook 'echte' Awb-besluiten kunnen worden genomen. Dit is echter niet het geval. Een raadscommissie neemt geen beslissingen maar bereidt de besluitvorming in de raad voor en overlegt met het college en de burgemeester. Alleen in de raadsvergadering kunnen besluiten worden

genomen. Wel kan een raadscommissie gevraagd en ongevraagd advies uitbrengen aan de raad. Ten behoeve van het debat in de raad en om recht te doen aan de mening van alle fracties, inclusief minderheidsstandpunten, ~~wordt in het advies worden~~ de standpunten van alle fracties ~~in het advies~~ opgenomen. Het ligt voor de hand dat indien een lid het niet eens is met het fractiestandpunt, ~~dat~~ hier afzonderlijk melding van wordt gemaakt in het advies aan de raad.

Artikel 1513. Aantal spreektermijnen

Het stellen van vragen dient ook als een spreektermijn beschouwd te worden. Een spreektermijn wordt door de voorzitter afgesloten- ~~(tweede lid)~~. Dit hoeft overigens niets te veranderen aan de praktijk dat een portefeuillehouder antwoordt na de inbreng van de raadsleden in de eerste en tweede termijn. Een verzoek van een raadslid na afloop van de tweede termijn om nog een korte reactie te geven, dient de voorzitter niet te honoreren. Indien de raadscommissie van mening is dat na de tweede termijn verdere beraadslaging nodig is, kan zij daartoe uitdrukkelijk besluiten- ~~(eerste lid)~~.

Artikel 1614. Deelname aan beraadslaging door anderen

Deze bepaling is noodzakelijk in verband met ~~hetde~~ in artikel 22 van de ~~Gemeentewetwet~~ geregelde ~~verschoningsrechtimmunititeit~~, dat in artikel 82, vijfde lid, van de ~~Gemeentewetwet~~ van overeenkomstige toepassing wordt verklaard op leden van raadscommissies en andere personen die aan de beraadslagingen deelnemen. Het is uiteraard ook mogelijk dat een raadscommissie bepaalt dat een bepaalde functionaris in bepaalde gevallen altijd aan de beraadslaging mag deelnemen-; Het gaat in deze bepaling om anderen dan de leden, de voorzitter, de burgemeester en de wethouders. Deze hebben op grond van artikel ~~21~~, ~~gelezen in samenhang met artikel~~ 82, vijfde lid, van de ~~Gemeentewetwet~~ de mogelijkheid om aan de beraadslagingen deel te nemen. Op grond van dit artikel kan bijvoorbeeld de secretaris uitgenodigd worden. Uiteraard hebben deze andere sprekers niet dezelfde rechten als de leden. Een andere spreker heeft onder meer geen recht om een voorstel over de spreektijd of over de orde van de vergadering ~~te doen~~.

Artikel 1715. Spreekrecht burgers

Het geven van spreekrecht aan burgers is een manier om burgers meer te betrekken bij de besluitvorming van de raad. Doordat de raadsvergadering het sluitstuk is van het besluitvormingsproces dat lang daarvoor is begonnen (ambtelijke organisatie, college, commissies) is er voor gekozen het spreekrecht op te nemen in de ~~commissieverordening~~. ~~Op dit moment~~ ~~[citeertitel~~ **Verordening op de raadscommissies]**. ~~In die fase~~ zijn de fracties nog bezig hun mening te vormen. Een inspreekmogelijkheid tijdens de raadsvergadering is doorgaans minder effectief ('schijnspreekrecht').

Het spreekrecht geldt alleen voor onderwerpen die op de agenda van de commissie staan- ~~(eerste lid)~~. In veel gemeenten is er een mogelijkheid voor een burgerinitiatief. Burgers hebben daarmee het instrument van een initiatief om onderwerpen op de agenda te plaatsen. Onderwerpen die burgers belangrijk vinden kunnen op deze manier geagendeerd worden.

De burgers die wensen in te spreken ~~moeten kunnen~~ zich binnen een 'redelijke termijn' voor de vergadering melden bij de ~~griffier~~. ~~De griffier kan, indien nodig, de persoon naar de juiste raadscommissie verwijzen. Uiteraard kan, afhankelijk van de beschikbaarheid, ook gekozen worden voor aanmelding bij de~~ commissiegriffier. Procedureel is het handig om als 'redelijke termijn' circa 48 uur aan te houden. Door niet uitdrukkelijk een termijn op te nemen, kan hiermee flexibel worden omgegaan en de servicegerichtheid naar de burger worden vergroot.

In het vierde lid is ervoor gekozen om een burger slechts ~~één maal éénmaal~~ het woord te geven en geen discussie te laten plaatsvinden. Afhankelijk van de lokale situatie kan als richtlijn 5 minuten spreektijd per burger worden aangehouden. Op voorstel van de voorzitter, die in eerste instantie voor een ordentelijk verloop van de vergadering moet zorgen en dus moet kunnen aanvoelen of een verkorting of verlenging van de spreektijd gewenst is, kan van deze richtlijn worden afgeweken.

Op basis van artikel ~~43~~12, derde lid, wordt het verslag toegezonden aan de burgers die hebben ingesproken.

Artikel ~~18~~16. Handhaving orde en schorsing

Artikel 26 ~~Gemeentewet~~van de wet geeft aan dat de voorzitter bij raadsvergadering bevoegd is om de orde in de vergadering te handhaven. Voor de commissievergaderingen ontbreekt een dergelijke bepaling, deze is daarom ~~hierin artikel 16~~ opgenomen. Ingevolge het eerste lid is de commissievoorzitter belast met de handhaving van de orde in de commissievergaderingen. Op basis van het ~~tweede~~vierde lid kunnen alle sprekers in bepaalde gevallen door de voorzitter tot de orde worden geroepen en kan hen zo nodig over het aanhangige onderwerp het woord ontzegd worden. Ook kan de voorzitter de vergadering schorsen en bij herhaling van de verstoring van de orde, de vergadering sluiten- (derde lid). In het uiterste geval kan hij een lid het verdere verblijf ontzeggen en hem uit de vergadering doen verwijderen. Indien een lid blijft volharden in zijn gedrag kan hem de toegang tot de vergadering voor ten hoogste drie maanden worden ontzegd. ~~Onder interruptie is overigens niet te verstaan het geven van tekenen van goed- of afkeuring; deze uitingen worden beschouwd als verstoringen van de orde.~~ (tweede lid). Voor wat betreft de handhaving van de orde op de publieke tribune wordt verwezen naar artikel ~~23 van deze verordening~~22.

Om te bevorderen dat leden van raadscommissies zich niet belemmerd voelen om hun mening te uiten bepaalt artikel 82, vijfde lid, van de ~~Gemeentewet~~wet bovendien dat artikel 22 van de ~~Gemeentewet~~wet van overeenkomstige toepassing is op leden van raadscommissies. Hierdoor zijn leden van raadscommissies niet in rechte te vervolgen, aan te spreken of verplicht getuigenis af te leggen over hetgeen zij in de vergadering zeggen of schriftelijk overleggen. Dit geldt voor zowel raadsleden als niet-raadsleden.

Artikel ~~19~~17. Voorstellen van orde

Ieder lid heeft te allen tijde het recht een voorstel van orde te doen. De beslissing of er inderdaad sprake is van een voorstel van orde is aan de raadscommissie. Over een voorstel van orde wordt direct, zonder beraadslaging, besloten door de raadscommissie. Bij het staken van stemmen is het voorstel niet aangenomen (artikel 32, vierde lid, van de ~~Gemeentewet~~wet is hierop niet van toepassing). Een voorstel van orde betreft bijvoorbeeld het schorsen van de vergadering voor een (overleg) pauze of een voorstel over de (beperking van de) spreektijden van de leden en overige deelnemers aan de commissievergadering.

Paragraaf 3. Besloten vergaderingen

Artikel ~~20~~18. Toepassing verordening op besloten vergaderingen

Bij bepalingen die van overeenkomstige toepassing zijn kan onder meer gedacht worden aan de bepalingen omtrent het tijdig verzenden van stukken, het vergaderquorum en voorstellen van orde. De bepalingen van deze verordening zijn echter niet van toepassing, voor zover de toepassing van die bepalingen strijdig is met het besloten karakter van de vergadering. Zo zullen er bijvoorbeeld geen beeld- en geluidsregistraties voor openbaar gebruik gemaakt kunnen worden. Ten aanzien van de stukken die betrekking hebben op een besloten vergadering en het behandelde zal een raadscommissie moeten besluiten of geheimhouding als bedoeld in artikel 86 van de ~~Gemeentewet~~wet wordt opgelegd dan wel opgeheven.

Artikel ~~21~~19. Verslag besloten vergadering

Op grond van artikel 82, vijfde lid, van de ~~Gemeentewet~~wet is artikel 23 van de ~~Gemeentewet~~wet van overeenkomstige toepassing. Het vierde lid van artikel 23 van de ~~Gemeentewet~~wet schrijft voor dat van een besloten vergadering een afzonderlijk verslag wordt opgemaakt, dat niet openbaar wordt gemaakt, tenzij de raad en in casu dus een raadscommissie anders beslist. In aanvulling hierop bepaalt het eerste lid ~~van deze bepaling~~ dat het verslag van een besloten vergadering ter inzage ligt bij de commissiegriffier.

Artikel ~~22~~21. Opheffing geheimhouding

De raad kan de geheimhouding die een raadscommissie aan de raad oplegt, opheffen. Wel bestaat er een overlegverplichting, waarmee recht wordt gedaan aan het principe van hoor en wederhoor.

Paragraaf 4 Artikel 22. Toehoorders en pers

Artikel 23. Toehoorders en pers

Artikel 26, eerste en tweede lid, van de Gemeentewet regelen dat de voorzitter van de raad toehoorders die de orde verstoren, kan doen vertrekken en bij volharding in hun gedrag de toezegging kan ontzeggen. Voor raadscommissies ontbreekt een dergelijke bepaling in de Gemeentewet, het derde lid ~~van dit artikel~~ voorziet hierin.

Artikel 24.23. Geluid- en beeldregistraties

Aangezien de vergaderingen van een raadscommissie in principe openbaar zijn, kunnen radio- en tv-stations geluid- en beeldregistraties maken. Dit is uiteraard niet het geval als het een besloten vergadering betreft.

Model Verordening ambtelijke bijstand en fractieondersteuning 2018

Leeswijzer modelbepalingen

- [...] of (bijvoorbeeld) **[aantal]** = door gemeente in te vullen, zie bijvoorbeeld artikel 5, eerste lid.
- **[iets]** = facultatief, zie bijvoorbeeld artikel 2, eerste lid.
- **[iets EN/OF iets]** = door gemeente te kiezen, zie bijvoorbeeld artikel 13, derde lid.
- **[(iets)]** = een duiding ter illustratie of uitleg voor gemeente, zie bijvoorbeeld artikel 12, tweede lid.
- Combinaties zijn ook mogelijk, zie bijvoorbeeld artikel 13, derde lid, dat facultatief is en waar tussen twee opties gekozen moet worden (uiteraard alleen als besloten wordt de bepaling over te nemen).
- Ook wordt er gewerkt met varianten waaruit gekozen kan worden. Hierbij kan het voorkomen dat de ene variant uit meer artikelleden bestaat dan een andere variant, zie bijvoorbeeld artikel 14.

Nadere uitleg is opgenomen in de VNG ledenbrief.

De raad van de gemeente **[naam gemeente]**;
gelezen het voorstel van [...] **(bijvoorbeeld: [het presidium OF burgemeester en wethouders])**
van **[datum en nummer]**;
gelet op artikel 33, derde lid, van de Gemeentewet;
gezien het advies van de **[naam commissie]**;
besluit de volgende verordening vast te stellen:

Verordening van de raad van [gemeente] houdende bepalingen over ambtelijke bijstand en fractieondersteuning [eventueel jaartal] (Verordening ambtelijke bijstand en fractieondersteuning [naam gemeente en eventueel jaartal])

Paragraaf 1. Algemene bepalingen

Artikel 1. Begripsbepalingen

In deze verordening wordt verstaan onder:

- ambtelijke bijstand: bijstand bij het opstellen van voorstellen, amendementen en moties of andere ambtelijke bijstand niet zijnde een verzoek om informatie;
- ambtenaar: ambtenaar van de gemeente, niet zijnde een medewerker van de griffie;
- document: document als bedoeld in artikel 1, onder a, van de Wet openbaarheid van bestuur;
- fractie: fractie als bedoeld in artikel [...] **(het betreft artikel 7 van het VNG Model Reglement van orde voor vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad 2018)** van het **[citeertitel reglement van orde voor vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad]**;
[- *fractiemedewerker: persoon die werkzaamheden verricht voor één van de fracties uit de raad en door de betreffende fractie bij de griffie formeel is aangemeld als medewerker;*]
- wet: Gemeentewet.

Paragraaf 2. Verzoeken om informatie of ambtelijke bijstand

Artikel 2. Verzoek om informatie

1. Een raadslid kan de griffier verzoeken om feitelijke informatie van geringe omvang of om inzage in, of afschrift van, documenten waaromtrent geen geheimhouding krachtens de artikelen 25, 55 of 86 van de wet is opgelegd. *[Een verzoek kan namens een raadslid gedaan worden door een fractiemedewerker.]*

2. De griffier verstrekt zo spoedig mogelijk de verzochte informatie, voor zover deze daarover kan beschikken. Voor zover daarmee niet aan het verzoek voldaan is verzoekt de griffier de secretaris één of meer ambtenaren aan te wijzen die voor zover mogelijk de resterende informatie zo spoedig mogelijk verstrekken.

Artikel 3. Verzoek om ambtelijke bijstand

1. Een raadslid kan de griffier verzoeken om ambtelijke bijstand. *[Een verzoek kan namens een raadslid gedaan worden door een fractiemedewerker.]*
2. De griffier verleent zo spoedig mogelijk de ambtelijke bijstand, voor zover dit in redelijkheid kan worden gevegd. Voor zover daarmee niet aan het verzoek voldaan is kan de griffier de secretaris verzoeken om één of meer ambtenaren aan te wijzen die voor zover mogelijk het verzoek zo spoedig mogelijk verder inwilligen.
3. De secretaris wijst geen ambtenaar aan als:
  - a. naar oordeel van de secretaris niet aannemelijk is gemaakt dat de ambtelijke bijstand betrekking heeft op raadswerkzaamheden[; **OF** , of]
  - b. dit naar het oordeel van de secretaris het belang van de gemeente kan schaden[, of
  - c. het raadslid reeds volledig gebruik heeft gemaakt van de hem op grond van artikel 5, eerste lid, beschikbaar gestelde ambtelijke bijstand].
4. Als de ambtelijke bijstand op grond van het derde lid wordt geweigerd deelt de secretaris dit met redenen omkleed mee aan de griffier en aan het raadslid door *[of namens]* wie het verzoek is ingediend. De griffier of het raadslid kan de burgemeester verzoeken de ambtelijke bijstand alsnog te laten verlenen. De burgemeester beslist zo spoedig mogelijk op het verzoek.

Artikel 4. Geschil over ambtelijke bijstand

1. Een raadslid dat niet tevreden is over de door een ambtenaar aan hem verleende ambtelijke bijstand kan hierover in overleg treden met de secretaris.
2. Als overleg met de secretaris niet leidt tot een voor beide partijen bevredigende oplossing kan het raadslid de zaak aan de burgemeester voorleggen. De burgemeester voorziet zo spoedig mogelijk in de kwestie.

[Artikel 5. Omvang en register ambtelijke bijstand

Eerste lid, variant 1

1. Een raadslid heeft elk jaar recht op **[aantal]** uur door ambtenaren te verlenen ambtelijke bijstand.

Eerste lid, variant 2

1. Een raadslid heeft **[aantal]** keer per jaar recht op door ambtenaren te verlenen ambtelijke bijstand.
2. De secretaris houdt een register bij van verzoeken om door ambtenaren te verlenen ambtelijke bijstand, waarin wordt opgenomen:
  - a. de naam van het raadslid door *[of namens]* wie het verzoek is ingediend;
  - b. het onderwerp van het verzoek;
  - c. de met de verzochte ambtelijke bijstand gemoeide tijd, en
  - d. indien van toepassing, de reden waarom een verzoek is geweigerd.]

Artikel 6. Verstrekking informatie over verzoeken om ambtelijke bijstand

1. De secretaris verstrekt aan het lid van het college op wiens werkzaamheden een verzoek om ambtelijke bijstand betrekking heeft, desgevraagd een afschrift van het verzoek.
2. Als het college of één of meer leden van het college informatie wensen over een verzoek om ambtelijke bijstand of over de inhoud van verleende ambtelijke bijstand, wenden zij zich daartoe rechtstreeks tot het betrokken raadslid.

Paragraaf 3. Fractieondersteuning

Artikel 7. Recht op financiële bijdrage

1. De raad verstrekt een fractie jaarlijks een financiële bijdrage ter ondersteuning van het functioneren van de fractie.
2. De financiële bijdrage bestaat uit een basisbedrag van € **[bedrag]** en een variabel deel van € **[bedrag]** per raadszetel.
3. In afwijking van het eerste lid verstrekt de raad in een jaar waarin raadsleden aftreden op grond van artikel C 4, tweede lid, van de Kieswet aan een fractie een financiële bijdrage tot en met de maand maart en een financiële bijdrage voor de periode omvattende de resterende maanden. Deze financiële bijdragen bestaan uit 1/12^e deel van de bedragen, bedoeld in het tweede lid, vermenigvuldigd met het aantal maanden dat de periode omvat.

Artikel 8. Besteding financiële bijdrage

1. Een fractie besteedt de financiële bijdrage uitsluitend om de volksvertegenwoordigende, kaderstellende of controlerende rol van de fractie te versterken.
2. De financiële bijdrage mag in ieder geval niet gebruikt worden ter bekostiging van:
  - a. uitgaven die in strijd zijn met enige wettelijke bepaling;
  - b. betalingen, inclusief die ter voldoening van contributie, aan politieke partijen, met politieke partijen verbonden instellingen of natuurlijke personen anders dan ter vergoeding van diensten of goederen geleverd ten behoeve van de versterking van de fractie op basis van een gespecificeerde, reële declaratie of arbeidsovereenkomst;
  - c. giften, leningen, beleggingen en voorschotten;
  - d. uitgaven die op grond van enige andere wettelijke regeling in aanmerking komen voor vergoeding van overheidswege, inclusief uitgaven in verband met verkiezingsactiviteiten, of
  - e. de kosten voor niet-partijpolitiek georiënteerde scholing in verband met de vervulling van de functie van raads- of commissielid, voor zover deze door of namens de gemeente wordt aangeboden of verzorgd.

Artikel 9. Voorschot financiële bijdrage

Een fractie wordt jaarlijks vóór 31 januari een voorschot verleend ter hoogte van de financiële bijdrage voor het betreffende kalenderjaar verrekend met nog niet verrekende teveel ontvangen voorschotten in periodes waarvoor de financiële bijdrage overeenkomstig artikel 14 is vastgesteld.

Artikel 10. Tijdstip verlenen voorschot na aftreden wegens verkiezingen

In een jaar waarin de raadsleden aftreden na reguliere raadsverkiezingen of op grond van artikel 56d of 56e van de wet Algemene regels herindeling wordt, in afwijking van artikel 9, een fractie voorschot verleend voor de periode tot en met de maand maart en een voorschot voor de periode omvattende de resterende maanden. Het eerste voorschot wordt vóór 31 januari van dat jaar verstrekt; het tweede voorschot vóór het eind van de maand april.

Artikel 11. Gevolgen splitsen en einde bestaan fractie

1. Als één of meer raadsleden van één of meer fracties als zelfstandige fractie gaan optreden of zich aansluiten bij een andere fractie, wordt het voor elk van deze zetels beschikbaar gestelde variabele deel van de financiële bijdrage toebedeeld aan de nieuw gevormde fractie of aan de fractie waarbij aangesloten wordt.
2. Als zich een situatie als bedoeld in het eerste lid voordoet worden de verleende voorschotten onverwijld bijgesteld overeenkomstig de uit het eerste lid voortvloeiende verdeling.
3. Als een fractie tijdens een zittingsperiode ophoudt te bestaan, vervalt de aanspraak op de financiële bijdrage met ingang van de maand volgend op de maand waarin de fractie hiervan kennisgeving heeft gedaan.
4. Als een fractie als gevolg van verkiezingen ophoudt te bestaan, vervalt de aanspraak op de financiële bijdrage met ingang van de datum dat de raad in de nieuwe samenstelling aantreedt.

Artikel 12. Reserve

1. De raad reserveert het in enig jaar niet gebruikte gedeelte van de financiële bijdrage toekomend aan een fractie voor het kunnen verlenen van een aanvullende financiële bijdrage aan die fractie in volgende jaren.
2. Een reserve is niet groter dan **[percentage (bijvoorbeeld 30%)]** van de financiële bijdrage die de fractie in het voorgaande kalenderjaar toekwam op grond van artikel 9.
3. Het beroep in enig jaar op de opgebouwde reserve komt tot uitdrukking in de afrekening over dat jaar. Bevoorschotting vindt desgevraagd plaats.
4. Een reserve blijft na verkiezingen beschikbaar voor de fractie die onder dezelfde naam terugkeert, dan wel voor de fractie die naar het oordeel van de raad als rechtsopvolger daarvan kan worden beschouwd.
5. Als zich een situatie als bedoeld in artikel 11, eerste lid, voordoet, wordt een eventuele reserve van de fractie waar de betreffende leden uittreden toebedeeld aan de betrokken fracties naar evenredigheid van de resulterende zetelaantallen.

[Artikel 13. Administratieve verplichtingen

1. Fracties voeren een financiële administratie op basis van het stelsel van baten en lasten. Deze administratie wordt op een zodanige wijze gevoerd dat deze steeds een volledig en juist inzicht geeft in alle bezittingen en schulden, verplichtingen, reserves, baten en lasten, alsmede overige gegevens die voor de financiële verantwoording van belang zijn.

2. Andere inkomensbronnen dan de financiële bijdrage worden afzonderlijk geadministreerd.
3. De administratie wordt zodanig ingericht dat op eerste aanvraag van de [accountant **OF** raad] nadere informatie kan worden gegeven en bescheiden of bewijsstukken met betrekking tot de uitgaven kunnen worden overgelegd.
4. Bij uitgaven worden de onderliggende bescheiden door ten minste twee personen geautoriseerd.]

Artikel 14. Verantwoording, controle en vaststelling financiële bijdrage

1. Een fractie legt uiterlijk drie maanden na het einde van een kalenderjaar aan de raad verantwoording af over de besteding van de financiële bijdrage gedurende het vorige kalenderjaar, onder overlegging van een verslag.

Variant 1 (controle verslag door accountant)

2. De accountant die belast is met de controle van de jaarrekening van de raad controleert het verslag en brengt advies uit aan de raad.
3. De raad stelt na ontvangst van het advies van de accountant de hoogte vast van:
  - a. de financiële bijdrage;
  - b. het te verrekenen verschil tussen de vastgestelde financiële bijdrage en het ontvangen voorschot;
  - c. de wijziging van de reserve, en
  - d. de resterende reserve.

Variant 2 (controle verslag door raad)

2. De raad stelt na controle van het verslag de hoogte vast van:
  - a. de financiële bijdrage;
  - b. het te verrekenen verschil tussen de vastgestelde financiële bijdrage en het ontvangen voorschot;
  - c. de wijziging van de reserve, en
  - d. de resterende reserve.

Paragraaf 4. Slotbepalingen

Artikel 15. Intrekking oude verordening en overgangsrecht

1. De [citeertitel oude verordening] wordt ingetrokken.
2. De [citeertitel oude verordening] blijft van toepassing ten aanzien van de op basis van die verordening verleende financiële bijdragen en de verantwoording, controle, vaststelling en afrekening van die financiële bijdragen.

Artikel 16. Inwerkingtreding en citeertitel

1. Deze verordening treedt in werking op [datum].
2. Deze verordening wordt aangehaald als: Verordening ambtelijke bijstand en fractieondersteuning [naam gemeente en jaartal].

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van [datum].

De voorzitter,
De griffier,

Toelichting

N.B.: Deze toelichting is geschreven met de (mogelijke) keuzes die in de Modelverordening ambtelijke bijstand en fractieondersteuning 2018 gemaakt zijn in gedachte. Als een individuele gemeente op punten andere keuzes maakt, dan sluit deze toelichting mogelijk niet aan. Wel kan ze uiteraard als basis dienen voor een door de gemeente zelf op te stellen toelichting. Voor een goed beeld dient deze modelverordening in samenhang met de hierbij behorende VNG ledenbrief gelezen te worden.

Algemeen

Artikel 33 van de Gemeentewet (hierna: wet) bepaalt dat de raad en elk van zijn leden recht hebben op ambtelijke bijstand (eerste lid) en dat de in de raad vertegenwoordigde groeperingen (de fracties) recht hebben op ondersteuning (tweede lid). Met betrekking tot de ambtelijke bijstand en de ondersteuning van fracties moet de raad een verordening vaststellen die ten aanzien van de ondersteuning regels over de besteding en de verantwoording bevat (derde lid). Met deze verordening wordt hier uitvoering aan gegeven. De formulering van artikel 33 van de wet laat buiten twijfel dat individuele raadsleden, dus ook die behorend tot een minderheid in de raad, recht hebben op ambtelijke bijstand. Op deze verordening kan dus door alle raadsleden een beroep worden gedaan.

De financiële bijdrage voor de fractieondersteuning is een subsidie als bedoeld in artikel 4:21, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb). Dit betekent dat in aanvulling op deze verordening ook titel 4.2 van de Awb van toepassing is op het verstrekken van de financiële bijdrage en dat het besluit van de raad waarmee – na verantwoording en controle – de hoogte van de financiële bijdrage wordt vastgesteld (zie artikel 14) vatbaar is voor bezwaar en beroep.

In deze verordening vervult de griffier een centrale rol. De hoofdverantwoordelijkheid van de griffier is de ondersteuning van de raad; hij of zij is onder andere het eerste aanspreekpunt als het gaat om verzoeken om informatie en ambtelijke bijstand. Een nadere omschrijving van en toelichting op de taken van de griffier is vastgelegd in de ambtsinstructie van de griffier. De griffiemedewerkers (ongeacht functiebenaming als procescoördinator, raadsassistent of commissiegriffier) vallen wel onder het gezag van de griffier. De commissiegriffiers die niet formeel ondergebracht zijn bij de griffie handelen in ieder geval bij de uitvoering van de werkzaamheden als commissiegriffier overeenkomstig de aanwijzingen van de griffier.

De griffier vervult via de secretaris ook de rol van schakel tussen de raadsleden en de reguliere ambtelijke organisatie. Dat de raad over een griffier met griffie beschikt betekent niet dat er geen behoefte is aan ambtelijke bijstand door de reguliere ambtelijke organisatie. De griffie is, in vergelijking met de reguliere organisatie, beperkt in omvang. Voor specialistische hulp op het gebied van het maken van amendementen, moties en regelingen zal in bepaalde gevallen een beroep op deze organisatie dan ook nodig zijn. Dit geldt ook voor specifieke informatie die alleen bij de reguliere ambtelijke organisatie beschikbaar is. Omdat de griffier geen zeggenschap heeft over de reguliere ambtelijke organisatie zal daarom de secretaris in dergelijke gevallen de ambtenaar die de bijstand verleent moeten aanwijzen. Daarom zijn bepaalde aspecten van de rol van de gemeentesecretaris in deze verordening nader uitgewerkt. Dat is van belang om de rol van de secretaris op een juiste wijze vorm te geven nu er een splitsing heeft plaatsgevonden tussen griffie en reguliere ambtelijke organisatie.

Artikelsgewijs

In deze artikelsgewijze toelichting worden enkel die bepalingen die nadere toelichting behoeven behandeld.

Artikel 1. Begripsbepalingen

Hoewel medewerkers van de griffie wel degelijk ambtenaren zijn in de zin van de Ambtenarenwet worden ze in deze verordening uitgezonderd van het begrip 'ambtenaar'. Hier is voor gekozen om onderscheid aan te kunnen brengen tussen de reguliere ambtelijke organisatie, die onder het gezag van het college valt op grond van artikel 160 van de wet, en de medewerkers van de griffie, die onder het gezag van de raad vallen (artikel 107e van de wet).

Artikel 2. Verzoek om informatie

Raadsleden die feitelijke informatie van geringe omvang nodig hebben, hoeven zich niet via de formele weg van artikel 169, tweede en volgende lid, van de wet tot het college te richten. In dit artikel is bepaald dat zij hun verzoek dan aan de griffier moeten doen. In het eerste lid is voor de goede orde toegevoegd dat het uitsluitend gaat om documenten waarop geen geheimhouding rust. De griffier moet immers zelf een opgelegde geheimhouding in acht nemen. Als een raadslid geheime stukken opvraagt die alleen mogen worden ingezien, dan moet de griffier hem doorverwijzen naar het orgaan dat de geheimhouding heeft opgelegd. *[Een verzoek kan ook namens een raadslid door een fractiemedewerker worden gedaan.]* De griffier (of één van de griffiemedewerkers) verstrekt vervolgens de informatie zo spoedig mogelijk (tweede lid). Als zij echter niet in staat zijn om volledig tegemoet te komen aan het verzoek kan door de griffier en via de secretaris gekeken worden of de reguliere ambtelijke organisatie de informatie kan leveren. Het is in lijn met de onderlinge taakverdeling dat de griffier de aangewezen persoon is om de voortgang in het proces te bewaken.

Artikel 3. Verzoek om ambtelijke bijstand

Ook verzoeken om ambtelijke bijstand moeten aan de griffier gericht worden. Als de griffiemedewerkers de ondersteuning niet kunnen leveren, overlegt de griffier met de secretaris over de inzet van ambtenaren van de reguliere ambtelijke organisatie. Het is aan de secretaris om te beoordelen of één van de in het derde lid genoemde 'weigeringsgronden' voor het door ambtenaren van de reguliere ambtelijke organisatie verlenen van ambtelijke bijstand zich voordoet. Het vierde lid regelt dat de uiteindelijke beslissing over het niet verlenen van ambtelijke bijstand is voorbehouden aan de burgemeester; de griffier of het betreffende raadslid kunnen namelijk na weigering de burgemeester verzoeken de ambtelijke bijstand alsnog te laten verlenen. Het ligt in de rede dat de burgemeester hierover overleg voert met de secretaris, de griffier en indien nodig ook het betrokken raadslid. Uiteraard kan de raad via de gebruikelijke weg hierover de burgemeester verzoeken verantwoording af te leggen (op grond van artikel 180 van de wet).

Artikel 4. Geschil over ambtelijke bijstand

Net als bij de weigering om ambtelijke bijstand door ambtenaren vanuit de reguliere ambtelijke organisatie te verlenen kan de burgemeester ook een rol vervullen als een raadslid niet tevreden is over de door een ambtenaar van de reguliere ambtelijke organisatie geleverde ambtelijke bijstand. Als er een conflictsituatie ontstaat of dreigt te ontstaan zal de burgemeester ook hier een bemiddelende en uiteindelijk beslissende rol kunnen spelen (tweede lid). De positie van de burgemeester maakt hem bij uitstek geschikt voor deze taak als bruggenbouwer en als degene die uiteindelijk het laatste woord heeft.

[Artikel 5. Omvang en register ambtelijke bijstand

Er is voor gekozen het recht op door ambtenaren van de reguliere ambtelijke organisatie te verlenen ambtelijke bijstand te beperken (eerste lid, varianten 1 en 2). Enerzijds om te zorgen dat deze ook daadwerkelijk geëffectueerd kan worden, anderzijds ook om enige grip te houden op de omvang van deze werkzaamheden. De beperking geldt dus niet voor de ambtelijke bijstand die door de griffie geleverd wordt en ook niet voor het verstrekken van informatie.

Het door de secretaris bij te houden register maakt het mogelijk na te gaan in welke mate er al een beroep is gedaan op de ambtelijke organisatie (tweede lid). Tevens kan het een belangrijke rol spelen bij het in kaart brengen van de behoefte aan deze voorzieningen.]

Artikel 6. Verstrekking informatie over verzoeken om ambtelijke bijstand

In het eerste lid wordt het belang erkend dat een lid van het college op wiens werkzaamheden een verzoek om ambtelijke bijstand betrekking heeft (de portefeuillehouder) in staat is op de hoogte te blijven van het feit dat bijstand wordt verleend door de onder de verantwoordelijkheid van het college functionerende ambtenaren. Gezien de afstand tussen raad en college is het logisch dat hem op zijn verzoek een afschrift van het verzoek wordt verstrekt.

Het tweede lid voorkomt dat de betreffende ambtenaar in een spagaat tussen raad en college terecht komt. Als een raadslid om ambtelijke bijstand verzoekt, moet hij ervan uit kunnen gaan dat de ambtenaar bij het verrichten van die werkzaamheden onafhankelijk opereert van het college. Om te verzekeren dat een ambtenaar niet door collegeleden onder druk wordt gezet om toch inlichtingen te verschaffen over het verzoek van een raadslid is in het tweede lid bepaald dat wethouders of de burgemeester zich voor informatie direct tot het betrokken raadslid wenden en niet tot de behandelend

ambtenaar. Dit biedt bovendien een extra waarborg voor de onafhankelijke behandeling van een verzoek om ambtelijke bijstand.

De ambtenaar die ambtelijke bijstand verleent blijft echter wel onderdeel van de reguliere ambtelijke organisatie. Het verlenen van ambtelijke bijstand hoort tot de normale uitoefening van zijn taak. Als hij dit gedeelte van zijn taak niet goed uitoefent, behoudt het college dus de mogelijkheid om de ambtenaar hierop aan te spreken.

Artikel 7. Recht op financiële bijdrage

Fractieondersteuning vindt zijn vorm in een financiële ondersteuning. De hoogte van het totale budget voor fractieondersteuning wordt door de raad in de gemeentebegroting opgenomen.

De fractieondersteuning bestaat uit een basisbedrag per fractie en een variabel deel per raadszetel (tweede lid). Het basisbedrag garandeert dat elke fractie de kans krijgt zich op een gelijkwaardig basisniveau te laten ondersteunen. Omdat grote fracties meer lasten zullen hebben, bijvoorbeeld op facilitair gebied, is het logisch dat zij via het variabele deel een hogere financiële bijdrage krijgen.

De bijdrage wordt in de meeste jaren voor dat kalenderjaar verstrekt (eerste lid). Ook na een gemeentelijke herindeling waarbij de nieuwe raad vanaf 1 januari aantreedt, zal de bijdrage voor een kalenderjaar verstrekt worden (op basis van een door de nieuwe raad vastgestelde verordening). De herindelingsverkiezingen zijn dan in november van het jaar daarvóór geweest.

Het derde lid geeft een afwijkende regeling voor de jaren dat de oude raad na reguliere verkiezingen aftreedt. Dat is altijd met ingang van de donderdag tussen 23 en 29 maart (artikel C 4 van de Kieswet). Op die dag treedt de nieuwe raad aan (artikel 18 van de wet). Ook na herindelingsverkiezingen wordt de zittingsduur van de raad in bepaalde gevallen zodanig aangepast dat de leden gelijktijdig aftreden met raden van andere gemeenten die na reguliere verkiezingen aangetreden zijn (zie artikelen 56d en 56e van de Wet algemene regels herindeling).

De financiële bijdrage voor fractieondersteuning voldoet aan de definitie van subsidie van artikel 4:21 van de Awb. Het verdient aanbeveling om de Algemene subsidieverordening (indien van kracht) in de gemeente uitdrukkelijk niet van toepassing te verklaren op de bijdrage voor fractieondersteuning. Het verantwoordingsregime in de Algemene subsidieverordening is namelijk wezenlijk anders dan het regime voor het vaststellen en verantwoorden van de bijdrage voor fractieondersteuning.

Artikel 8. Besteding financiële bijdrage

Voor wat betreft de inhoudelijke besteding van de fractieondersteuning worden de fracties grotendeels vrijgelaten. Minimumvoorwaarde is wel dat ze de financiële bijdrage besteden om hun volksvertegenwoordigende, kaderstellende of controlerende rol te versterken. Daarnaast is in het tweede lid een aantal doelen genoemd waarvoor de financiële bijdrage voor fractieondersteuning in ieder geval niet gebruikt mag worden. Deze opsomming is niet limitatief.

In het bijzonder wordt benadrukt dat voor de financiering van verkiezingscampagnes van overheidswege een afzonderlijke regeling bestaat: de Wet financiering politieke partijen voor wat de landelijke politieke partijen betreft; daarnaast hebben veel gemeenten voor de lokale partijen een subsidieregeling. Het is dan ook niet toegestaan om met de financiële bijdrage voor fractieondersteuning verkiezingscampagnes te financieren, zie het tweede lid onder d. Verder is het uiteraard niet de bedoeling dat raadsleden hun eigen vergoeding voor het raadswerk aanvullen met de financiële bijdrage voor fractieondersteuning en dat ook contributies aan politieke partijen of met politieke partijen gelieerde organisaties niet via de fractieondersteuning kunnen worden gefinancierd (onder b). Een lidmaatschap van een dergelijk orgaan is immers een individuele aangelegenheid van een raadslid en niet van de betreffende gemeenteraadsfractie.

Bij (andere) uitgaven die op grond van enige andere wettelijke regeling in aanmerking komen voor vergoeding van overheidswege (onder d) kan onder andere gedacht worden aan bepaalde reis- en verblijfkosten, kosten voor een buitenlandse excursie of reis, kosten voor scholing, kosten voor een computer en internetverbinding en de contributie van bepaalde beroepsverenigingen. Deze komen voor vergoeding in aanmerking op grond van het rechtspositiebesluit raads- en commissieleden, dat zijn grondslag vindt in de artikelen 95 en 96 van de wet.

Algemene opleidingen voor raads- en commissieleden, die meestal worden georganiseerd door de griffie, dienen bekostigd te worden uit de gemeentelijke bedrijfsvoering (artikel 13, eerste lid, van het Rechtspositiebesluit raads- en commissieleden). Deze cursussen worden veelal verzorgd door politiek neutrale instituten. Als raadsleden er voor zouden kiezen om een zelfde opleiding als aangeboden vanuit de griffie elders te volgen, dan mag die niet bekostigd worden uit de financiële bijdrage voor fractieondersteuning (onder e).

Artikel 9. Voorschot financiële bijdrage en 10. Tijdstip verlenen voorschot in verkiezingsjaar

Deze artikelen regelen de ambtshalve verlening van voorschotten aan fracties ter hoogte van de overeenkomstig artikel 7 berekende voorwaardelijke aanspraak op de financiële bijdrage. In een jaar waarin de raadsleden naar aanleiding van verkiezingen tegelijkertijd aftreden wordt het voorschot in twee gedeelten gesplitst.

Artikelen 11. Gevolgen splitsen en einde bestaan fractie

Als er mutaties plaatsvinden in zittende fracties is het wenselijk dat de financiële bijdrage aangepast wordt aan veranderde verhoudingen in de raad. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen het vaste basisbedrag dat iedere fractie krijgt en het variabel deel per raadszetel. Het vaste deel is ook daadwerkelijk “vast”: de fractie behoudt dit deel van het budget ook al vindt er tussentijds een splitsing of afscheiding plaats. Alleen het variabele deel van de fractievergoeding wordt overgeheveld naar een nieuwe fractie (eerste lid).

Bij splitsing van een fractie zal het al eerder verleende voorschot voor wat betreft het variabele deel direct bijgesteld moeten worden (tweede lid). Als dat niet zou gebeuren zou een deel van de oorspronkelijke fractie over een te groot variabel voorschot beschikken. Na het kalenderjaar zou dan alsnog verrekend moeten worden. Het is handiger dit direct recht te trekken.

Artikel 12. Reserve

Het deel van de financiële bijdrage waarop een fractie voorwaardelijk aanspraak maakt en dat niet wordt gebruikt, wordt door de raad gereserveerd voor gebruik door die fractie in de volgende jaren (eerste lid). Als er in die jaren verkiezingen plaatsvinden, dan wordt de reserve na verkiezingen beschikbaar gesteld aan de fractie die onder dezelfde naam terugkeert, dan wel aan de fractie die naar het oordeel van de raad als rechtsopvolger daarvan kan worden beschouwd (vierde lid). Omdat het niet wenselijk is dat een reserve eindeloos groeit is hier wel een maximum aan verbonden (tweede lid).

Ook met betrekking tot de reserve is het van belang dat goed wordt omgegaan mutaties in zittende fracties. De regeling van het vijfde lid voorziet in verdeling over de betrokken fracties naar evenredigheid van de resulterende zetelaantallen.

[Artikel 13. Administratieve verplichtingen

Om te zorgen dat aan het verslag waarmee een fractie de besteding van de financiële bijdrage verantwoordt (zie artikel 14) een deugdelijke administratie ten grondslag ligt worden aan het voeren van deze administratie enkele eisen gesteld in artikel 13.]

Artikel 14. Verantwoording, controle en vaststelling financiële bijdrage

Na controle van het door de fractie opgestelde verslag waarmee de besteding van de financiële bijdrage wordt verantwoord, stelt de raad de hoogte van de financiële bijdrage voor de betreffende fractie vast. Daarmee ontstaat een onvoorwaardelijke aanspraak op het vastgestelde bedrag. Omdat dit bedrag af kan wijken van het verstrekte voorschot – en er dus mogelijk een verrekening dient plaats te vinden – wordt tevens de hoogte van het te verrekenen verschil tussen de vastgestelde financiële bijdrage en het ontvangen voorschot vastgesteld. Als het verleende voorschot lager is dan de vastgestelde financiële bijdrage, dan wordt het resterende bedrag alsnog uitbetaald. Als het verleende voorschot hoger is dan de vastgestelde financiële bijdrage, dan kan het onverschuldigde bedrag overeenkomstig artikel 4:57, eerste lid, van de Awb teruggevorderd worden. De beslissing tot terugvordering is – evenals het besluit waarmee de financiële bijdrage wordt vastgesteld – een voor bezwaar en beroep vatbaar besluit.

Voorts wordt vastgesteld de hoogte van de wijziging van de reserve en van de resterende reserve (deze kan voor één of beide uiteraard ook nul bedragen). Daarnaast wordt, indien van toepassing, de hoogte van de terugvordering van de ontvangen voorschotten vastgesteld.

Leeswijzer modelbepalingen

- [...] of (bijvoorbeeld) [aantal] = door gemeente in te vullen, zie bijvoorbeeld artikel 5, eerste lid.
- [iets] = facultatief, zie bijvoorbeeld artikel 2, eerste lid.
- [iets EN/OF iets] = door gemeente te kiezen, zie bijvoorbeeld artikel 13, derde lid.
- [(iets)] = een duiding ter illustratie of uitleg voor gemeente, zie bijvoorbeeld artikel 12, tweede lid.
- Combinaties zijn ook mogelijk, zie bijvoorbeeld artikel 13, derde lid, dat facultatief is en waar tussen twee opties gekozen moet worden (uiteraard alleen als besloten wordt de bepaling over te nemen).
- Ook wordt er gewerkt met varianten waaruit gekozen kan worden. Hierbij kan het voorkomen dat de ene variant uit meer artikelleden bestaat dan een andere variant, zie bijvoorbeeld artikel 14.

Nadere uitleg is opgenomen in de VNG ledenbrief.

Verordening ambtelijke bijstand en fractieondersteuning 2018

De raad van de gemeente [naam gemeente] ;
gelezen het voorstel van [... (bijvoorbeeld: [het presidium OF burgemeester en wethouders])] van [datum en nummer];
gelet op artikel 33, derde lid, van de Gemeentewet;
gezien het advies van de [naam commissie];
besluit de volgende verordening vast te stellen:

Verordening van de raad van [gemeente] houdende bepalingen over ambtelijke bijstand en fractieondersteuning [eventueel jaartal] (Verordening ambtelijke bijstand en fractieondersteuning [naam gemeente en eventueel jaartal])

Paragraaf 1 Algemene bepalingen

Artikel 1 Begripsbepalingen

In deze verordening wordt verstaan onder:

- ambtelijke bijstand: bijstand bij het opstellen van voorstellen, amendementen en moties of andere ambtelijke bijstand niet zijnde een verzoek om informatie;
- ambtenaar : ambtenaar van de gemeente, niet zijnde een medewerker van de griffie;
- document : document als bedoeld in artikel 1, onder a, van de Wet openbaarheid van bestuur;
- fractie : fractie als bedoeld in artikel [... (het betreft artikel 7 van het VNG Model Reglement van orde voor vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad 2018)] van het [citeertitel reglement van orde voor vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad];
[- fractiemedewerker : *persoon die werkzaamheden verricht voor één van de fracties uit de raad en door de betreffende fractie bij de griffie formeel is aangemeld als medewerker;*]
- wet : Gemeentewet .

Paragraaf 2 Verzoeken om informatie of ambtelijke bijstand

Artikel 2 Verzoek om informatie

- 1 Een raadslid kan de griffier verzoeken om feitelijke informatie van geringe omvang of om inzage in, of afschrift van, documenten waaromtrent geen geheimhouding krachtens de artikelen 25, 55 of 86 van de wet is opgelegd. [*Een verzoek kan namens een raadslid gedaan worden door een fractiemedewerker.*]
- 2 De griffier verstrekt zo spoedig mogelijk de verzochte informatie, voor zover deze daarover kan beschikken. Voor zover daarmee niet aan het verzoek voldaan is verzoekt de griffier de secretaris één of meer ambtenaren aan te wijzen die voor zover mogelijk de resterende informatie zo spoedig mogelijk verstrekken.

Leeswijzer modelbepalingen

- [...] of (bijvoorbeeld) **[aantal]** = door gemeente in te vullen, zie bijvoorbeeld artikel 5, eerste lid.
- **[iets]** = facultatief, zie bijvoorbeeld artikel 2, eerste lid.
- **[iets EN/OF iets]** = door gemeente te kiezen, zie bijvoorbeeld artikel 13, derde lid.
- **[(iets)]** = een duiding ter illustratie of uitleg voor gemeente, zie bijvoorbeeld artikel 12, tweede lid.
- Combinaties zijn ook mogelijk, zie bijvoorbeeld artikel 13, derde lid, dat facultatief is en waar tussen twee opties gekozen moet worden (uiteraard alleen als besloten wordt de bepaling over te nemen).
- Ook wordt er gewerkt met varianten waaruit gekozen kan worden. Hierbij kan het voorkomen dat de ene variant uit meer artikelleden bestaat dan een andere variant, zie bijvoorbeeld artikel 14.

Nadere uitleg is opgenomen in de VNG ledenbrief.

Artikel 3 Verzoek om ambtelijke bijstand

- 1 Een raadslid kan de griffier verzoeken om ambtelijke bijstand. *[Een verzoek kan namens een raadslid gedaan worden door een fractiemedewerker.]*
- 2 De griffier verleent zo spoedig mogelijk de ambtelijke bijstand, voor zover dit in redelijkheid kan worden gevegd. Voor zover daarmee niet aan het verzoek voldaan is kan de griffier de secretaris verzoeken om één of meer ambtenaren aan te wijzen die voor zover mogelijk het verzoek zo spoedig mogelijk verder inwilligen.
- 3 De secretaris wijst geen ambtenaar aan als:
  - a naar oordeel van de secretaris niet aannemelijk is gemaakt dat de ambtelijke bijstand betrekking heeft op raadswerkzaamheden[; **OF**, of]
  - b dit naar het oordeel van de secretaris het belang van de gemeente kan schaden[, of
  - c *het raadslid reeds volledig gebruik heeft gemaakt van de hem op grond van artikel 5, eerste lid, beschikbaar gestelde ambtelijke bijstand].*
- 4 Als de ambtelijke bijstand op grond van het derde lid wordt geweigerd deelt de secretaris dit met redenen omkleed mee aan de griffier en aan het raadslid door [of namens] wie het verzoek is ingediend. De griffier of het raadslid kan de burgemeester verzoeken de ambtelijke bijstand alsnog te laten verlenen. De burgemeester beslist zo spoedig mogelijk op het verzoek.

Artikel 4 Geschil over ambtelijke bijstand

- 1 Een raadslid dat niet tevreden is over de door een ambtenaar aan hem verleende ambtelijke bijstand kan hierover in overleg treden met de secretaris.
- 2 Als overleg met de secretaris niet leidt tot een voor beide partijen bevredigende oplossing kan het raadslid de zaak aan de burgemeester voorleggen. De burgemeester voorziet zo spoedig mogelijk in de kwestie.

Artikel 5 Omvang en register ambtelijke bijstand

Eerste lid, variant 1

- 1 *Een raadslid heeft elk jaar recht op [aantal] uur door ambtenaren te verlenen ambtelijke bijstand.*

Eerste lid, variant 2

- 1 *Een raadslid heeft [aantal] keer per jaar recht op door ambtenaren te verlenen ambtelijke bijstand.*
- 2 *De secretaris houdt een register bij van verzoeken om door ambtenaren te verlenen ambtelijke bijstand, waarin wordt opgenomen:*
  - a *de naam van het raadslid door [of namens] wie het verzoek is ingediend;*
  - b *het onderwerp van het verzoek;*
  - c *de met de verzochte ambtelijke bijstand gemoeide tijd, en*
  - d *indien van toepassing, de reden waarom een verzoek is geweigerd.]*

Artikel 6 Verstrekking informatie over verzoeken om ambtelijke bijstand

- 1 De secretaris verstrekt aan het lid van het college op wiens werkzaamheden een verzoek om ambtelijke bijstand betrekking heeft, desgevraagd een afschrift van het verzoek.

Leeswijzer modelbepalingen

- [...] of (bijvoorbeeld) **[aantal]** = door gemeente in te vullen, zie bijvoorbeeld artikel 5, eerste lid.
- **[iets]** = facultatief, zie bijvoorbeeld artikel 2, eerste lid.
- **[iets EN/OF iets]** = door gemeente te kiezen, zie bijvoorbeeld artikel 13, derde lid.
- **[(iets)]** = een duiding ter illustratie of uitleg voor gemeente, zie bijvoorbeeld artikel 12, tweede lid.
- Combinaties zijn ook mogelijk, zie bijvoorbeeld artikel 13, derde lid, dat facultatief is en waar tussen twee opties gekozen moet worden (uiteraard alleen als besloten wordt de bepaling over te nemen).
- Ook wordt er gewerkt met varianten waaruit gekozen kan worden. Hierbij kan het voorkomen dat de ene variant uit meer artikelleden bestaat dan een andere variant, zie bijvoorbeeld artikel 14.

Nadere uitleg is opgenomen in de VNG ledenbrief.

- 2 Als het college of één of meer leden van het college informatie wensen over een verzoek om ambtelijke bijstand of over de inhoud van verleende ambtelijke bijstand, wenden zij zich daartoe rechtstreeks tot het betrokken raadslid.

Paragraaf 3 Fractieondersteuning

Artikel 7 Recht op financiële bijdrage

- 1 De raad verstrekt een fractie jaarlijks een financiële bijdrage ter ondersteuning van het functioneren van de fractie.
- 2 De financiële bijdrage bestaat uit een basisbedrag van € **[bedrag]** en een variabel deel van € **[bedrag]** per raadszetel.
- 3 In afwijking van het eerste lid verstrekt de raad in een jaar waarin raadsleden aftreden op grond van artikel C 4, tweede lid, van de Kieswet aan een fractie een financiële bijdrage tot en met de maand maart en een financiële bijdrage voor de periode omvattende de resterende maanden. Deze financiële bijdragen bestaan uit 1/12e deel van de bedragen, bedoeld in het tweede lid, vermenigvuldigd met het aantal maanden dat de periode omvat.

Artikel 8 Besteding financiële bijdrage

- 1 Een fractie besteedt de financiële bijdrage uitsluitend om de volksvertegenwoordigende, kaderstellende of controlerende rol van de fractie te versterken.
- 2 De financiële bijdrage mag in ieder geval niet gebruikt worden ter bekostiging van:
  - a uitgaven die in strijd zijn met enige wettelijke bepaling;
  - b betalingen, inclusief die ter voldoening van contributie, aan politieke partijen, met politieke partijen verbonden instellingen of natuurlijke personen anders dan ter vergoeding van diensten of goederen geleverd ten behoeve van de versterking van de fractie op basis van een gespecificeerde, reële declaratie of arbeidsovereenkomst;
  - c giften, leningen, beleggingen en voorschotten;
  - d uitgaven die op grond van enige andere wettelijke regeling in aanmerking komen voor vergoeding van overheidswege, inclusief uitgaven in verband met verkiezingsactiviteiten, of
  - e de kosten voor niet-partijpolitiek georiënteerde scholing in verband met de vervulling van de functie van raads- of commissielid, voor zover deze door of namens de gemeente wordt aangeboden of verzorgd.

Artikel 9 Voorschot financiële bijdrage

Een fractie wordt jaarlijks vóór 31 januari een voorschot verleend ter hoogte van de financiële bijdrage voor het betreffende kalenderjaar verrekend met nog niet verrekende teveel ontvangen voorschotten in periodes waarvoor de financiële bijdrage overeenkomstig artikel 14 is vastgesteld.

Artikel 10 Tijdstip verlenen voorschot na aftreden wegens verkiezingen

In een jaar waarin de raadsleden aftreden na reguliere raadsverkiezingen of op grond van artikel 56d of 56e van de wet Algemene regels herindeling wordt, in afwijking van artikel 9, een fractie voorschot verleend voor de periode tot en met de maand maart en een voorschot voor de periode omvattende de resterende maanden. Het eerste voorschot wordt vóór 31 januari van dat jaar verstrekt; het tweede voorschot vóór het eind van de maand april.

Artikel 11 Gevolgen splitsen en einde bestaan fractie

Leeswijzer modelbepalingen

- [...] of (bijvoorbeeld) **[aantal]** = door gemeente in te vullen, zie bijvoorbeeld artikel 5, eerste lid.
- **[iets]** = facultatief, zie bijvoorbeeld artikel 2, eerste lid.
- **[iets EN/OF iets]** = door gemeente te kiezen, zie bijvoorbeeld artikel 13, derde lid.
- **[(iets)]** = een duiding ter illustratie of uitleg voor gemeente, zie bijvoorbeeld artikel 12, tweede lid.
- Combinaties zijn ook mogelijk, zie bijvoorbeeld artikel 13, derde lid, dat facultatief is en waar tussen twee opties gekozen moet worden (uiteraard alleen als besloten wordt de bepaling over te nemen).
- Ook wordt er gewerkt met varianten waaruit gekozen kan worden. Hierbij kan het voorkomen dat de ene variant uit meer artikelleden bestaat dan een andere variant, zie bijvoorbeeld artikel 14.

Nadere uitleg is opgenomen in de VNG ledenbrief.

- 1 Als één of meer raadsleden van één of meer fracties als zelfstandige fractie gaan optreden of zich aansluiten bij een andere fractie, wordt het voor elk van deze zetels beschikbaar gestelde variabele deel van de financiële bijdrage toebedeeld aan de nieuw gevormde fractie of aan de fractie waarbij aangesloten wordt.
- 2 Als zich een situatie als bedoeld in het eerste lid voordoet worden de verleende voorschotten onverwijld bijgesteld overeenkomstig de uit het eerste lid voortvloeiende verdeling.
- 3 Als een fractie tijdens een zittingsperiode ophoudt te bestaan, vervalt de aanspraak op de financiële bijdrage met ingang van de maand volgend op de maand waarin de fractie hiervan kennisgeving heeft gedaan.
- 4 Als een fractie als gevolg van verkiezingen ophoudt te bestaan, vervalt de aanspraak op de financiële bijdrage met ingang van de datum dat de raad in de nieuwe samenstelling aantreedt.

Artikel 12 Reserve

- 1 De raad reserveert het in enig jaar niet gebruikte gedeelte van de financiële bijdrage toekomend aan een fractie voor het kunnen verlenen van een aanvullende financiële bijdrage aan die fractie in volgende jaren.
- 2 Een reserve is niet groter dan **[percentage (bijvoorbeeld 30%)]** van de financiële bijdrage die de fractie in het voorgaande kalenderjaar toekwam op grond van artikel 9.
- 3 Het beroep in enig jaar op de opgebouwde reserve komt tot uitdrukking in de afrekening over dat jaar. Bevoorschotting vindt desgevraagd plaats.
- 4 Een reserve blijft na verkiezingen beschikbaar voor de fractie die onder dezelfde naam terugkeert, dan wel voor de fractie die naar het oordeel van de raad als rechtsopvolger daarvan kan worden beschouwd.
- 5 Als zich een situatie als bedoeld in artikel 11, eerste lid, voordoet, wordt een eventuele reserve van de fractie waar de betreffende leden uittreden toebedeeld aan de betrokken fracties naar evenredigheid van de resulterende zetelaantallen.

Artikel 13 Administratieve verplichtingen

- 1 *Fracties voeren een financiële administratie op basis van het stelsel van baten en lasten. Deze administratie wordt op een zodanige wijze gevoerd dat deze steeds een volledig en juist inzicht geeft in alle bezittingen en schulden, verplichtingen, reserves, baten en lasten, alsmede overige gegevens die voor de financiële verantwoording van belang zijn.*
- 2 *Andere inkomensbronnen dan de financiële bijdrage worden afzonderlijk geadministreerd.*
- 3 *De administratie wordt zodanig ingericht dat op eerste aanvraag van de [accountant OF raad] nadere informatie kan worden gegeven en bescheiden of bewijsstukken met betrekking tot de uitgaven kunnen worden overgelegd.*
- 4 *Bij uitgaven worden de onderliggende bescheiden door ten minste twee personen geautoriseerd.]*

Artikel 14 Verantwoording, controle en vaststelling financiële bijdrage

- 1 Een fractie legt uiterlijk drie maanden na het einde van een kalenderjaar aan de raad verantwoording af over de besteding van de financiële bijdrage gedurende het vorige kalenderjaar, onder overlegging van een verslag.

Variant 1 (controle verslag door accountant)

- 2 De accountant die belast is met de controle van de jaarrekening van de raad controleert het verslag en brengt advies uit aan de raad.
- 3 De raad stelt na ontvangst van het advies van de accountant de hoogte vast van:

Leeswijzer modelbepalingen

- [...] of (bijvoorbeeld) **[aantal]** = door gemeente in te vullen, zie bijvoorbeeld artikel 5, eerste lid.
- **[iets]** = facultatief, zie bijvoorbeeld artikel 2, eerste lid.
- **[iets EN/OF iets]** = door gemeente te kiezen, zie bijvoorbeeld artikel 13, derde lid.
- **[(iets)]** = een duiding ter illustratie of uitleg voor gemeente, zie bijvoorbeeld artikel 12, tweede lid.
- Combinaties zijn ook mogelijk, zie bijvoorbeeld artikel 13, derde lid, dat facultatief is en waar tussen twee opties gekozen moet worden (uiteraard alleen als besloten wordt de bepaling over te nemen).
- Ook wordt er gewerkt met varianten waaruit gekozen kan worden. Hierbij kan het voorkomen dat de ene variant uit meer artikelleden bestaat dan een andere variant, zie bijvoorbeeld artikel 14.

Nadere uitleg is opgenomen in de VNG ledenbrief.

- a de financiële bijdrage;
- b het te verrekenen verschil tussen de vastgestelde financiële bijdrage en het ontvangen voorschot;
- c de wijziging van de reserve, en
- d de resterende reserve.

Variant 2 (controle verslag door raad)

- 2 De raad stelt na controle van het verslag de hoogte vast van:
  - a de financiële bijdrage;
  - b het te verrekenen verschil tussen de vastgestelde financiële bijdrage en het ontvangen voorschot;
  - c de wijziging van de reserve, en
  - d de resterende reserve.

Paragraaf 4 Slotbepalingen

Artikel 15 Intrekking oude verordening en overgangsrecht

- 1 De **[citeertitel oude verordening]** wordt ingetrokken.
- 2 De **[citeertitel oude verordening]** blijft van toepassing ten aanzien van de op basis van die verordening verleende financiële bijdragen en de verantwoording, controle, vaststelling en afrekening van die financiële bijdragen.

Artikel 16 Inwerkingtreding en citeertitel

- 1 Deze verordening treedt in werking op **[datum]**.
- 2 Deze verordening wordt aangehaald als: Verordening ambtelijke bijstand en fractieondersteuning **[naam gemeente en jaartal]**.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van **[datum]**.

De voorzitter,

De griffier,